

kentaur

a terminálban

KAPITÁNY MÁTÉ

Liget

KAPITÁNY MÁTÉ

kentaur

a terminálban

Liget

KÖNYVEK

DÖGÖK

REGGELI COWBOY

Kinyitottam a szekrényajtót, hogy kivegyem az egyik kabátomat, de a vállfa eltörött a kezemben. A vállfa reccsenésétől megfájdult a fogam, mintha az is kettérepedt volna. A kabát a földre esett és poros lett. Nem volt kedvem lehajolni érte, inkább félrerúgtam. Odakint pergett a hó, kövér pelyhekben, sűrűn, az aszfaltot mégis piszkos latyak borította. Beállt a dugó, folyamatos dudálás hangja remegtette az ablakokat. Valaki azt üvöltötte, még csak hét óra van, az isten szerelmére. Én meg arra gondoltam, hogy eltörött az a rohadt vállfa, és a fogam fáj, most már biztos, hogy az is széttörött, ráadásul még csak hét óra van. Éreztem, hogy a harag úgy kúszik fel a torkomban, mint valami túlsúlyos hegymászó, lassan, nehézkesen, a levegőt is kiszorítva. Odalent az utcán még nagyobb pofát növesztett a hangzavar, most már olyan erővel ordibáltak az emberek, mintha ők is a szobában lettek volna. Földhöz vágtam a vállfát, kikaptam a szekrényből egy másik kabátot, olyat, amit egyébként sosem vettem fel, mert a volt feleségemtől kaptam, de most felvettem, becsaptam a szekrényajtót, kimentem a szobából, becsaptam annak az ajtaját is, az előszobában belebújtam a cipőmbe, a fejembe nyomtam a kalapot, azzal otthagytam a lakást. A lépcsőházban lefelé rohanva a múlt században ragadt Klári nénibe botlottam, aki azt mormogta, hogy nem igaz, megint mi van az utcán, csak végre rendet tenne már valaki ebben az országban a sok bűdös között. Továbbrohantam, de közben visszanéztem, Klári néni kötött pulóverbe bugyolált kis háta olyan lassan távolodott, mint egy elszakadt kötelű csónak a vízen, ettől a látványtól egészen megsajnáltam az öreget. Az utcára érve arcomba mart a hideg, és majdnem belém ütközött egy aktatáskás, de még csak bocsánatot sem kért. Az áll-

kapcsom lüktetett, reméltem, hogy a hideg majd enyhíti a fájdalmat, de persze ez sem jött be. És akkor megláttam két férfit, veszettül lökdösték egymást, és úgy acsarkodtak, hogy rögvest tudtam, Klári néni csakis róluk beszélhetett. A harag vezetett, nem a jó szándék, amikor sápadt arccal odasétáltam a két férfihoz, azt mondtam, hogy héj, majd egy-egy ütéssel a földre küldtem őket. Abban a pillanatban, amikor végre csendben elnyúltak a latyakban, megszűnt a fogfájás. A megtorpanó járókelők rémült arccal álltak félre, néhányan össze is súgtak, rám mutogattak. Jobbnak láttam bemenekülni egy kocsmába, főleg, hogy remegett a kezem. Odabent a félhomályban az első feles lenyugtatott valamelyest, így aztán akkor sem szorult össze a gyomrom, amikor beléptek a rendőrök. Na jöjjön, mondták, és én úgy éreztem, inkább tisztelettel mondják ezt, mintsem neheztelően. Felhörpintettem a maradékot, felálltam a székből, és miközben a rendőrök felé támologtam, arra gondoltam, hogy remélem, Klári néni most is az ablakában lógott, és végignézte az egészet.

DÖGHŰS

A gyerek nyomkodja a mobiltelefonját, lehorgasztott fejjel, mintha szakadék sötétjébe hunyorogna. Mögötte az összecsapott márvány szökőkút lomhán köpködi a habos vizet, illetve nem is köpködi, inkább csak gurgulázik vele, mindenesetre a kavargó kút fenekén nem rozsdásodik pénzérme.

Tavasza van, lassan melegedő friss levegővel, kötéseiket ledobott hormonokkal, kiolvadt vétagokkal, de a lehelet még látszik. Reménykedőbbek az emberek, nyugodtabban sétálgatnak az utcákon, többször néznek fel, tovább maradnak odakint, később sötétedik.

A gyerek meg nyomkodja a mobilját, pedig valószínűleg nem is ír senkinek, csak úgy tesz, csak színleli, hogy a mellette elhaladók lássák, ő ír valakinek, ő nincsen egyedül, még olyankor sem, amikor úgy tűnik, hogy igen, hiszen most is üzenetet ír valakinek, egy lánynak például, mondjuk egy lánynak, így végképp érthető. Egyedül ül a szökőkút előtt, de egy szökőkút előtt ül egyedül, ami, valljuk be, nagyon is megfelelő találkahely, főleg, ha hozzávesszük a feltételezést, hogy valóban egy lány jár a fejében, mikor a gombokat böködi, bár nemigen lehet számításon kívül hagyni, hogy a megnyomott betűket a semmibe küldi.

Ritkás, vékony szájú, göndör hajától gömbfeje boglyas. Apró, okos szeme sötétbarna – talán. Orra hosszú és vékony, sőt, kifejezetten vékony, szinte csak egy vonal arcának kellős közepén, mint gyerekrájkokon a pálcikaembernek.

Vékony orrának keskeny nyergén szemüveg. A szemüveg lencséje karcos már, sokszor leejthette a gyerek, mert kicsit ügyetlen a keze – vagy kapkod, vagy sokszor ideges. Sohasem nyugodt teljesen. Persze megkarcolhatta faág, asztal széle, egy másik gyerek körme.

Alacsony, petyhüdt kis srác, látszik, hogy nem lélegzetelállító tornamutatványosaival hívja fel magára a figyelmet. Görnyedten üldögél, háta domború ívbe feszül, nyaka úgy lóg lefelé, mintha ő maga élettelen csirke volna. Tizenöt, tizenhat éves lehet.

Gyakran felkapja a fejét, figyel az embereket, szereti nézni, ahogy vonulnak körülötte, ahogyan masíroznak, menetelnek előtte, elképze-li, hogy valóban az ő szórakoztatására vonulnak fel, hogy tényleg neki szól ez a látszólag cél nélküli magamutogatás, és ő, a szökőkút kopott márványlépcsőzetének pulpitusáról nyomon követi a tömeg kusza vonaglását, élvezi a szemlét. Ilyenkor nem kell az apró képernyőt tanulmányoznia.

Meleg, kötött, zöld pulóverben van, aminek az ujja kicsit hosszú, a kézhatat takarásban tartja, csak a lányosan finom ujjak lógnak ki belőle. Ezzel a pulóverrel törli meg időnként bepárásodó szemüvegét – lehet, hogy ettől olyan karcos.

Én fedeztem fel ezt a gyereket, és azóta, azaz már vagy egy hete szemmel tartom, ami nem valami nagy kihívás, mivel mindig itt ül a téren, a kút előtt, aztán nyomkodja a telefont. Én fedeztem fel.

Mikor először szóltam róla a többieknek, ők szokás szerint nem foglalkoztak velem, merthogy nekem elcseszett ötleteim vannak, amik mindig rosszul sülnek el, de amikor ők is meglátták ott a kútnál, persze mindjárt máshogy álltak az egészhez. Ez tényleg mindig itt bassza a rezet?, kérdezte akkor a Hernyó, aki amúgy Laci, és aki-re mindig odafigyelnek, nem úgy, mint rám. Nagypofájú egy patkány a Laci, hallgatnak rá a többiek. Mondom neki, hogy igen, ez tényleg egész nap itt lógatja a kis pöcsét, ezért mondtam, hogy ismerkedjünk

meg velem. Így már nem is olyan rossz ötlet, hallod, mondják a többiek, hogy kapnák be. Fel is élénkül a pofájuk, ami pár perce még olyan unott volt, hogy szinte csöpögött a betonra. Nem köszönik meg a tippemet, meg hogy felfedeztem a gyereket, a bűdös kurvaanyjukat. Izgatottan susmorognak, vállon ragadják a másikat, mutogatnak a kútnál szerencsétlenkedő csírára, röhögnek. Csak a Zoli nem. A Zoli a legidősebb és a legnagyobb közülünk, mármint termetre is, akkora karja van, mint valami kidobónak, magasságra van vagy két méter, a nyaka meg, mint a gorilláé, olyan vastag. Hallgatag, csöndes, mi mégsem szoptjuk, talán mert félünk tőle, azért.

Ha Zoli bármelyikünknek odacsapna egyszer, hát az biztos, hogy annak beszakadna a képe, talán bele is pusztulna.

Most mindenesetre Hernyóék is elhallgatnak, aztán egyszer csak Hernyó int a fejével, hogy induljunk. Mi meg követjük, mintha ő lenne a vezetőnk, mintha az ő ötlete lett volna az egész, de az a furcsa, hogy még a Zoli is követi. Nem értem, egyszerűen nem fér a fejembe, hogy a Zoli mi az istennek nem veszi át Hernyó helyét. Mindegy, majd egyszer talán ez is bekövetkezik. Nem mintha olyan sok dolog változna velem.

A szemüveges a mobiljával sokáig nem veszi észre, hogy feléje tartunk, pedig láthatná a szeme sarkából, láthatná, hogy közeledik öt idegen, közeledünk a kúthoz meg hozzá. Csak akkor kapja fel a boglyas fejét, mikor már ott állunk közvetlenül előtte, pontosabban körülötte, mert köréje állunk. Leereszti a kezét, körbefuttatja rajtunk a mélabús tekintetét és nem szól semmit, nem köszön, csak pislog, gyorsabban, mint azelőtt, mint ahogyan szokott.

Nem tudom visszafojtani első vigyoromat, hiszen jól látom a pulóveres gyereken, hogy mennyire be van szarva tőlünk. Tőlem is, nemcsak a Hernyótól, nemcsak Zolitól, nemcsak Sanyától és a Hadas Tomitól, hanem tőlem is. Hirtelen nagyon jó kedvem lesz, végre erősnek érzem magam, annak ellenére, hogy eddig egy rakás szar volt a napom, de az most lényegtelen, mikor itt van ez a kis görcs, és itt vagyunk mi is, vele szemben,

öten. Hernyóék hárman állva maradnak, igyekeznek komoly arcot vágni, a Zoli rágyújt egy cigire, úgy tűnik, máris unja az egészet, mert nagyon kedvetlen a pofája, de én szarok rá, nem fogja elrontani a mulatságunkat. Letelepedek a szemüveges hülyegyerek mellé, és egy ideig közelről nézem, csendben, szó nélkül, hadd fossa össze magát még jobban. Lehajtott fejjel nézi a tér kövezetét, kicsit elnyílt a szája, közben meg úgy piheg, mint egy kiscsibe. Szánalmas az egész gyerek, úgy, ahogy van.

Helló, mondom neki nyájas hangon, mert tudom, hogy nem erre számít, szóval ezzel még jobban összezavarom. Helló, suttogja száraz torokkal, de továbbra is lesütött szemmel mered maga elé. Hernyó horkantva felröhög, a Sanya meg rám kacsint, hogy jól csinálom. Vársz valakire?, kérdezem a gyerektől, továbbra is kedvesen, mire ő azt mondja, hogy igen, a haverjaira, sokan jönnek. Jelezni próbálja, hogy nincs annyira kiszolgáltatva nekünk, mint amennyire mi hisszük, hazudik, át akar vágni minket, azt hiszi, hogy mi meg majd bejeddünk az ő haverjaitól, akik sokan vannak, persze. Ennek a buzinak valószínűleg egy barátja sincs, nemhogy sok, de ha mégis van neki, hát az se olyasfajta, akitől mi tartanánk. De nem esem ki a nyugodt érdeklődő szerepéből, még nem, és még akkor sem, amikor észreveszem, hogy a melák Zoli elpöccinti a csikket, majd az órájára les, mintha azt mondaná, neki semmi köze ehhez az egészhez, ő csak időhúzásnak tartja a mi szórakozásunkat.

Megnézhetem a telefonodat, teszem fel a következő kérdést, habár kétségtelen, hogy a mondat végén leviszem a hangsúlyt, ezáltal inkább kijelentés, amit mondok, s nem kérdés. A gyerek felém fordul és most először a szemembe néz. Egy úzótt állat. Egyszerre segélykérő, megalázkodó és riadt a tekintete. Csak úgy árad a gyengeség ebből a szerencsétlenből. Visszataszító puhány. A lötytedtségtől elfog a rosszullet és a harag. Add ide kicsit, csak megnézem, mondom, azzal kikapom a kezéből a mobilt. Hernyó vállon veregeti a Hadas Tomit, figyelmesen várja, hogy hová vezet ez az egész. Hogy hová vezetem én ezt az egészet.

Miután megforgatom kicsit a telefont, és látom, hogy egy üres üzenet raboskodik a képernyőjén, megkérdezem a szemüveges hülyegyerektől, kinek készült üzenetet írni, mert biztos írt valakinek, nem igaz? Talán azt gondolja, ha kellőképpen alkalmazkodó, hamarabb szabadul tőlünk, így azonnal felel, azt mondja, egy lánynak írt, pontosabban egy csajnak. Csaj, mondja zavartan nevetve, próbál bevágódni nálunk, próbál kedvünkre való szavakat használni, miközben reménykedve ugráltatja rajtunk a sunyi szemét. Leteszem magam mellé a telefonját, de úgy, hogy éppen ne érje el, ezért hát nem is próbálkozik, csak nézi aggódva, gyötrődve, tépelődve, hogy vajon újra kezében tarthatja-e még, vajon vagyunk-e annyira szívtelenek, annyira mocskok, hogy örökre elvegyük tőle?

Hogy hívnak, mi, fordul hozzá Hernyó, mire én dühösen odakapom a fejem. Miért kell neki is beszállni? Miért nem engedi, hogy egyedül csináljam végig, hát tényleg ennyire semmibe vesz, tényleg ennyire lenéz engem? Hernyó még gyűlölködő tekintetével sem törődik. Csak ő fontos, csakis ő. Mi a neved, azt kérdeztem, hajol közelebb az összezugszorodott, félelemtől bebábozódott gyerekekhez, az meg idióta grimaszokat vág. Korhad bennem az utálat, de annyi azért bőven marad, hogy a boglyas fejű ellen irányítsam indulatomat. Nem hallottad, hogy kérdeztek tőled valamit, baszod, kiáltok rá. Erre már Zoli is felfigyel, végre nem az órájával, meg a cigarettájával szöszmötöl.

De igen, hallottam, nyöszörgi a közöttünk kuporgó döghús, hallottam, Istinek hívnak.

Pityukám, bazdmeg, kurjant az eddig nem sokat szövegelő Sanya, van nekünk egy Pityunk, egy borzolt hajú Pityukánk!

A mi Pityukánk alázatosan mosolyog, hisz látja, hogy Zoli kivételével mindnyájan nevetünk, sőt, a Hadas meg is löki kicsit, mintha haverok volnánk. Aztán váratlanul elhal a nevetésünk, és arcunk sokkal fenyegetőbbé válik. Zoli összevonja szemöldökét, mellkasán keresztbe fonja csontroppantó, húsos karját, de nem a szemüvegesre néz. Hernyó elővesz egy szotyizsacskót, belenyúl, bevesz néhány szemet a

szájába, rágcsálja, majd komótosan kiköpködi a héjdarabkákat, egyenesen a hülyegyerek kötött, zöld pulóverére. Pityu nem tekint fel, viszont erősen verejtékezik, izzadtságának bűze úgy veszi körül, mint angyalt a dicsfény. Hernyó fintorogva beleszimatol a tavaszi levegőbe, és azt mondja, baszottul büdös van itt, valamelyikötök beszart, vagy mi van, mire a Hadas megcsóválja a fejét, és mintha nem volna elég egyértelmű, a Pityura bök, hogy ez alighanem a mi Pityukánk műve. Vörös a feje, lángol a nyaka a gyerekeknek.

Na és ki ez a csaj, akinek írsz, dugtál már vele legalább, öcsém, tudakolom ezúttal fojtott hangon, de növekvő feszültséggel.

Nem, motyogja, nem, még nem, nem. Még nem, ismétlem az ő meg-megbicsakló hangját utánozva. Válaszolt a legmélyebb titkai közé pofátlankodott kérdésre, így hát hatalmunk alatt áll. Jól van, oké.

Pedig te nagy csibész vagy, nem igaz, Pityu? Nagy szoknyapecér vagy, bazdmeg, valld csak be nekünk, egész egyszerűen nem férsz a bőrödbe, egyik ágyból a másikba vándorolsz.

Zoli most valamiért hátrébb lép, tesz néhány lépést, eltávolodik tőlünk, járkál a téren, mi meg nem tudjuk, mi ütött belé, de aztán visszajön. Hadas és Hernyó összenéz, ez mi volt?

Szóval, veszem át megint az irányítást, sok lánnyal összejöttél már Pityukám?

Hosszú ideig hallgat, aztán, nem, mormogja, nem, nem...

Szűz vagy még, cseszd meg, röhög a Sanya, és úgy röhög, mintha fuldokolna, szinte sípol a tüdeje. A vékony orrú fiú erre nem felel, moccanatlanul ül a szökőkút lépcsőzetén, beledermelve félelmébe. Hagyom kicsit aszalódni, kicsit még erjedni mocsárként pöfögő gyávaságában. A gyerek aztán akadozva, mintha lépcsőfokokat mászna a szemével, felpillant, egyenesen Zoli lomha tekintetébe kapva, védelmet keres, kiutat a fojtogató gyűrűből. Zoli oldalra hajtja a fejét, majd egész testével elfordul, csak a sziklaszerű hátát mutatja nekünk és a kis szarházinak. Na azért, gondolom megkönnyebbülve, aztán ügyes mozdulattal lelopom a szemüveget arról a karcsú, kissé szeplős

orrnyeregről. A srác utána kap, de én gyorsabb vagyok, elrántom előle, még játszadózom is vele, odanyújtom, elhúzom, de közben nem vigyorgok, hanem vicsorgok. Mikor egyszer mégis sikerül megfognia a szemüvegét, a Hernyó villámként odaugrik, és tenyerével rácsap a feje búbjára. A gyerek összerezzen, teste szinte összeugrik, mindkét kezét maga elé rántja, röhögésünk koszorújában simogatja, dörzsölgeti boglyas fejét, aztán csak kucorog, kucorog, és remeg ez a töppedő döghús. Fontoskodó ajakbiggyesztéssel veszem fel a karcos lencsés szemüveget, kénytelen vagyok hunyorogni, olyan erős. Felállok, magyarázok valami tudományos faszágot, persze én sem értem, mit mondok, de a lényeg, hogy a többiek mind engem figyelnek, és szakadnak a röhögéstől. Úgy látom, még a Zoli is elsomolyodik, persze nála nehéz megállapítani, hogy mikor van vigyor az arcán és mikor unott szájrángatás.

Te biztos nagyon okos gyerek vagy, nem, Pityu? Az a színjeles fajta, aki a farka helyett a ceruzáját fogja, ugye, kérdezem tőle őszinte kíváncsiságot tettetve, a szemüveggel rám ragadt szerepet játszva. Az immár látásától is megfosztott gyerek nem szól, ránk se néz, viszont nagyon úgy tűnik, hogy könnyezni kezd. Egy pillanatra elhallgatok, valami szorít, valami bosszantóan szorongató, mert itt van előttem, sőt, alattam ez a megalázott húsdarab, aki sós könnyekkel pácolja magát, s közben mi bármit megtehetünk vele, bármit ezzel a kis zsidóval, ezzel a buzi stréberrel, ezzel a mócsinggal. Sír, mint egy csecsemő, más-hogy már nem tud védekezni, talán nem is akar többé. De akkor se fogok meghatódni, nem fogom sajnálni, mert lefogadom, hogy ő lenne az első, aki otthagyna engem, ha én lennék ilyen helyzetben. Hagyná, hogy megverjenek, hogy kiraboljanak vagy megöljenek, elsomfordálna a ravasz szemével, csak a fejét csóválná, hogy ej, ej, milyen világban élünk... Szörnyű, szörnyű egy világban...

Leveszem a szemüvegét és odadobom az ölébe. Ez a pápaszem majdnem olyan bűdös, mint a gyerek maga. Piros a szeme, nem szól egy szót sem. Mikor körülnézek, hogy megállapítsam, van-e közülünk

valaki, aki sajnálja ezt a cafatot, észreveszem, hogy már nemcsak Zoli, de Hernyóék is beleuntak a mulatságba, és én ismét egyedül maradok, egyedül magammal, egyikük sem figyel rám, legfeljebb egy-két pillantásra méltatnak. Csontjaimat égető, véretem szító harag tör elő belőlem, bakancsos lábam előre lendül, hatalmasat rúgok a gyerek oldalába, nagyobb, mint kutyákba szoktam, mire ő feljajdul, felsőteste félrebicsaklik, arccal előre a földre bukik. Úgy nézek most a többiekre, mint egy hiéna. Hallgatnak, bámulnak rám, mintha megrémültek volna, nyilván csak ugatni tudnak, cselekedni nem.

A Zoli, csak ő nem mutat meglepődést, még mindig az az átkozott, nyúlós közöny csápol belőle, mégis, mintha mérges volna. Nem értem, összezavarodom teljesen, ideges leszek.

A földön nyivákol a kis hülyegyerek, nyavalyog, jaj, de fáj, a bordám, segítség, nagyon fáj, szóval megállás nélkül sopánkodik, hallgatni se bírom, nem lehet elviselni, úgyhogy belerúgok még egyet, most a hátsába, hiába próbál összegömbölyödni a márványlépcsőn.

Hernyó, Hadas és a Sanya halkán odaszólnak, hagyd abba, eleget kapott. Mi van, kérdezem tőlük kötözködve, pedig tényleg nem értem, mi bajuk van ezeknek. Az a baj, hogy nem ők csinálják, hanem én, hogy egyedül én merem megtenni, amiről ők csak pofáznak? Nézzétek, jól figyeljétek meg, miképpen fest a valóság!

Pityuka, az érző lelkű, gyöngé és finom Pityuka közben igyekszik elmászni az utamból, menekülőre fogja, de mozogni még alig bír. Hamar utolérem, és utoléri harmadik rúgásom is. A hátába, a gerincébe ennek a szarfaszúnak. Felemelem a bakancsomat, hogy rátaposak Pityuka törékeny kezére, de ekkor elkap valaki a karomnál, hátraaránt, durván eltaszajt a döghústól. Elborul az agyam, megint támadok, de most meg a kezemet tekeri hátra, csavarja, nem tudok kiszabadulni, akkora erő van benne. Megfordulok, harapásra nyíló fogakkal. Ott magasodik előttem Zoli. Fogja a karomat, nem ereszti, mélyen a szemembe néz, de úgy, mintha egy eszelős lennék, valami megveszekedett bolond, hiába üvöltöm a széles nyakának, hogy engedjél már el, eresszél, vedd

már le rólam a kibaszott kezeidet, hát mi ütött belétek, hogy ellenem fordultok? Nem felelnek, nem engednek. Zoli két szorító keze, mint az elszakíthatatlan bilincs tartja rabságban karomat.

Bár a fejemben zszibongó düh tompa dugókkal tömíti el fületem, azért hallom, hogy mögöttem két lábra emelkedik az összerugdosott mocskok. Kapjátok el, sziszegem nyálatom köpve, de ők csak állnak, állnak mozdulatlanul, aztán Hernyó szól a gyerekekhez, gyerünk, tűnj el innen, takarodj a szemünk elől, eredj! A Hernyó!

A szemüvegét orrára helyező, gyomrát tapogató féreg pedig majd-hogynem hangtalanul siklik el a messzeségbe, ránk se nézve, panaszok nélkül, a hüledező emberek takarásába, el a szökőkúttól, el a tértől, minél távolabbra tőlünk. Állok hitetlenkedve, állok mereven, mint a bot. Az előbb még itt volt, most meg sehol, nyoma sincs, mintha ez az egész meg sem történt volna. Mintha ezzel most minden megoldódott volna.

Zoli még egy ideig fogva tart, pedig már nem is rángatózom, már beletörődtem, hogy ő az erősebb, hiszen abba már réges-rég beletörődtem, ezt a kezdetek óta tudom. Mikor végül szabadon enged, súlyos csend terül ránk, rám, a Hadasra, Sanyára, és Hernyóra, de Zolira nem. Na jó, én megyek, jelenti ki dörmögve, és számára ezzel lezárt az ügy. Keveset beszél, akkor is ennyit mond, nem többet, csak ennyit. Lötetemenyi testével ráérősen elballag az egyik keskeny utcán, talán be se fér oda. Az ember úgy érzi, nem fér be, de hamarosan elrejtí alakját egy épület.

Hernyóék egymással értekeznek, de úgy, hogy én ne halljam, szóval jó halkán, csak susmorognak, s időnként rám pillantanak. Rólam beszélnek. Végül Hernyó int nekik, és ők köszönés nélkül megfordulnak, otthagynak engem a lépcsőn, egyedül. Még annyit se mondanak, hogy bazdmeg. Nézek utánuk, nem kiabálok, nem toporzékolok, nem sírok, csak leülök a lépcsőre, a kopott márványlépcsőre. Olyan hirtelen tűnt el mindenki körülöm, hogy szinte fel sem tudom fogni, egyedül maradtam. Eltart egy darabig, amíg a fejemben gondolatok formálódnak a szitkokból, amíg leülepedik az utálat. Hólyagos üresség van bennem.

Most látom, hogy a gyerek otthagya a telefonját, a kút előtt, a nagy menekülésben fel sem tűnt neki. Nem nyúlok hozzá, nem veszem kézbe, nem fejezem be azt a várakozó üzenetet. Nem leszek olyan, mint ő, nem teszek úgy, mintha lennének barátaim. Tudom, hogy egyikünknek sincsenek barátai. Sose voltak, és soha nem is lesznek. Itt csobog a hátam mögött a szökőkút vize, előttem a városlakók portyáznak, én meg esküszöm, hogy nem tudom, mire várok a lépcsők tetején. Ha nem változásra, akkor mire, semmire. Az erő, az a csonthevítő hatalom már nem kaszál bennem, egyszerűen kiszállt testemből a vér, lehűlt a folyása, megposhadt bennem a keringés. De a szemüveges srác, az még kisebbre húzódott, még gyöngébbé fonnyadt, mint én. Viszont megtudott valamit tőlem, valami elég jelentőset. Hogy bizony én fölötte állok, magasabb rendű vagyok nála, és most már ő is tudja ezt. A mai naptól tudni fogja, és ez így van jól. Tudnia kell, mert ezután véletlenül se jut majd eszébe, hogy mi ketten esetleg hasonlóak vagyunk. Mert nem vagyunk azok. Nem vagyunk azok.

KUKKOLÓK

Előredől, hogy lehúzza világoskék bugyiját. Kidugja narancsbőrtől rá-
gott fenekét, közben meg szuszog, nehezen szedi a levegőt. Kiegye-
nesedik, hátán hurkákba préselődik a hús. Kevés hely van az öltöző-
bódében, ügyetlenül egyensúlyoz, mikor bal lábával megpróbál bele-
bújni a narancsszín fürdődresszbe. Odatapasztom arcomat a hűvös és
érdes fafelülethez, mélyen beszívom nyers illatát, a lyukon keresztül
mindent látok. Forog a bódében, egyik kezével megtámaszkodik, sú-
lyos melle a hasára omlik, száját összeszorítja a nagy koncentrálás-
ban, most nagyon komoly az arca. Szép, hosszú a szempillája, vas-
tagon megrakott járomcsontját simogatja. Felnéz, egyenest rám, de
nem veszi észre a szememet, a fény az ellenkező irányból tör be a fel-
forrósodott kabinba. Elkészül, a dressz a helyére kerül. Fásult rutinnal
nyújt egyet a feszülő anyagon, aztán hagyja visszacsattanni. Végigsi-
mít magán, jobbra-balra fordul, mintha tükör előtt ácsorogna. Mind-
járt távozik, mindjárt nyitja a barna festéstől ragacsosan záródó ajtót,
mindjárt kilép a többi strandoló közé. Vele együtt én is izgatottabbá
válok, érzem, hogy szaporábban lüktet a szívem. Na, suttogom száraz
szájjal, na, mondja ő is halkán, elhatározva magát. Párnás feneké ug-
rik egyet, ahogy előrelép, és kitérja az ajtót. Egy pillanatra szemembe
szúr a betóduló világosság, hunyorogva figyelem a döcögve távolodó
alakot. A víz felé tart, magabiztosságot színelve, széles mozdulatok-
kal integet valakinek. Most üres a kabin, ellépek a lyuktól és letelep-
szem, hátamat árnyékos falának vetve. Halomban hevernek az eldo-
bált üdítőspalackok itt, az öltözőbódé mögött. Félrerúgom az egyiket
meztelen talpammal, nem is rúgom, inkább csak úgy odébb tolom.
Féktelen gyerekzsivaj, kezdő anyukák rémült kiáltásai és a kelleténél

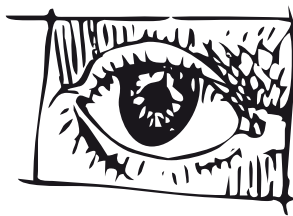
derűsebb férfihangok kavarnak a kocsonyás hőségben. Szomjas vagyok, de nincs kedvem felállni, nincs kedvem odaballagni a büféhez, és sorban állni az izzadt éhezőkkel, és nincs kedvem hozzájuk érni, és érezni bőrük csatakos melegét. Főleg, hogy újabb megismerésre váró idegen érkezik a kabinba. Finoman, csöndesen teszi be maga mögött a bódé ajtaját, ebből már sejtem, hogy érzékeny lelke van. Azonnal felpattanok, és visszatérek a lyukhoz, felejtve a szomjúságot, és felejtve a tapadós bőrfelületek elképzelt érintését. Fiatal, tizenéves lányka, vékony, fehér és hajlékony, mint az erdei nyírfa, akinek nincs lehetősége kiterelvényesedni. Dupla copfban hordja fakoszörke haját, ritka dolog ez manapság, gondolom, arcomat a bódé falához dörgölve, fel-le, fel-le, forrón lihegve az erezett anyagra. A lányka sietős mozdulatokkal, kapkodva vetkőzik, mint aki attól fél, hogy bármikor rányithatják az ajtót, vagy meglesik. Aprócska melle van, amit párnázott melltartóval próbál nagyobbak láttatni, és nem borotválja magát, hát ilyet sem látok túl gyakran. Szőrzete sűrűsége még nem az igazi, de hát mondom, csak tizenévesforma. Egyrészes, fekete fürdőruhát húz, neki nem okoz problémát a tér szűkösége, egy tornász ügyességével és ruganyosságával öltözik. Keskeny a háta, keskeny a dereka, sovány a feneke, combja csak akkor ér össze, ha keresztbe fonja lábát. Kedvem volna megsimogatni a nyakát, megcsókolni pihés tarkóját, de tenyereimmel csak a smirglis fát tapogatom. Alkarjára hajtja levetett ruháit, majd ugyanolyan óvatosan nyitja ki az ajtót, ahogyan behajtotta. Vigyáz, hogy véletlenül se lökjön meg vele egy arra szaladót. A hangját nem hallottam, pedig úgy szerettem volna. Biztos vékony az is, biztos ártatlan és jóságos, és valamelyest jelentéktelen. Lassan távolodom

a lyuktól, a szívem most is hevesen pumpálja szurkálódó véretem. A szomjúság újra rám tör, de azzal együtt még valami jelentkezik. Egy furcsa, nyugtalanító érzés, hideg és fémes, és apró golyóként gurul végig vállamon, mellkasomon, hasamon. Nem tudom, mi ez, még sosem tapasztaltam ilyesmit azelőtt. Csurog rólam a veríték, pedig most nincs melegem. Körbekémelek, mint a szarvas, aki kiszagolta a veszélyt, körbekémelek, de jó ideig nem látok semmit, csak a teletömött kukákat, a rozsdás zuhanyrózsákat, a kanyargó csúszdát, a vasrácsos biciklitározót. Aztán a távolban megrezzen egy bokor, alig észrevehetően, csak annyira, hogy tudjam, nem a gyöngye szél játszadozott. Öszszeszoruló gyomorral állok, mereven, úgy figyelem a bokrot, hunyrogva, szememet erőltetve, pedig nagyon jól látok. Most nem mozdul, csak levelei csillognak vizenyősen. Akárki van a bokorban, rájött, hogy kiszúrtam. Ökölbe szorítom a kezem, vicsorgok, fenyegetően morgok, úgy indulok a bokor felé. Amint kilépek a fényre, még erősebben izzadok, most már az én bőröm is olyan csatakos, mint a büfé előtt váraozóké. Egyre hangosabban morgok, hallja csak meg a dühömet ez a bokorban bujkáló, rettegjen csak tőlem, akkor talán elfut, és nem kell találkoznom vele, nem kell szembesülnöm a kukkolóval. Körülöttem mindenütt vízcseppeket szóró gyerekek szaladgálnak, talpuk tocsogva veri a betonúton összegyűlt pocsoltyákat. Csak hozzám ne érjenek a csontos kis testükkel, sziszegem tovább növekvő haraggal, miközben úgy érzem magam, mint akit sarokba szorítottak. Ez a visszhangos harsogás, ez a sörszagú jókedv bántja a fületem. Odaérek a bokorhoz, és megtorpanok. Ökölben a kezem, a szívem pedig majd kiszakad a szegycsontom mögül. Mordulok egy utolsó, aztán felkiáltok, hogy mutasd magad, de mivel erre sem történik semmi, összeszedem minden bátorságomat, és előrelendülve széthajtom a bokor ágait.

Harminc körüli nő kuporog a földön, vörös, göndör hajú, szemüveges, szeplős, megszeppent és zavart, a hőség ellenére vastag, kötött pulóver van rajta, sötétkék farmernadrág és sportcipő, egy ideig fel sem mer pillantani rám, és amikor végre felnéz, látom nagy szemét

a szemüveg mögött, zavaros és ijedt. Vézna ujjával egy távcső beállító csavarján babrál, kitartóan és lélektelenül, mintha világlétében ezt a mozdulatot végezte volna. Amikor elindultam a bokor felé, még ütni akartam, de most képtelen vagyok ököllel támadni erre a furcsa szerzetre. Ám mivel nagyon szerencsétlennek érzem magam így fölé magasodva, görcsösen leeresztett karral, végül adok neki egy erőtlen pofont, amitől még a szemüvege sem repül le. Nem lepődik meg, érdeklődve dörzsölgeti csapástól kipirosodott arcát. Állok előtte, a pofon megvolt, most hogyan tovább? Látom, hogy ő is izzad, pulóverének nyaka ázottan tapad bőréhez. Mióta figyelsz te engem, ripakodok rá, de a hangom inkább kíváncsi, mint fenyegető. A vörös, szeplős nő a távcsőre emeli méla tekintetét, majd vissza rám. Még mindig kucorog a földön, nem akar felegyenesedni. Néhány hete, válaszolja fátyolos hangon, néhány hete figyellek. Tehát tudja, hogy másokat lesek meg, tudja, hogy mindennap ide járok a bódé falához, az én kis lyukamhoz, tud mindent. Néhány hete már szemmel tart, és bár kicsit rémisztő érzés, de ez valahogy mégis jólesik. Most további kérdéseket kell feltenni, gondolom. Felnézek az égre, a fehérén izzó napra. Na és, kérdezem aztán, hogy nézek ki? A nő félszegen végigmér, leteszi a fűbe a távcsövet. Magas vagy, mondja, és bajuszos. És nagyon szőrös. Igaz, gondolom, magas vagyok, bajuszos és szőrös is. Leülök mellé a bokorba, és valamiért újra pofon vágom, noha haragot már nem érzek. De nem is igazi pofon ez, jobban hasonlít egy esetlen simogatásra, győzködöm magam. A nő megigazítja szemüvegét. Férfi vagy, mondja. Így igaz, gondolom. Rajtam is van ruha, talán azért is van olyan nagyon meleg. Fel fogsz jelenteni, kérdezem hirtelen, de nem fordulok felé. Sokáig nem válaszol, a strandolókat figyeli, eltöprengve. Nem, mondja aztán, nem foglak feljelenteni. Ülünk egymás mellett, csöndesen verejtékezve. Helyes, mondom, mert ha feljelentené, akkor le kellene lőnöm téged. Emésztgeti kicsit a hallottakat. Van pisztolyod, kérdezi, most a tengőpályán rugdosókat bámulva. Nincs, válaszolom. Bólogat, nyilván sejtette, hogy így van. Pulóvere édeskés szagot áraszt. Megfogod a

combom, kérdezem aztán, az izgatottságtól reszkető torokkal. Ránéz a combomra, nagy szemmel, majd fintorogva felhúzza szeplős orrát. Inkább nem, feleli, tétován felém fordulva. Figyeljük a strandolókat. Aztán felállok, mondván, hogy asszem, jobb lesz, ha most visszamegyek a kabinhoz. Nem mond semmit, csak felveszi a távcsövet, és újra babrálja a beállító csavart. Kilépek a bokorból, elindulok, vissza az öltözőbódéhoz. Ekkor utánam szól, és megkérdezi, nincs-e kedvem mozi-
ba vinni, mire én is megállok, és azt mondom, azok nem igazi emberek, ő pedig azt mondja, tudja, de akkor is. Állok, nézem őt, ahogyan ott a bokorban kuksol, nézem az én kis kukkolómat. Hát, mondom aztán, majd meglátjuk. Arcán halvány mosoly jelenik meg, úgy integet utánam, miközben én dobogó szívvel haladok a kabin felé.

ŐRNAGY ÚR

A magas fal mögött házak épültek, a gerendákon melósok lógtak, behajlított karral, egymásnak kérkedve, orrukon, szájukon dőlt a füst. Lehet majd nyavalyogni, hogy megint vágják a fákat. Én közben mentem az utcán, egyik kezemmel a zsebem alján lévő aprópénzeket csörögtetve, másikkal meg igyekeztem félretolni az élém botló iskolásokat, akik iszonytató méretű táskáik súlyától jobbra-balra dőltek. Már jó ideje kint voltam, a fények mégsem változtak, pontosan olyan szutykos volt az a gyenge napsütés, mint három-négy órával korábban, mintha északi országban lennék. Az egyik kapualjba széket tett egy öregasszony, és azon kuporogva nézte az elhaladókat, közben szatyorfélét gyűrögetett, lehet, magokat szórt belőle a galamboknak. Mikor elhaladtam mellette, felém köpött, valamit mormogott is hozzá. Bűnbocsánatot osztva mosolyogtam, mint a szentképeken, de a kezem azért ökölbe szorult, és átvillant rajtam, hogy de jó volna baltát vágni ebbe az elkorhadt asszonyba. Megvakartam az államat, igen, borostás volt már.

Hamarosan kiértem a körútra, az autók itt egymáshoz ragadva, láncba csatlakozva kúsztak előre, sarokról sarokra, mint egy lomha hulló. Be kellene menni egy éjjel-nappaliba, fordult meg a fejemben, venni kéne neki valamit. Szerencsémre volt is a közelben nonstop bolt, az a fajta, ami előtt éjjel üvegek törnek össze, meg okádékfoltok születnek, csókok csattannak, csöveseket vernek. Nappal semmi különös, nappal csak álmosabb és nyugodtabb a szeme az eladónak.

Odabent az üzletben aztán ötletem sem maradt, minek örülne. Mit szokás ilyenkor adni, egyáltalán kell-e adni valamit, tűnődtem a pultokat nézegetve, miközben zsebre vágтам egy rágót, csak hogy kide-

rítsem, észreveszik-e. Nem vették észre, ettől kissé csalódott lettem. Egy idő után beláttam, hogy hiába toporgok az áruk előtt akár órákig, akkor sem fogok rájönni, mivel lephetem meg, így végül leemeltem valami olcsóbb bort a még olcsóbbak közül, és azt vettem meg neki. A rágót majd csak az utcán bontom ki, döntöttem, mert az eladó így is gyanakodva mustrálgatta a szemem.

Utoljára négy éve láttam őt, akkor szabadult, és ennek öröme nyomban visszautazott külföldre, Afrikába, ahol volt neki egy néger nője, valami ócska, helyi kis énekesnő. Ezen nem lepődött meg senki, és nem is rázott meg túlzottan senkit, végül is nagy különbség nincs aközött, hogy lesittelve nem látjuk vagy elutazva. Nemrégiben térhetett vissza, pontosan nem tudom, mikor, de két napja írt nekem, hogy látogassam meg. Nem lettem akkor sem dühös, sem kíváncsi, sem boldog, hogy újra látni fogom. Természetesnek tűnt az egész helyzet. Visszajött, írt, megyek. Azt se tudtam, hány éves, ezt se éreztem tragédiának. Biztos voltam benne, hogy ő sem gyűjtött gyertyát minden születésnapomon.

Azt hiszem, mostanában melósként keresi a pénzt. Valószínűleg ő is valamelyik építkezésen fújja ki orrából, szájából a fekete füstöt. Majd megtudom, ha odaértem hozzá. A bort úgy kézben vittem az utcán, nem csomagoltam be semmibe, gondoltam, nem azon múlik.

Kicsit hamarabb értem a házhoz, mint megbeszéltük, úgyhogy leültem a lépcsőre. Fázott a seggem, de legalább le tudtam tenni magam mellé az üveget, a számba meg a cigit. Négy éve már szinte teljesen ősz volt a haja, most is ősz lesz tehát, nem az a fajta, aki aggkori hiúságból sötétre festi. Sokáig volt hivatásos katona, talán húsz éven át, hozzászokott az utasításokhoz, meg hogy másokat utasítson, ahhoz is. Egyenesen járt, de ferdén beszélt. Sokakat becsapott, azt tudom, börtönbe is okirat-hamisítás miatt került. Nem haragudtam rá emiatt sem, csak nem érdekelt különösebben. Felőlem aztán lophatott volna, én is lopok időnként ezt-azt.

Felcsengettem, a telefonba szólt, hogy igen, kérem, ki az, én meg mondtam a nevem, ő erre beengedett, felfelé a lépcsőn azon rágódtam, hogy mi a fasznak kell neki mindenhez odamondania, hogy kérem. Mikor katonatiszt volt, biztos nem használta ennyit ezt az idióta szót.

Bekopogtam az ajtaján, és vártam. Megvakartam az állam megint, lehet, hogy illendő lett volna előbb megborotválkozni, de most már mindegy. Ettől még be fog engedni. Beszélünk kicsit, aztán lelépek, vissza a csajomhoz, aki a múltkor kisírt szemmel, de mosolyogva fogadott, az se normális teljesen.

Végre lépteket hallottam, papucs volt rajta, mert puhán lépett, de nem csoszogott, arra odafigyelt. Nem akart öreguras lenni, nekifezült vállal a saját korának. Zörgött a kulcs, kattant a zár, nyílt az ajtó, ő meg ott állt hirtelen előttem, a szemem és az orrom közé bámulva, mint a vakok, borostásabban, mint én, paplanfehér hajjal és lógó tokával. Egy ideje már alacsonyabb volt nálam, de arra nem emlékeztem, hogy ennyivel, mint valami elhanyagolt, zömök manó, úgy nézett ki. A füle is szőrös volt, az is stimmel, mondom. Szevasz, köszöntem, szervusz, mondta, és intett a kezével, hogy fáradjak beljebb, kérem. A bort még rejtegettem előle, bedugtam bénán az ingem alá, mint ha pornóújságot rejtegetnék, vagy mittudomén mit. Maga előtt terelt, befelé a lakásába, hallottam magam mögött visszafogott szuszogását, papucsos lábának döcögését. Megszemléltem a lakást, nem különösebben nagy, és elég sötét is, de azért rendben tartotta az öreg. Néhány könyv a polcokon, érmegyűjtemény, egyenruha, érdemrend a vitrinben, a konyhában parketta, a falak bordóra festve, a WC-ben hűgyszag, na és. Volt egy régimódi csillár is a nappaliban, gyertyákat utánozó égőkkel, az még úgy-ahogy tetszett is. A sarokban ment a tévé, valami szart reklámoztak.

Megálltam kicsit, aztán feléje fordultam, hogy megint megnézzem magamnak, és hogy a bort is odaadjam végre. Furcsa, ködös volt a tekintete, mintha Afrikában még arra is szűnyoghálót varrt volna, a szája széle meg röhejesen, kutyamódra lefittyent. A vállát magasabb-

ra húzta a kelleténél, mintha így próbálná a levegőben tartani összesni kész testét. A bőre lesült, ha hozzáérek, biztosan érzem is a hőt, amit sugároz. Tessék, mondtam, hoztam neked egy kis ajándékot, azal kezébe nyomtam az üveget. Átvette, megforgatta, leolvasta a címkéjét, ő is jól tudta, milyen szemét bort kapott, így aztán nem is örült, mondjuk éppenséggel szóvá se tette a dolgot. Köszönöm, szólalt meg rövidesen, jó lesz ez még, tette hozzá, kilépdelt papucsosan a konyhába, és az egyik pult hátsó végébe csúsztatva a középszar italt. Jó lesz az még, csak nem neki. Mindig lesznek hívatlan vendégek, akiknek nem örül az ember, de azért vendégül lát. Visszatért a nappaliba hozzám, rábökött az egyik fotelre, hogy foglaljak helyet, érezzem magam otthon, ő is leereszkedett az egyik székre, vigyázva, hogy ne görnyedjen meg ültében sem. Kettőnk között volt egy üvegasztal, arra rátett egy hamutálat, aztán szólt, hogy gyűjtsak csak rá nyugodtan, ha úgy tartja a kedvem. Úgy tartotta. Ő is elővett egy dobozt, és rákapcsolt egy cigire. Nem nagyon néztünk egymásra, én még a szobát fürkésztem, ő meg bámult ki az ablakon. Kintről bekapart hozzánk a reszelős városzaj. Mesélj valamit, mi van veled, kérdezte aztán, most már énrám nézve. Vállat vontam, mi lenne, megvagyok, köszönöm. Iskolába jársz, tudakolta, én meg mondtam, hogy mikor hogy. És az érettségi, faggatott, lesz az is valamikor, feleltem, na és aztán, az iskola után, kérdezte, mi lenne, mondtam, melőzök majd, vagy valami. Én most azon az építkezésen vagyok ott, szólt, és kimutatott az ablakon, a távoli daruk nyújtózkodó nyakára. Bólintottam, hát mi az istent lehet ilyesmire reagálni, ott van azon az építkezésen. Afrikával mi a helyzet, tettem fel a kérdést, mire ő legyintett egyet, a kutyaszáját is félrehúzta, hogy eleget süttette már ő a farkát a majmok között, a nője is, az a néger nő, az is lelépett, valami öltönyös fickóval. Nagy ügy, mormogta, két csöccsel kevesebb. Két barna csöccsel. Azt hiszem, még mosolygott is, mikor ezt mondta. Csendben voltunk, csak a cigikkel szörcsögtünk egy darabig. Na és neked, neked van valami csajod, kacsintott hozzá, én meg válaszoltam őszintén, hogy van egy csajom,

csak hülye, mint a segg. Láttam, hogy ez tetszik neki, úgyhogy még egy kicsit beszéltem neki a barátnőmről. Van, hogy annyit iszik a csaj, hogy bepisil, én meg arra érkezem haza, hogy ott ül a saját vizeletében, és szégyenkezve sírdogál. Mint valami fogyatékos, de azért ügyes kis teste van, meg szép hangja. Találj magadnak rendes nőt, azt mondja, az se baj, ha rusnya, mint az ördög fasza, csak rendes legyen, meg eszes. Ezzel kicsit felbosszantott. Mit papol, mit magyaráz nekem, mi köze van hozzá, hogy milyen nőt választok. Ő beszél a néger nőjével. Gondoltam, inkább váltsunk témát, szóval másról kezdtem beszélni. Beszéltem neki egy közös ismerősünkről, egy orvosról, aki mindkettőnket kezelte már, a Sándor doktorról, hogy milyen kocsija van annak a mázlista uborkafejűnek. Sándor doktor akkor kezelte őt, mikor még rá volt állva a heroinra. Korosodó katonaként ez sehogy sem volt szerencsés szokás, leállnia sem volt egyszerű. Előttem, az én szemem láttára sose szúrt, ennek, ha belegondolok, azért eléggé örülök. Kicsivel később a konyhában ültem az asztal mellett, ő meg a gáztűzhelynél ácsorgott, valami lestrapált edényben forralt teának való vizet. Utálom a teát, de nem volt jobb ötletem. Üresnek éreztem a gyomrom, és a szegycsontom is valami hiánytól feszült. De nem éhes voltam. Mégiscsak jó lenne vele jobban megismerkedni, vagy én nem is tudom. Lehet, hogy jobb, ha hagyjuk a picsába. Nekem háttal állt most, a teavizet nézte, hogy forr-e már, közben meg váratlanul megkérdezte, mint ha ez olyan magától értetődő dolog volna, hogy nem akarok-e kimeni vele külföldre, mondjuk Németországba. Melőzhatnánk együtt, azt mondja, esténként sörözhetnénk, évente egyszer pedig meghívnálak kurvázni, tette hozzá viccelődve. De felém fordult, és várta a választ, komolyan kérdezte, amit kérdezett. Egészen meghökkentem, mondjuk, nem erre számítottam. Még el is képzeltem, milyen volna vele élni, együtt izzadni meg cipekedni vele, hasonló testszaggal, mert ugye, mégiscsak a közös vér, aztán egy lakásban élni, késő este lámpát oltani és szuszogni. Amúgy nem is tud németül az öreg. Csak úgy gondolt egyet. Nem normális. A válaszom nem sokat késett, mondtam neki,

hogy ez nem fog összejönni, sajnós, mert én ki nem mozdulok ebből az országból, az egészen biztos. Biccentett egyet, a száját meghúzta kicsit, de nem akadt ki túlzottan. Gondolom, számított erre. Kitöltötte nekem az orvosságízű teát, magának kávéát csurgatott. Olyan csend lett, mint a hajnali buszpályaudvaron, amikor még a szemeteszacskók zörgésére is kést ránt az ember. Leült mellém az asztalhoz és nézegette az arcomat. Ettől valahogyan zavarba jöttem, időnként lopva kilestem rá, olyankor láthattam jól a szűk szemét, a párás, bűnbánó szemet. De szerencsére nem kezdett elcsukló hangon magyarázkodni, hogy sajnálja az egészséget, sajnálja, hogy otthagyt minket, hogy nem jött el a ballagásomra, meg miafasz, mert ez nagyon nem hiányzott most nekem. Van elég lóvéd, kérdezte, ha szükséged van valamennyire, csak szólj, kisegítelek. Nem kell, kösz, mondtam neki, megvagyok. Focizni szoktál, érdeklődött, kábé olyan hangon, mintha kvízkérdéseket tenne fel, azért csak válaszoltam erre is, hogy néha szoktam, de nem vagyok oda a sportokért. Hümmögött, vagy mit csinált, kezdett bosszantani minden reakciója, főleg mikor esetlenül megsimogatta a combom, akkor már el is húztam magam. Dobolgatott az ujjával az asztalon, talán hogy megcáfolja kezének iménti, félresikerült mozdulatát, szívogatta a fogát. Lapos pillantásokkal kereste a szememet, arcán egy kazánház melege égett, de hiába. Hiába igyekezett hullámként érkező szeretettel elönteni és hiába próbált visszaszerezni, mert én nem a nője voltam, rólam már réges-rég lecsúszott. Mintha megsértődött volna, vonásai megnyúltak, hideg lett még a tokája is, mikor hátradőlt a székében és idegenül mért végig. Ez furcsamód mégis kellemesebb helyzet volt, így nem feszengtem annyira, ez sokkal ismerősebb. Anyád mondta, hogy a múltkor kitágult pupillákkal mentél haza hajnalban, jegyezte meg őrnagy hangon. Na, bazdmeg, ez igen, gondoltam. Igaz ez, fiam, kérdezte, jó erősen megnyomva a szót, hogy tényleg a fia vagyok. Hát aztán, vontam meg a vállamat, mi bajod van ezzel, néztem rá. Ne szemtelenkedj, szólt rám halkán, de erősen, miért csinálsz ilyesmiket? Mert jó, vágtam rá, te is tudod, milyen jó, akkor

meg nem tudom, mit okoskodszt itt nekem. Most összenéztünk, most igazán, lassan száradó harag volt a szemünkben, az övé párás és szégyennel teli, az enyém csalódott és gúnyos. Aztán félrenéztünk. És hagytuk mindketten. Mindketten tudtuk, hogy teljesen felesleges az igyekezet, bár szép dolog, persze, szép. Még egy cigire rágyújtott, meg-simogatta a ritkás szemöldökét, és azt mondta, hogy bizony ilyen hely ez a világ, fiam, még a papok segglukából is kóláspalackok meredeznek, édes fiam. Erre nem tudtam mit mondani. Valószínűleg ő sem várta, hogy bármit is mondjak. Lassan körbenéztem, inkább még egyszer, végigtapogattam a konyha csempéjét, a foltos plafont, a mosásra váró tányérokat, a halomba szórt evőeszközöket, és apám arcát. És hirtelen felálltam, rámeredtem az órámra, de nem azért, hogy az időt lássam, nem azért, és azt mondtam neki, hogy mennem kell, vár a barátnőm. Megint csak bólintott, de most sokkal keserűbben húzta el a kutyaszáját, és a szűnyoghálós szeme is áteresztette a szomorúságot, amit valószínűleg érzett, lehet, hogy beteg, lehet, hogy már nincs neki sok hátra, de én azért csak lelépek, nem maradok itt tovább, minek. Ülve maradt, nem kísért ki, ottmaradt a konyhában, kávészagban. Talán azt várta, hogy így majd megsajnálom, hogy csak úgy magányosan ücsörög. Majd hívlak, morgott utánam, én viszont becsuktam az ajtót magam mögött, hangosan, és úgy tettem, mintha nem is hallottam volna.

Kint az utcán talpaltam, még nem messze a lakásától, az összeszorított szájú embereket kerülgetve, amikor eszembe jutott, hogy alighanem most kellene pisztolylövést hallanom az ablaka felől, és megtorpannom, hogy atyaúristen, papa, mit tettél, és ezen aztán végre elkezdtem röhögni, csodálkoztak is a járókelők. Még akkor sem tudtam abbahagyni a vigyorgást, mikor megérkeztem kisírt szemű barátnőmhöz, beleharaptam a nyakába, és mondtam neki, hogy mi-nek sírsz te annyit, mikor szeretlek, mi?

BUNYÓS

Erővesztetten ülök a széken, az orrom vérzése ugyan már elállt, de felszakadt számban egy harang mázsás ólomnyelve pihen. Beszélni szokás szerint nem tudok, úgyhogy csak figyelem a Teri nénit, miként toldozza-foldozza sebeimet. Ott kuporog mellettem, és a szemhéjam környékén matat valamit, miközben – kissé avas szagot árasztva – elégedetlenül motyog. Ejnye, de elbánt veled, ejnye, de csúnyán lerendezett, fiam, szégyelld magad, hát hiába etetlek, hiába tömlek mindennel, amit csak találok? A múlt héten is bezabáltál tíz kiló karajt, egy családra való adagot, aztán meg hagyod, hogy az a tyúkszarnyi kis senkiházi így elverjen. Erre nem tudok mit mondani, gyorsabb volt, nekem meg elkalandozott a figyelmem, van ilyen, a karajnak ehhez semmi köze.

Sötét van a szobában, szürkének tűnik a két szék és az asztal. Az alagsorban vagyunk, ide nem jut le sok fény. Teri néni mormogásán kívül csak a közeli kazánház zúgása hallatszik, meg az én nehéz légzésem, ami időnként úgy szakad fel a mellkasomból, mintha beporosodott fújtatóba szorult volna. Szívesen ücsörögnék még azon a széken, akár napokon keresztül is, amíg be nem forrnak a sérülések, amíg helyre nem jövök, de két nap múlva újabb meccsem lesz, ráadásul arra még több pénzt tett fel a Karezs bá. Most jut csak eszembe, milyen mérges lesz, amiért vesztettem, biztos üvöltözni fog, vagy csak előveszi a nádpálcáját, vagy a stopperóra szíját, aztán jól elcsapkodja a hátamon a kedvenc ritmusát. Teri néni lassan befejezi az ápolgatáso-mat és vele együtt a dohos zsörtölődést is. Térdét fájlalva óvatosan felegyenesedik, végigmér, rám legyint, majd kimegy a hűtőkamrába húsért. Enned kell, te szegény barom, suttogja még csoszogós lép-

tei közepette, enned kell, hogy visszaszerezd a pénzünket. Teri néni nem az anyám, de én úgy tekintek rá, mintha az lenne. Ő etet, ő varrja a sebeimet, és ő az, aki időnként még lányokat is hoz nekem, hogy levezethessem a feszültségemet, nehogy az izmaimba fészkelődjön az ideg. Most egyedül vagyok tehát a szobában, ülök a széken, mozdulatlanul, hagyom, hogy zszibongjanak a zúzott végtagok. Hallgatom a kazán mérges hörgését, igyekszem vele együtt lélegezni. A földön, amennyire így a sötétben látom, kis tócsában összegyűlt az orromból kicsöpögött vér. A talpammal komótosan szétkenem a betonon, legalább ennyivel is segíték Teri néninek a takarításban. Sokáig várakozom, amíg végre elönt a jól ismert forróság. Valószínűleg a fájdalomból ered, valószínűleg abból veszi fel a hőt, de a lényeg nem is ez. A lényeg, hogy ilyenkor nagyon jól érzem magam, ilyenkor azt hiszem, volt értelme a napnak, mert változás történt, mert másmilyen lettem, mint mikor reggel felkeltem a priccsemről. Akárhogyan is, de jó érzés megvertnek lenni, és utána csak egy helyben ülni, fáradtan, zszibbadtan, ettől a forróságtól elöntve. Sokáig persze nem élvezhetem ezt az imádott állapotot, mert hamarosan hallom a féktelen üvöltözést, a csapdosást, a keményen földhöz vert talpak erősödő zaját, amik mind Karesz bá közeledtét jelzik. Igyekszem egyenes derékkal ülni a széken, igyekszem bűnbánatra cserélni az arcomra telepedett mosolyt, így fogadva a dühödt öreget. A Teri néni által betett ajtó kivágódik, orromat megcsapja a savanykás bagószag, amibe most pálinka gőze is keveredik. Karesz bá végigtrappol a helyiségen, széles kört ír le, majd megáll velem szemben, és csípőre vágja melegítőbe bújtatott kezét. Nem ordibál rögtön, előbb még leken egy pofont, de nem haragszom rá emiatt,

végül is igaza van, jó sok pénzt bukott ma rajtam. Te mihaszna tenyészállat, krákgója aztán reszelős hangján, te ügyefogyott mócsing, te hülye melák, mi ütött beléd?! Tudom, hogy neki válaszolnom kell valamit, hát megpróbálom, habár biztos vagyok benne, hogy érthető szó nem fogja elhagyni péppé vert számat. Boánat, Kaesz bá, é ne akata veszíteni, de gyosap vó a sác, mondom aztán nagy elszántsággal a hangomban. Karesz bá elvörösödött fejfel rúg félre egy betadinos üveget, ami csörömpölve vágódik a málló vakolatú falnak. Karesz bá nem az apám, mégis ő az egyetlen, aki ilyenkor érti, hogy mit mondok. Mi az, hogy gyorsabb volt, bazdmeg, rikácsolja az idegességtől elvékonyodott hangon, egy ugráló kis szöcske volt hozzád képest, csak el kellett volna taposnod! Addig kellett volna a földön püfölnöd, amíg van benne szusz, de te ehelyett csak lomhán követted körbe-körbe a ringben, és hagyta, hogy oda-odacsapjon neked! Sajnálom Karesz bát, mert látom a szürkés szőrrel benőtt, lesoványodott arcán, mennyire kiakadt, én meg nem szeretem felbosszantani őt, mert tudom, hogy így sem jó a szíve. Ő fedezett fel engem, még két éve egy sikátorban, és neki köszönhetem, hogy azóta van fedél a fejem fölött. Lekever még egy pofont, de azt már csak úgy kötelességből, mert érzem rajta, hogy halványabb a haragja. Utána egy ideig járkal körülöttem, fejét vakarja, mozdulataiban csillapodó idegességgel. Én csak ülök a széken ugyanúgy, és nézem, mit csinál az öreg. Karesz bá végül elhúzza a faltól a másik széket, és leroggyan rá. Most olyan tanácstalanul bámul, mintha azt mondaná, édes fiam, hát mit tegyek veled, hogy normális legyél. Aztán hátradől a székben, előkotorja az olcsó cigarettáját, és rágyújt. Két nap múlva lesz a következő bunyó, tudod, mondja csendesen. Készségesen bölintok, azt akarom, hogy lássa, megbántam a dolgot, és mindent megteszek majd, hogy jóvátegyem. Ma kipihened magad, holnap kesztyűzünk egyet, holnapután pedig a szart is kivered az ellenfeledből, igen? Megint csak bölintok, majd rámosolygok Karesz bára. Az öreg a mosolyt nem viszonozza, de az óraszíjat sem veszi elő, úgyhogy tudom, megbocsátott, hiába teszi még hozzá, hogy ha azt a

meccset is elveszítéd, akkor mehetsz vissza az utcára a narkós haverjaidhoz, számomra akkor tovább már nem létezel. Amíg elszívja a cigit, csak ülünk egymással szemben, és egy szót sem szólunk. Teri néni rövidesen visszajön a szobába, megteríti az asztalnál, középre még egy gyertyát is helyez. Odaülünk a tányérokhoz, karaj van vacsorára. Szó nélkül rágjuk a húst, én meg jókedvűen hallgatom, hogyan nyammog Teri néni, és hogyan csámcsog Karesz bá. Mikor befejezzük, Teri néni elfújja a gyertyát, és lerámol az asztalról, Karesz bá rágyújt még egy cigire, én pedig kissé sántikálva otthagynom őket, hogy végre lezuhanjak a priccsre, és szinte azonnal álomba is forduljak.

A meccs előtti napon kiküldenek kicsit a levegőre, járkálok hát a városban, jókat derülve a járókelők rémült arckifejezésén. Egy könyveket cipelő, satnya okostojás még oda is jön hozzám a segítőkész pofájával, hogy fiatalember, magának kórházban a helye, nagyon csúnyák a sebei. Ellököm magamtól és ráförmedek, hogy neke lealáp fanna seeim, én lealáp ne ety satnya könymoly vagyok, erre úgy megijed, hogy hanyatt-homlok menekül. Más önjelölt megmentő nem is környékez meg. Délben a hentesnél eszem húst, kaptam zsebpénzt Teri nénitől. A végtagjaim már kevésbé fájnak, de az egyik szemem úgy bedagadt, hogy azzal nem is látok semmit. Annyi baj legyen, gondolom, és egy kenyérral kitörlöm a levét eresztett hús szaftját. A hentes udvariasan megkérdezi, ízlett-e, én meg büszkén kidülleszttem a mellem, és azt válaszolom, hogy nem vó rossz, nem vó rossz. Délután kimegyünk a Karesz bával a sportpálya szélére, és öklözünk egy-két órát. A felkészülés után megkérdezi tőlem, mikor voltam utoljára csajszyival, én meg kissé szégyenlősen bevallom neki, hogy hát a Teri néni az elmúlt időszakban nem nagyon hozott nekem tyúkokat, úgyhogy kicsit ki vagyok éhezve. Karesz bá gondterhelten veszi szemügyre a pénztárcáját, aztán kijelenti, hogy akkor ma csak egy olcsó menetet kapsz. Elrakjuk hát a kesztyűket, és keresünk egy olcsó lányt. Nem is valami szép a szentem, de a célnak megfelel. Dolgom végeztével megköszö-

nöm az odakint várakozó Karesz bának a lehetőséget, aztán megyünk vissza az alagsori otthonunkba. Bőséges vacsorát kapok, a karaj mellé krumplit is. Miután befejezem az evést, otthagynom őket, és lezuhanok a priccsemre. Ma jó korán kell lefeküdnöm, hogy sokat tudjak pihenni.

Esős nap van, de fülledt és forró a levegő. A meccs előtt a Karesz bá bejön az öltözőbe, és közli velem, megduplázta a tétet, hogy jöjjön valami a konyhára. Ne hozz rám szégyent, te bivaly, morogja idegesen, nincs jó kedve. Miután kimegy, hogy a ring mellett elfoglalja a helyét, kicsit felspanolom magam, ököllel ráverek néhányat az állkapcsomra. Nincs bevonuló zeném, nincs csuklyás köntösöm, nem kísérek melltartóra vetkőzött lányok, ez nem erről szól. Egyedül megyek ki a szorítóhoz, egyedül lépdelek be a ring nekem kijelölt sarkába, és egyedül hallgatom az izgatott nézők kiabálását. Az ellenfelem már ott áll a szemközti sarokban, a bunyó kezdetét jelző csengő előtt még marad egy kevéske időm megnézni magamnak. Nagydarab, kopasz, felfújtt izmain látszik, hogy porokat szed, és konditerembe jár. Első látásra nyilvánvaló, hogy egy önelégült gorilla, imádja a karját, imádja a mellizmát, imádja a kockás hasát, úgy mutogatja magát a ringben, mint egy lotyó. Biztos a bunyót is azért csinálja, hogy azzal is bebizonyítsa, mekkora császár is valójában. Nincs edzője, magára fogad, valószínűleg ki is van tömve rendesen, és lehet, hogy ez az egész csak hobbi számára. Szórakozni jár ide, hogy aztán elmondhassa a haveroknak, már megint levertem egy csórót. Maj mekláttjuk, suttogom növekvő haraggal a szívemben, maj mekláttjuk, hogy kit fersz le. Ekkor végre csöngetnek, Karesz bá felüvölt, hogy adj neki, te barom, adj neki, én meg nekilódulok, hogy derékon ragadjam a gorillát. Ruganyosan ugrál félre ez a díszfasz, és sokkal hajlékonyabb nálam, kapok is pár rúgást a fejemre. Én nem tudok rúgni, engem nem járattak harcművészetre, én ütni tudok. Próbálok eltrafálni a vigyorgó képét, de ő csak játszadozik velem, el-elhajol a csapások elől, teszi az agyát a közönségnek, közben pedig néha-néha rárúg egyet a combomra, ami már a meccs

előtt is sajgott. Kapok egyet az orromra, és erre előnti az agyamat a vér. Nem törődve azzal, hogy közben csépli a testemet, csak megyek előre, megyek előre, szorítom be a sarokba. Kapok a fülemre is, a nézők kiáltásai egyetlen zúgássá állnak össze, de szerencsére nem szédülök el, talpon maradok. Vicsorgok, mint egy veszett kutya, mikor végre meg tudom ragadni a derekát. Egész súlyomat beleviszem a dobásba, úgy vágom oda a padlóhoz. Nagyot nyekken a szemét, de nem állok le, rátérdelek a mellkasára és püfölöm az arcát. Azt akarom, hogy neki is olyan legyen a képe, mint az enyém, hogy tőle is megrémüljenek a járókelők, hogy első látásra neki is azt mondják majd a trafikban, a vegyesboltban, a vasedény üzletben és mindenhol, hogy sajnáljuk, elfogyott, hiába szolgálják ki a sorban utána következőt. Ütöm teljes erőmből, még könnyökkel is, de szabályok úgysincsenek, nem kell félnem. Ütöm, mint egy gép, ütöm ütemesen. A környezet zúgásából kiválik Karesz bá hangja, amint azt rikoltja, hogy elég lesz már, cseszd meg, álljál le, de én tudom, hogy csak akkor lesz velem elégedett, ha az ellenfélben már nem marad szusz. Becsukom a látó szememet is, a forróság átjárja a testemet, átadom magam a fel-le mozgó ököl ritmusának. Veszettül csönget valaki, beugró emberek súlyától rázkódik meg a padló, aztán néhány kéz megragad, és próbál elrángatni onnan. Nem hagyom magam, de végül sikerül leteperniük. Mikor kinyitom a szemem, látom, hogy Karesz bá térdel rajtam, és tátog valamit, miközben olyan kétségbeesettség van a szemében, amelyet még sosem láttam azelőtt. Mindegy, gondolom elmosolyodva, Teri néni ma biztosan ünnepi lakomát készít nekem! Tyúkhúslevest, de gyöngytyúkból ám, és rántott csirkemellet krumplipürével és barackbefőttel, és valami édességet is, mondjuk barátfülét vagy mákos bejglit. Megérdemlem, tényleg megérdemlem.

RÁNC

Amikor először csináltam ezt, mármint pénzért, tizenhat éves múltam. Ő azt mondta, hetven, de szerintem megvolt hetvenöt is, csak letagadott belőle. Ilyenkor már minden év, minden hónap számít. Olyan súlya volt, amikor rám nehezedett, hogy szinte kipattant a szemem. Rátámaszkodott a mellkasomra, ami különben sem valami masszív, ő meg aztán nyomta, azt hitte, az jó nekem, a hája meg csak úgy rázkódott fel meg le. Néha megmarkoltam a seggét, mert láttam rajta, hogy többre vágyik, de én csak hevertem az ágyon, mint a fa, többet nemigen nyújtottam, használja a testemet. Közben sokszor kinéztem az órára, ami az ágy melletti kisasztalon volt, hogy mikor lesz vége. Egy órára fizetett be, többet egy perccel sem kap. Az a legrosszabb, mikor lekászálódik rólam, és izzadtan, folyó nyállal hozzám bújik, közben meg cirógatja a nyakam. Mostanság ezt már nem engedem nekik. Mostanság szabályok vannak.

Reggel, mikor felkelek, első dolgom a tükör. A tükör aranyra festett keretben az ágygal szemközt van. Mindig tisztán tartom, hetente legalább egyszer gondosan lesikálom. Az kurvára tud bosszantani, amikor valamelyikük a rúzsával ráfirkál az üvegre, hogy mondjuk, köszönöm a csodás estét. A hajamat fésűvel egészen hátrahúzom, rásimítom a fejemre, zselét csak annyit használok, amennyi feltétlenül kell. Van egy fekete fülbevalóm, azt nem mindig hordom, csak van, hogy külön kérik, olyankor beteszem. Nagyon szép a bőröm, gyönyörű, mint egy kisfiúé, azt szeretik a vendégek, de pár éve megjelent egy mély árok a szemem alatt. Legszívesebben kivágnám az arcomnak azt a darabját. Nem lehet árok, nem lehet ránc. Még nem.

Viszont pénzem most egész sok van. Így aztán egyre többet is kérek tőlük. Végül is csinálom már egy ideje, fel tudom mérni, mennyit érek.

Az ágy mellett van a kisasztal, azon van az óra, a fiókjában meg a koton. Hetente veszek új adagot belőle, szükség van rá. A boltban, ahol veszem, ismernek már, na, mondjuk, azt nem mondom, hogy szeretnek is. Na, mi van, te hímrinygó, megint ledugtad a pofádat? Kacsintok az eladóra, amitől az csak még jobban felidegesedik, én meg röhögve megyek ki.

A legöregebb majdnem nyolcvanéves volt. Azt fel is írtam egy papírra, ott van, a falra kitűzve. A nevüket nem írom fel, sőt, meg is mondom nekik, hogy azt el se árulják nekem. Csak a korukat jegyzem meg. De azt mindig. Pedig nem szívesen beszélnek róla.

Nem nagyon szoktam aggodalmaskodni, de néha eszembe jut, mi van, ha ez itt meghal, miközben csináljuk. Ha csak úgy kidől, mint a ló. Öreg a szíve, agyvérzés, ki tudja, aztán áshatom el, merthogy a rendőrköt nem hívom, az biztos. Ha hívnám, akkor jönne a süketelés, hogy én öltem meg, én csináltam ki, abból pedig nem kérek, köszönöm.

Ezüstből van a gyűrűm, nem hamisítvány. Szoros nadrágot hordok, amiben jól látszódik a tököm, ez fontos. Nem mondom, hogy kényelmes, persze, hogy nem az, de több pénzt hoz. Ők legtöbbször szoknyában jönnek. Sokuknak túlzottan dagadt már a combja, nehéz a nadrágba belepréselni.

A szoba elég kicsi, barnák a falak. Aki rá akar gyújtani utána, annak van hamutálca, piros. Szerencsére kevesen szoktak dohányozni nálam, különben szellőztethetnék egész nap. Van egy kis zuhanyozó, törülköző, amit mindig kimosok és kiszárítok, és tusfürdő, többfajta is. Zene is van,

klasszikus meg opera. Mert ezeket kérik. Vettem hangfalat, hifit, saját pénzemből. De behozza az árát, több a visszatérő vendég.

Ma este megint jön egy. Mély hangja van, a telefonban hallottam. Addig szabad az egész napom, el kell ütni az időt valahogy. Lemegyek ezért az utcára, nézem a kirakatokat, nézem a csajokat, nézem, milyen filmeket adnak a moziban. Leülök a parkban a padra, vigyázva, hogy ne legyen mocskos a nadrágom, fogom a rácsot a játszótérnél, vigyorgok a gyerekekre. Visszamosolyognak rám. Éppen játszanak, hát beállok közéjük, szeretem a gyerekeket. Mikor megunom a dolgot, kimászok a rácson, megy az idő.

Ebben a városban úgy ereszkedik le az esti sötétség, mint valami éhes pók. Veszek egy üdítőt, le is küldöm gyorsan, már nincs sok időm. Előtte sosem iszom alkoholt. Utána igen.

Megyek fel a lakásra, parfümöt fröcskölök magamra, és várok. Az ágy bevetve, a tükör szép tiszta, a kisasztal fiókja zárva, hogy ne a koton legyen az első, amit meglát. Ügyelek minden apróságra, minden részletre, tudom, mi a dolgom.

Csöngetnek a kaputelefonon. Ő az, megjött. Megnyomom a gombot, és kiállok az ajtóba. A másodikon lakom. Hallom, ahogy odalent a berregés után nyílik az ajtó, hallom, ahogy jön fel a lépcsőn, magas sarkú van rajta. Végre felér hozzám, én pedig igyekszem az összes fogamat megmutatni, de úgy, hogy azért ne tűnjön vicsorgásnak, hogy ne ijedjen meg. Vörös, térdig érő szoknyában van, fehér blúzt visel, arany nyaklánc lóg rajta. Jókorá mellei vannak, nem lesz itt gond, az arca persze meglehetősen öreg. Lassan odalépek hozzá, megcsókolom a kezét, majd a nyakához hajlok, éppen csak megérintem a nyelvemmel a fülcimpáját. Megremeg a teste, érzem, hogy gyorsabban ver a szíve. Átkarolom a vaskos derekát, és gyöngéden, de azért kellő határozottsággal behúzom a lakásba, az ajtót meg bezárom magunk mögött, kulcsra.

Tanácstalanul álldogál egy kicsit, most van itt először, nem tudja, hova lépjen, hogyan kezdjük. Zavarban van, az arca meg egészen ki-

pirult. Szép lakás, mondja, a hangja nagyon mély, még mélyebb, mint a telefonban. Végigmérem, szakértő szemmel, olyan hatvanöt lehet. Göndör, rövid haja tömény, édeskés illatot áraszt, belepi az egész lakást, majd hajnalban megint szellőztethetek, na fasza.

Belesúgom a fülébe, hogy gyönyörű vagy, megsimogatom a seggét, és magam előtt tolva, beviszem a hálószobába. Még mindig remeg, a vállán is látszik, közben meg szaporán szedi a levegőt. Bassza meg, nehogy aztán tényleg elpatkoljon itt nekem, ennyire még senki sem izgult nálam. Mögötte állok, masszírozom a hátát, a nyakát, a csöcseit. Lefejti magáról a kezemet, és leül az ágy szélére. Nocsak, gondolom, máris az ágyba? Jól van, jól van. Lehúzom magamról a fekete felsőt, odaállok elé, és utasítom, hogy gombolja csak ki a nadrágomat. Nem csinál semmit, csak ül ott és a földet nézi. Mint valami kisiskolás, hátrattett kézzel a padban, a tanárba szerelmesen. Hát ez mégse lesz egy könnyű menet, de volt már dolgom hasonló vénlányokkal, aztán azok is felengedtek. Ezt is megpuhítom szépen, mert ha valamihez, hát ehhez értek. Letérdelek elé, végigcsúsztatom a tenyerem a sípcsontján, fel a térdéig és tovább. A harisnyája szárazon sziszeg. A hideg is kiráz, de folytatom, vándorol a kezem, a pénzt majd a végén kérem el tőle, ez becsületes, látszik rajta, meg tudom én azt állapítani. Meg sem moccan, dermedten bámul előre, már azt se tudom, mit néz, de a legvalószínűbb, hogy a бүdös nagy semmit. Elérek a bugyijához, ahhoz képest, hogy megvan már vagy hatvanöt éves, tangát húzott fel a huncut, vigyorogni támad kedvem, de nem lehet, mert azt észreveszi, aztán lőttek az egésznek. Mikor hozzáérek, valahogyan egészen mélyről feltör a húsos testéből egy hörgő hang, egyáltalán nem kéjes, mert azt felismerném könnyen, nem, ez a hörgés sokkal inkább rémisztő. Hagyjam abba, ne nyúljak oda, hiszen az unokája lehetnék, jóságos ég, mit csinál itt egyáltalán, mit hitt, mi várja majd, nem, nem, hogy lehetett ilyen ostoba, engedjem el a combját, szóval ilyeneket hörög azon az istentelenül mély hangján. Mi a kurvaanyád van, te vén ribanc, mit siránkozol itt nekem? Nem mondom ki, de a kezemet leve-

szem róla. Feláll az ágyról, észreveszi a tükröt, az ágynak szemközt. Odasétál hozzá, engem meg otthagya, félmeztelenül térdepelve.

Csak nézi magát a tükörben, tapogatja az arcát, úgy nyomogatja, úgy dörzsölgeti, mintha át akarná formálni. Ott figyelek mögötte, hogy most meg mi a faszt művel ez itt, de nem szólok rá, mert még nem telt le az óra. Megköszörülöm a torkomat, csak hogy jelezzem, azért én még itt vagyok, ha mégis észhez tér, akkor akár újra is kezdhetjük, nem gond. De ez szarik magasról a fejemre, csak a saját arcát birizgálja. A ráncait simogatja, közben meg sír, zokog ez a vén hülye, ahelyett, hogy az ágyban lenne velem, ez a vénasszony áll a tükröm előtt, és zokog. A keze is ráncos, csúnya. Sokáig sír, igen sokáig, de én nem vigasztal-
gatom, még csak az kellene, na nem, hát mi vagyok én. De mivel nem szeretem a hosszú csendeket, mivel nem szeretem az ilyen feszült helyzeteket, megkérdem tőle, hogy a pénzt, a fizetést kábé mikorra tervezi, persze nem olyan sürgős, még mindig nem járt le teljesen az óra, csak szólok, hogy ha majd itt lesz az ideje, ne érje meglepetés.

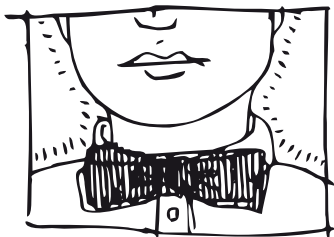
Tudod, hány éves vagyok, azt kérdezi. Nem, hazudom, fogalmam sincs, mondom, pedig már előre tudom a válaszát. Hatvanöt, szürcsö-
gi taknyosan, mire jóleső érzés árad szét bennem, hát igen, a tapasztalat. Letörli a könnyeit, jól szétkeni a szemfestéket, így most még öregebb az arca, visszajön hozzám, lesütött szemmel, szuszogva. Aztán belenéz a szemembe, de legalább olyan mélyen, amilyen a hangja. Előbányássza a tárcáját, kiveszi belőle a pénzt, és a markomba nyomja, miközben végig a szemembe bámul. Azt hiszi, ettől elszégyellem magam, biztos azért csinálja, de arra hiába vár. Arról nem én tehetek, ha bejied a kedves vendég. Ha nem akar boldog lenni, ne akarjon, ha nem akar velem dugni, hát az ő baja.

Hagyd abba, amit csinálsz, szól váratlanul, nem jó, amit csinálsz, senkinek se jó, kisfiam, hidd el, senkinek, hagyd abba. Kifejezéstelen pofával figyelem, pedig rendesen felhúzta az agyamat. Visszafogom magam, inkább elvigyorodok. Valamit még akar mondani, néni, tesszik még közölni velem valamit, néni, kérdem, és kacsintok egyet.

Furcsa, ő nem lesz dühös. Szíjog még egy kicsit, hát ugye, a könny meg a takony, de aztán nem szól, csak megfordul, és kidülöngél a hálóból, ki a lakásomból. Vastag a bokája is, most látom csak. Mikor már távolodnak a léptei, lefelé a lépcsőn, bevágom az ajtót, zsebre dugom a pénzt, kinyitom az ablakot, hogy kiszellőzzön a lakás, hogy megszűnjön ez az ocsmány, édeskés bűz, aztán levetem magam az érintetlen ágyra. A forró vértől, ami a fejemben zakatol, egészen elszédülök, még így fekvé is.

Hagyjam abba, mi? Még hogy senkinek se jó, persze, hát különben miért járnának ide hozzám, mi? Tőlem, igen, csak tőlem számíthatok gyönyörre, az utolsó, dohos napjaitokban. Hagyjam abba... A kintről beáramló hideg éjszakai levegőtől elmúlik a dühöm. A tükörben szemközt még ilyen messziről is látom a szemem alatt azt a kibaszott árkot, azt a ráncot. Nagyon tud ám bosszantani, főleg mikor szar a kedvem. Ha tovább mélyül, muszáj leszek felvarratni.

Ott van a papír, ceruza a fiókban, a koton mellett, felírom rá ennek az átkozott cafkának a korát, de hatvanöt helyett hetvenet hazudok, még így sem rekord, közel sem.

MANGA TERMINÁL

AJÁNDÉK

Bemutatták a filmet, elkészültek a rólam mintázott akciófigurák, tele-
ragasztgatták a plakátokkal az egész várost, az újságok meg olyanokat
írogattak, hogy megszületett a magyar Bruce Willis. Felesleges szépí-
teni, a legnagyobb isten voltam a világon. Vettem egy új autót, vet-
tem egy házat a hegy tetején, vettem egy borpincét, vettem szteroid-
okat is, hátha elhízom a féktelen zabálásban, és újra gyúrnom kell
majd. Naphosszat hevertem a kanapémon, időnként végighallgattam
az új pajtásaim seggnyalását és a régiek féltékeny bókjait, közben pe-
dig arra gondoltam, hogy az igazán nagy embereknek úgyszincsenek
barátai, így néhány hét elteltével már kikapcsolva hagytam a mobi-
lomat. Történt aztán, hogy az egyik ilyen kanapén fetrengős napon
valaki becsengetett hozzám. Egy ideig fel sem keltem, úgy gondoltam,
majdcsak megunja, s nem lehet annyira fontos a dolog, ha előtte nem
írt nekem. De ez csak csengetett, szabályos időközönként és olyan ki-
mérten, röviden, mintha ezzel is idegesíteni akarna. A kurvaanyád, or-
dítottam ki neki, erre egy ideig nem csengetett, de aztán újra rákezdett
a nyomorult. Nehézkesen feltápáskodtam, kis híján hasra vágódtam,
mert ráléptem egy üres üvegre. Félrerúgtam az üveget, és a gatyámat
gombolva az ajtóhoz ballagtam, de közben majd szétvetett az ideg.
Tovább csengetett, pedig hallhatta, hogy már recseg a parketta, ahogy
jövök. Vennem kell egy még nagyobb villát, kerítéssel, meg valami vé-
rengző kutyát, hogy távol tartsa az ilyen suttyókat. Leakasztottam a
láncot és kinyitottam az ajtót, hogy az arcába üvöltsek az idegennek.
De amint megláttam, torkomba hátrált a harag. Magas, inas, finom,
fehér bőrű, beretvált képű, szürke szemű, kopasz férfi állt a küszöbön,
olyan öltönyben, amit még én sem engedhettem meg magamnak, és

olyan cipőben, ami úgy fénylett, mintha húsz utcagyerek sikálta volna az élet teremtésétől kezdve. Lenyűgözve vettem szemügyre minden egyes porcikáját, majd némileg szégyenkezve pillantottam saját melegítónadrágomra, elsárgult nyakú pólómra és fekete sportpajucsomra. Mélyen a szemembe nézett, és mosolygott, mikor végre tréfásan megszólalt, hogy üdvözlöm, kedves Willis úr, ajándékot hoztam Önnek. Abban a pillanatban a hangját is megirigyeltem. Mert miközben beszélt, én úgy éreztem magam, mint egy kisfiú, aki hatalmas apja mellkasán fekvé hallgatja annak békés dörmögését, és imádkozik, hogy az apa még levegőt se vegyen. Üdvözlöm, mondtam aztán én is, és próbáltam minél férfiasabban, minél mélyebb hangon szólani. Álltam fémes tekintetét is. Nagy hatással volt rám a filmje, folytatta az idegen, nagy-nagy hatással. Ezt akarom meghálálni ezzel a kis semmiséggel. Közelebb lépett, de a szemét nem vette le rólam. Kezében fényes papírba csomagolt ajándékot tartott. Nahát, hebegtem esetlenül, nem is tudom, mit mondjak. Mi ez? Szélesebbre húzódott a mosolya. Ajándék. Nem bomba, nem vírus, nem kell félnie. Bosszantott a magabiztossága, bosszantott, hogy egy pillanat alatt elérte, felnéztek rá, bosszantott, hogy most nem éreztem magam akkora istennek, és legfőképpen bosszantott, hogy további kérdezősködés nélkül átvettem tőle azt az ajándékot. Felemelte a kezét, lassan, hogy ne rémüljek meg tőle, majd óvatosan a vállamra helyezte a forró tenyerét. Megtántorodtam, de bizonyára csak a piától. Remélem, tetszeni fog, suttozta, remélem, örömét leli benne. Ó, mondtam. Derúsen felkacagott, a szája belülről fekete volt, mint a szén, és fekete, mint egy számítógépes játék roszszul kidolgozott karakteréé. Levette rólam a tenyerét, viszkető érzést

hagyott maga után. Bízom benne, hogy újabb és újabb sikereket ér el az életben, köszönt el az idegen, én mindenesetre kíváncsian várom a folytatást. Valahogy nem akartam azt mondani neki, hogy köszönöm, így aztán inkább nem is mondtam semmit, csak álltam az ajtóban, a kezemben a csomaggal, úgy figyeltem bambán, hogyan sétál el megfizethetetlen öltönyében a kopasz idegen. Nem volt jó idő, szemerkélt az eső és hűvös szél fúj. Becsaptam hát az ajtót, visszacsoszogtam a kanapémhoz, és lerogytam rá. Álmosnak éreztem magam, ember-telenül álmosnak, azt hiszem, erre mondják, hogy rám telepedett az ólmos álmoság. El is aludtam nyomban, mihelyst lehunytam duzzadt szememet, de a kezemből nem esett ki a csomag.

Mikor felébredtem és kidörzsöltem szememből az álmot, észrevettem, hogy a másik kezemben még mindig ott van az ajándék. Rádobtam a dohányzóasztalra, kinyújtóztam, majd hozzáláttam, hogy kibontsam a csomagot. Az elmúlt időszakban unalomig halmoztak el ajándékokkal, most mégis izgatottan téptem a papírt, közben bele-belesandítottam, hogy meggyőződjem róla, mit is rejt valójában. Nem akar nekem rosszat az a kopasz, biztattam magam, egy dúsgazdag rajongó, az ilyennek örülni kell, nem tartani tőle. Nem is bomba volt, nem is vírus, nem hazudott. Egy videojáték elegáns díszdobozba simult a tenyerembe, fekete, csillogóan új, és címlapján bizony én feszítettem, lezserül a vállamra vetve egy túlméretezett puska csövét. A fegyver még füstölgött, a pofám meg tiszta korom, a mellkasomon a ruha szétvagdálva, véresen és izzadtan tapadt a bőrömhöz. Látszott rajtam, hogy pár perccel ezelőtt mészároltam le egy egész hadsereget. Lenyűgözve forgattam a dobozt, még meg is szagoltam, friss nyomdászaga volt, egészen betöltötte az orrüregemet, szinte az ízét is éreztem. A doboz belsejében a játék lemeze, arra is rányomtatva a fotóm. Éhes voltam, már fáj a hasam, de nem bírtam megállni, hogy azonnal kipróbáljam a játékot. Benyomtam a konzolba, kezembe kaptam az irányítót, és vártam, hogy betöltsön. Rövidesen felcsendült a film főcímdala, látványos jelenetek montázsai úsztak át a képernyőn,

majd megjelent a menüsor, a háttérben félmeztelen alakmásom az égbe emelte fegyverét, és néma üvöltéssel átkozta a világot. Istenem, szuszogtam száraz ajakkal, a legboldogabb ember vagyok e földön. Kattintottam, miközben kedvem lett volna színpadiasan felrikoltani, hogy kezdődjön a játék.

Az első néhány percben kissé szokatlan volt magamat hátulról látni, és úgy irányítani, de ehhez hamar hozzászoktam, elképzelve, hogy engem is így látnak hátulról az emberek. A film történetéhez híuen a játék is úgy kezdődött, hogy lemészárolták a szeretteimet, rajtam pedig kis híján halálos sebet ejtettek, majd otthagytak egy elhagyatott és félig lerombolt gyár gazzal benőtt hangárában. Ennek értelmében eléggé nehézkesen mozgott a karakterem, jobbra-balra dülöngélt, mint aki rendesen benyomott, és meg-megtámaszkodott az útjába eső oszlopokon, targoncákon, rácsokon és kilincseken. Fegyvert és életerőt kellett szereznem, hát fegyvert és életerőt szereztem. Egy doboz alá voltak elrejtve. Máris könnyedebbé vált a mozgásom, már is pisztoly lógott az oldalamon. Eljött a bosszú ideje. Elhagytam a gyártelepet, elköttem egy fickó motorját, azzal keltem útra. Egyre több és több emberen tudtam kiélni féktelen haragomat. Hiába rimáncodtak, hiába bizonygatták, hogy ők azt se tudják, ki vagyok, én azért csak ütöttem és lőttem. Este volt már, mire az első pályát befejeztem, és addigra annyira megéheztem, hogy mikor letettem az irányítót, a földre zuhantam. Fáradtan, mint akit megvertek, kivonszoltam magam a konyhába, gyorsan magamba tömtem mindent, amit a hűtőben találtam, csak úgy hidegen, a melegítéssel nem vesződtem. Kibotorkáltam a fürdőszobába, és mikor belenéztem a tükörbe, elhatároztam, ma már nem játszom többet. Vár az ágy, kisleány, dűnnyögtem magamnak, és elindultam a hálószoba felé, de utam a konzol előtt vezetett el, ahol megtorpantam. Körülnéztem, mintha azt az éneket keresném, aki megtiltotta a további játékot, majd levettem magam a kanapéra, és mint az iskolás, aki izgatott örömmel szegi meg a tanár utasítását, újra bekapcsoltam a gépet.

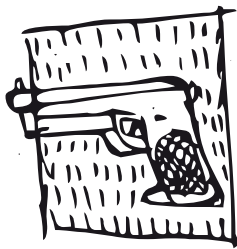
A második pályán egy végeláthatatlan pusztán bandukoltam, sehol egy ellenség, sehol egy barát, sehol egy fa, sehol egy épület. Próbáltam visszaemlékezni, hogy a filmben is volt-e ilyen jelenet, de mivel az agyam nem fogott, egy idő után már nem erőlködtem. Bizonyára most haladunk a minket eláruló mostohatestvér otthona felé, gondoltam. De a pusztá csak nem fogyott, a horizonton nem emelkedtek gyárkémények, tévétornyok, és mindeközben olyan szúrósan fényes lett a képernyő a vakítóan fehér égtől, hogy az bizony komoly hőségre utalt. Izzadtan meneteltem, a tarkómra tapadt a haj, és rohamosan fogyott az életerőm. Aztán egyszer csak megálltam. Hiába nyomkodtam az irányítót, nem léptem tovább. Legyőzött volna a pusztá? Vagy vírus támadta meg a játék programját, amitől lefagyott az egész? De nem, nem fagyott le, mert ekkor a földre telepedtem, és szépen lassan, mint aki rádöbben valamire, szembefordultam magammal. Nagyon jó volt a játék grafikája, talán túlzottan is jó, a hasonlóság megdöbbsentett. És ekkor megszólalt, én pedig kiejtettem a kezemből az irányítót. Nem megyek tovább, mondta. Eszembe jutott a Nirvána című film, ahol a játék virtuális karaktere öntudatra ébred, de nem volt erőm nevetni. Jobb híján válaszoltam neki, hogy márpedig továbbmész, bazdmeg, különben ott döglesz meg a pusztában. De nem hallotta a hangomat. Csak ült a földön, dacosan, még a karját is keresztbe fonta a mellkasán. Még egy kísérletet tettem, hogy megszólítsam, kelj fel, mondtam neki, igyekezővén minél határozottabbnak, minél erősebbnek tűnni, nem vagy te hülyegyerek, hogy itt játszd az agyad, kelj fel, és folytasd az utat, hamarosan kerítünk neked életerőt is. Most sem reagált, tapodtat sem mozdult. Rápillantottam az órára, hajnali négy múlt. Elöntött a düh. Meg akartam büntetni ezt az önérzeteskedő kis senkit, aki csak az időmet rabolta, azt akartam, hogy száradjon ki, hogy öntse el az árvíz, hogy elevenen falják fel a sáskák, de hiába vettem fel újra az irányítót, és hiába nyomkodtam rajta a gombokat, nem történt semmi. Sokáig várahoztam, sokáig meredtem a képernyőre, kis híján el is bóbiskoltam. Aztán végre feltápáshkodott, gúnyosan rám

kacsintott, majd hátat fordított nekem, és újra útnak indult. Úgy döntöttem, nem harcolok tovább. Ha így akarja, a segítségem nélkül, hát legyen így. Nélkülem úgysem húzza sokáig. Kényelmesen elhevertem a kanapén, párnát tettem a fejem alá, úgy figyeltem, hogyan boldogul egyedül. A kövér álom néha-néha belecsimpaszkodott a szemhéjamba, de én nem hagytam magam, pedig odakint már egész világos volt.

Kitartóan menetelt a pusztán, kitartóan és végül eredményesen, mert itt-ott már fű sarjadt, és kékké szelídült a jégfehér ég. És ment tovább, és ahogy néztem az izzadt hátát és a makacs lépteit, a harag szép lassan elpárolgott belőlem a kanapén. Büszke voltam rá, hogy ilyen kitartó, hogy keményfejúbb, mint én, és már nem akartam, hogy elpusztuljon. A pusztából aztán mező lett, a mezőből erdő. Amikor beért a magas fák közé, a játékban beesteledett, a rengeteg kiengedte karmait. A lakásomba ekkor meleg napfény kúszott be. Le kellene húznom a redőnyt, gondoltam hunyorogva, de nem mertem felállni, nem mertem szem elől téveszteni őt. Az erdőben már lassabban lépdelt, alighanem megrémült kicsit a sötétől, a különös árnyaktól, a ki tudja, miből előtörő hangoktól. A filmben nem volt erdő, pusztá még csak-csak, de erdő nem, ebben egészen biztos voltam. Felültem a kanapén, a kialvatlanságtól hangosabbnak hallottam minden zajt, és éreztem, hogy hideg a felsőm. Előhúzta fegyverét, úgy araszolgatott tovább, fától fáig osonva. Tedd azt el, mondtam neki, nem lesz rá szükséged. Megrándult kicsit a válla, de a fegyvert nem rakta el. Megzörrent egy bokor, összerezzenett ő is, és belelőtt a sötétségbe. A dördülésre fekete madarak röppentek elő a fák lombjaiból, és veszett ricsajjal köröztek odafent. Rájuk emelte fegyverét, készen arra, hogy lelője őket, de ekkor egy ismerős, mély hang szólította meg. Nyugodj meg, Bruce, ne bántsd azokat a szegény flótásokat. Megperdült, de a kezében már nem volt ott a pisztoly, hiába kereste, én sem láttam. Az egyik fa mögül a kopasz férfi lépett elő, a kopasz férfi, aki ezt a játékot ajándékozta nekem. Ugyanolyan szikár volt, ugyanolyan jól öltözött, ugyanolyan hatalmas. Ő sem tudott ellenállni a hangjának, leeresztette karját, és

görnyedtté dermedt az idegen előtt. Szörnyű szorongás ragadott el, éreztem, hogy valami nem stimmel. Ez a kopasz, világosodott meg a tudatom, valami rosszmájú programozó lehet, aki az egész játékot úgy tervezte meg, hogy engem felbosszantson. Hagyd ott ezt a szarházit, kiáltottam izgatottan, ne hagyd, hogy beszéljen hozzá! De ő nem hallotta a hangomat, de hallotta a kopasz hangját, aki mintha kutyához közelítene, felé fordította tenyerét, úgy sétált hozzá. Bizony fenyegető ez a rengeteg, mondta, és sötét, mint az ördög szeme, de én szívesen kivezetlek innen, végtére is ezért vagyok itt. Menekülj, ordítottam, most már felállva a kanapéról, véletlenül se kövesd ezt az alakot, nem tudom, hová akar vinni, de biztos, hogy hazudik neked! Mintha megütötte volna fülét egy távoli zaj, lopva felém sandított, majd vissza a kopaszra. Kétségbeesetten kaptam fel a földről az irányítót, és vadul nyomkodtam a gombokat, remélve, hogy talán most újra működik. Nem működött. Ki maga, és hogy kerül ide, kérdezte ő, én pedig visszazuhanтам a kanapéra. Legalább bizalmatlan velem, gondoltam magamat nyugtatva, ez jó jel. A kopasz elmosolyodott, és sokáig nem válaszolt. Aztán – és ettől fagyos göbbé zsugorodott a gyomrom – csókot dobott felém, ráhelyezte tenyerét az ő vállára, mélyen a szemébe nézett, és súlyos hangján azt mondta, itt még a falnak is füle van, ahogy mondani szokás, de ha velem tartasz, elmondok mindent. Ócska trükk, suttoztam, és próbáltam röhögni is, úgysem dől be neki! Ő lehajtotta fejét, aztán felemelte, körbekémlelte az éjjeli erdőt, az egymásba kapaszkodó fákat, tekintete végül megállapodott a kopaszon. Induljunk, nyögte, nem tetszik ez a hely, és még meg kell találnom a mostohatestvéreimet, aki elárult engem, aki miatt lemészárolták a szeretteimet. Bosszút kell állnom rajta. Úgy mondta ezt, olyan szánalmasan, mint a kisfiú, aki rossz fát tett a tűzre, és most próbál mindenben megfelelni a felnőtteknek, mint a dolgozó, aki rátermettségét akarja bizonyítani szigorú főnökének, hogy igenis, ott a helye a cégnél, vagy mint az apa, aki cseperedő gyermeke előtt kíván villogni. Ocsmány mosoly jelent meg a kopasz arcán, és kéjesen vigyorgott, ó,

hát persze, a mostohatestvér, elvezetlek hozzá is, ne félj! Átkarolta a kimerült hős derekát, és együtt indultak tovább. Forgott velem a szoba, tehetetlenül bámultam a képernyőt, és csak néztem, ahogy a kopsz a sűrűn szótt sötétbe vezette őt. Mikor elvesztek a szemem elől, és a monitor már nem mutatott mást, csak a finoman hajladozó fákat, a fáradtságtól gyengévé váltan szégyenszemre majdnem elsírtam magam. Kikapcsoltam a készüléket, elfeküdtem újra a kanapén, arcomat a párnába temettem, és azt mondogattam magamnak, hogy na, nehogy már itt kiakadj egy ilyen ostoba játékon, rossz vicc az egész, az alvás majd segít, meglásd. A párna átvette leheletem szagát, és egészen bemelegedett, olyan volt, mintha puha, emberi archoz nyomtam volna a sajátomat. A belsőm azonban hideg volt, hideg, mint az üresen kongó, elhagyott templom, és nem maradt bennem más, csak az újbóli éhség. Aludni kell, és majd enni, aludni és enni, és.

A VÍZ-EMBER

Kihúztam a földből, egy ideig még kapálódzott, nem nagyon akart elmozdulni onnét, biztos jólesően melegítette bordáját a forró iszap. Nem sírt, a kezembe kapaszkodva odébb totyogott. Mikor a teknőhöz értünk, felemeltem és belefektettem. Réműlt szemmel figyelt, meg-simogattam a fejét. Nem mosolygott. A hátunk mögött, mint púpos özvegyasszony, lomhán lebbentette sötét fátylait a Duna. Felkaptam teknőstül, és a még mindig meleg iszapban meg-megcsúsza levittem a vízhez. Dördült egyet az ég, szél kapott a szoknyámba, de rögvest el is eresztette. Nem lesz ez nagy eső, gondoltam, és vízre bocsátottam a teknőt. A gyerek tanácstalanul pislogott párat, de a kotyogó hullámzás hamar megnyugtatta. Odakiáltottam a húgomnak, aki valamivel lejjebb ácsorgott a parton, hogy ha odaérkezik hozzá, vegye ki a vízből. Szeretett csónakázni, újból és újból útra kellett bocsátani.

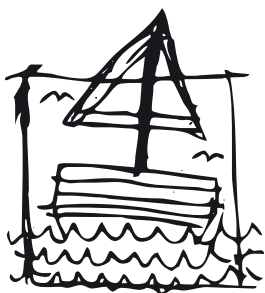
Beleszagoltam a levegőbe. Nyirkos volt és hűvös. Úgy döntöttem, mielőtt visszamegyünk a házba és megfőzöm a vacsorát, még elmegyek sétálni. A bokám már két napja fel volt dagadva, és el is pattanhatott néhány apróbb ér, mert vörös foltok égtek a bőrömrre. Belegázoltam a vízbe, tudtam, hogy a lábamnak jót tesz majd az öreg tenyér ráncos simogatása. A part mentén haladtam, lassan sétáltam, mígnem elhalt mögöttem minden zaj. Tapostam a vizet és figyeltem. Idő előtt kidőlt fákat hordott a sodrás, másutt földnyelvek emelkedtek, ezekre köpte ki a foga közé szorult piszkot a Duna. Kicsit beljebb, egy csónakban két halász ücsörgött, az egyikük rövid várakozás után hálót vetett a víztükrre. Rég volt már hal a mi asztalunkon, tűnődtem, talán majd holnap veszek a piacon. Az uram imádta a süllőt, ha tehette volna, mindennap

azt eszik, de oda le, oda le nemigen vittek nekik úri ételeket. Gyorsítottam a lépteimen, másra akartam gondolni. Megint dördült az ég és szűrős cseppekben esni kezdett végre. De nem fordultam vissza, gondoltam, nem árt, ha mendegélek még egy darabon, úgyis olyan keveset mozdulok ki otthonról. A bokám sem fájt már annyira. Az esőcseppek csipkét vertek a habokba, én meg elképzeltem, hogy apám annak idején ugyanilyen ritmusban menetelt a háborúban, ahogyan én most. Egyenletes ütemben fröccsentettem a vizet minden lépésemmel.

Fél órája bandukolhattam már, amikor a távolban kicsiny alakot vettem észre. Ahogy közelebb értem hozzá, fokról fokra rajzolódott ki előttem az idegen. Sötét hajú, sötét bajsú, sötét szemű férfi volt, az ilyenre mondják, hogy kölyökként az anyja szemet adott neki édes tej helyett. Összegörnyedve, véznán, csontosan ült, mozdulatlanul, mint ha csak a víz vájta volna ki a kőből, amin elhelyezkedett. Nem nézett oldalra, mereven bámult előre. Nem akartam, hogy észrevegyen. Halanként jöttem ki a vízből, mintha settenkednék, úgy kerültem az idegen férfi háta mögé. A gyöngye eső addigra elállt, én pedig kerestem magamnak egy többé-kevésbé szárazon maradt sziklát, és letelepedtem rá. Pihennem kellett, évek óta nem gyalogoltam ennyit. Jobb híján a véznával osztottam meg a csendet, pedig most már örültem volna egy igazi, erős férfinak. Az uram a bányában töltötte napjait, a bányában is halt meg, ő a kövek embere volt. Hiába, nincs még egy olyan. Ez a bajszos itt víz-ember, gondoltam, innen hátulról is látom a szeme csillanását, és hogy folyton hullámszik benne valami, de olyan zavarosan, fojtogatóan. Ültem a sziklán, és elképzeltem, hogy ez az idegen egyszer csak terebélyesedni, növekedni, erősödni kezd, mígnem aztán határozottan feláll, roppant egyet a csontjain, felém fordul, és odaköszön. De ez maradt ugyanolyan jelentéktelen, ugyanolyan törékeny, szinte gyermektestű, vízszerű. Megdörzsölgettem a combomat, megdörzsölgettem a fázó lábfejemet is. Várom még egy kicsit, mielőtt hazamennék, elég messzire jöttem az otthonunktól, egyáltalán nem baj, ha a visszaút előtt fújok egyet. A férfi gerince fehér ingén is átütött, a

csigolyák pedig alig észrevehetően, de remegtek, mintha hang nélkül zokogna, vagy csak rettenetesen fázna. Lopja a napot a mihaszna, bizonyára mást sem csinál, csak kókadozik itt a Duna partján. Nem ismertem ezt az embert, mégis magára haragított azzal az elárvult külsejével, a szomorú ücsörgésével, görnyedt magányával. A lábam már magához tért, bizsergetően vágta az előbb még poroszkáló vér. A Duna, mintha csak ereimben folyna, szintén vadabbá, sietősebbé gyorsult. A púpos vénasszony ledobta álruháját, és éhes kuttyák képében szaladt tovább. A harag pedig kitört belőlem. Eleget sajnálkozott már magán, kiáltottam, hát hol a maga büszkesége?! Az idegen özszerándult a hangomtól, bizonyára azt hitte, a lelke ordibál vele. Sokáig hátra sem fordult, csak még jobban összekuporodott, most már aztán tényleg olyan volt, mint egy gyakran elvert árva gyerek. Aztán, hogy a szíve magához tért, felengedett önmaga szorításából, felállt a kőről, fújt egyet, és esetlenül megfordult. Jól láttam, a szeméből továbbra sem folyt ki a Duna, kavargott, örvénylett, tajtékzott. És az arca is bosszantóan bánatos volt. Most már felfigyelt rám, most már nem lehetett abbahagyni. De a haragom elszállt, azzal a kiáltással ki is adtam magamból. Menjen haza, jóember, mondtam neki, nincs értelme itt göbösödni. E szó hallatán mintha meglepődött volna, legalábbis felvonta a szemöldökét, de mikor felálltam a sziklámról, és látta, hogy asszony létemre nagyobb vagyok nála, újra megdermedt, és szinte csodálattal mért végig. Különösen a mellem ragadta el háborgó tekintetét, az ilyesmit én észreveszem, hiába ölelt már régen férfi. Kezden magával valamit, mondtam, főként hogy újra a szemembe nézzen, legyen ács, asztalos, vagy építsen házat, ezek mind szép foglalkozások, és a kemény munka mellett nem maradna ideje a búslakodásra sem. A férfi lesütötte szemét, majd újra rám emelte tekintetét, a szemé dobozba zárt bogár. Megsajnáltam a bogarat, mert apám kislány koromban mindig a mezőkre vitt, és megismertette velem az összes apró lényt – sok emberrel ellentétben én nagyon is szerettem ezeket a kis jószágokat. Az idegen gyomra ekkor hatalmasat korgott, mint-

ha az elvonuló vihar költözött volna a hasába. Éhes vagyok, mondta. Mély hangja volt, és valahogy fekete az is. Nagyot sóhajtottam. A húgom mindig mondja, hogy nekem túl jó szívem van, majd kihasználják a kedvességemet, és igaza is lehet, mert semmi mást nem éreztem már a víz-ember iránt, mint anyai sajnálatot. Pedig nem voltam sokkal idősebb nála. A foglyul ejtett bogár újra a keblemre akart telepedni, én pedig finoman megfogtam a férfi tarkóját, és a mellemre vontam a fejét. Nem ellenkezett, hálásan szuszogott, a szénevéstől forró volt a lehelete, parázslott a bőröm. Minálunk lesz vacsora, suttogtam, és még meg is simogattam a haját. Ha éhes, jöjjön. Hosszú másodpercekig nem felelt, aztán a feje megmozdult, aprót bólintott. Még egyet sóhajtottam, mikor óvatosan eltoltam magamtól, és intettem neki, hogy kövessen. A felhők odafent füstösen gomolyogtak, de nedvesség már nem volt bennük. Együtt bandukoltunk hazafelé, én pedig menet közben imádkoztam az Istenhez, hogy a vacsora végeztével ne maradjon nálunk tovább a sötét férfi.

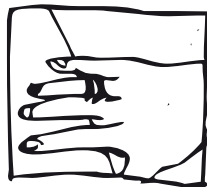
BOSSZÚ, HÁLÓVAL

Batárdi szerparancsnok úgy egyensúlyozik ott a kifeszített háló közepén, mint egy lusta, kövér pók. Mi tizenketten izzadva állunk körülötte, és teljes súlyunkkal húzzuk-vonjuk a köteleket, hogy kellőképpen ruganyossá váljanak és megfelelően visszadobják majd a zuhanó testet. A kopaszodó szerparancsnok elmagyarázza nekünk, hogy ezt a kenderhálót bizony a mostanra már nyugállományba vonult egyesületi elnök, az idős korára kissé megzavarodott Beuner Gusztáv fonta saját kezével, vidéki kúriájának árnyékos tornácán, a remeték türelmével. Úgyhogy becsüljük csak meg szépen, mert nem akármit tartunk fehéredő tenyerünkben. Ez a háló egyesületi kincs, dicső Beuner Gusztáv hagyatéka, de hogy használatba is kerüljön, ahhoz ellenőrizni kell. Batárdi szerparancsnok elvállalta hát a próbaugró szerepét, nekünk pedig meg kell tartanunk testének minden kilogrammját. Na, fiúk, rikkantja Batárdi, hozzáfogunk a gyakorlathoz, tudjátok a dolgokat! Tudjuk. Ő majd ugrál vigyorogva, rengő hassal, mi meg tartjuk alatta a hálót vicsorogva. Szerparancsnokunk vezényel: egy-kettő-három, azzal rogyaszt, és elrúgja magát. Még alig emelkedik el a kötelektől, már vissza is érkezik, de a háló azonnal magasabbra dobja. Vállunkat meg-megrántja az újra és újra lehuppanó test súlya, mert Batárdi egyre magasabbra tör. Ez az, fiúk, kiáltja fentről, és már arra is van ideje, hogy integessen nekünk. Huppan, pattan, húsz méterre emelkedik a talajtól. Úgy élvezi a szárnyalást, mint a gyerek, akit apja dobál. Zuhan, a kötelek a háló közepé felé húznak minket, de álljuk a sarat, hátradőlve tartjuk a szerparancsnok életét. Aztán olyan magasra repül, hogy hordóforma alakját elfedik a felhők. Oldalra nézek, a többiek meredten bámulnak maguk elé, nyugodt a képük, vagy inkább beletörődő. Csak egy

fiúnak szomorú az arca. Alig ismerem, talán Ivánnak hívják. Elnevezem Bús Ivánnak. Lesütött szemmel áll, éppen velem szemben. Sosem teszi szóvá bánatát, gondolom, nem az a fajta. De vajon az én arcomat melyikük figyeli? Nem tudom, kivehető-e a vonásaimat savanyító harag, mindenesetre úgy rág belülről, mint egy kitartó természet. Batárdi hosszú másodperceket tölt el odafent, úgyhogy van időm összeszedni a gondolataimat, valamelyest megerősíteni vadul verő szívemet. Először úgy terveztem, hogy a saját rőzsekésével döföm le Batárdit, de az ilyesmi kockázatos, mert mi van, ha rossz helyre bökök? Egy könnyebb sérüléssel elmenekül, és kicsinyesen akadályozza a karrieremet, én pedig nem akarok időtlen időig törzstűzoltó maradni. Talán stílusos lenne, ha felgyújtánám, de akkor meg a többiek eloltanák. Egyetlen megoldás marad: a háló elengedése. Ha csak egy ember kihátrál, ha csak egy elengedi a hálót, a kötelek talán éppen annyira lazulnak meg, hogy a háló már nem dobja fel a viháncolót.

Közben a gyűlölt szerparancsnok visszatér az éterből, felgyorsulva száguld felénk, petyhüdt tagjait hínárként fodrozza a süvítő légellenállás. Bármilyen sebesen mozog, tisztán látom, hogy zuhanás közben is szemmel tart bennünket, összeszűkül szeme végigpásztáz rajtunk, tekintete egyszerre megpihen arcomon. Gyanú suhan át szerparancsnoki képén. Batárdi a hálóra esik, és mielőtt újra felpattanna, még leordítja, hogy a következőnél álljunk közelebb egymáshoz. Ha fokozatosan lazítjuk meg a hálót, az egyre kisebbeket dob rajta, sebessége idővel megszelídül, ő pedig sértetlenül mászhat le a földre. Ezt nem hagyhatom. Nem is tudom, már mióta, csak az jár a fejemben, hogy egyszer s mindenkorra véget vetek a pók uralmának. Ha kell, egyedül. Tudom, hogy mások is ugyanoda jutottak, ahová én, a többiek azonban továbbra is alázattal viselik a dolgot. Komoran, de engedelmesen lépnek közelebb egymáshoz, kimérten és lassan, mint a gyászolók. Batárdi most már nem éri el a fellegeket, de egy gyanútlan madárraj így is szerterebben kíváncsi ujjai elől. A háló ernyed, a lökés ereje csökken. Nem marad sok időm, cselekedni kell. Gyomrom göbbé szorul az

idegességtől, nem gondoltam, hogy ilyen nehéz lesz. Pedig csak annyit kell tennem, hogy kinyújtom az ujjaimat. Egyetlen mozdulat, és Batárdi nincs többé. A szerparancsnok megint a szemembe néz. Már nem röhög, már nem visítozik önfeledten, mogorván és némi rémülettel az arcán emelkedik fel. Alig harminc méterig. Mi lesz, ha a többiek nem állnak mellém az eset után? Lazítok a szorításon, de nem engedem el a köteleket. Az ilyen Batárdiknak veszniük kell, az ilyenek nem bújhatnak el a büntetés elől, morgom magamat hergelve, hátha a düh parazsa bátorságot szít bennem. Úgy remeg a csuklóm, mintha elfáradt volna. Besüpped a test, a kötelek szófogadóan kapják el, majd gyengéden újra útjára bocsátják. Húsz méter. A következőnél már csak tizenöt. Még egy kicsit várok, és aztán már hiába eresztem el a hálót, Batárdi akkor is túléli. A szerparancsnok mostanra rettegve pillant rám, és mintha azt hadarná az átkozott, hogy előléptetek, fiam, előléptetek. Utoljára repül végzetes magasságba, ott egy másodpercre megtorpan a levegőben, majd zuhan vissza a föld felé. Engedd el, sziszegem talán a kezemnek, ha már nekem nem megy, engedd el! Az izom azonban nem engedelmeskedik veszettül szikrázó agyamnak. Kétségbeesetten nézek fel, egyenest Bús Ivánra. Sápadtabb, mint azelőtt, szemében sötétlik a bánat, s ekkor alig hallhatóan azt suttozja: „nekem most mennem kell”. Ennyit, semmi többet. Azzal elereszti a hálót.

EZZEL ITT NEHEZEBB DOLGUNK VAN

Az öregnek olyan az arca, mintha kissé megfolytak volna a vonásai, lefelé görbül a lilás szája, táskák lógnak a szürke szeme alatt, de mikor inas karját megfeszíti, jobbnak látom, ha inkább nem mosolygok. Leteszi a súlyos kalapácsot, rám néz, és azt mondja, na, fiam, te következel, elvégre nem azért vagy itt, hogy engem bámulj! Átveszem a kalapácsot, még forró a nyele az öreg szorításától. Izgulok, nem akarom, hogy ügyetlennek tartson, és jól láttam, hogy neki sem sikerült, biztos azért adta most át a feladatot nekem, hogy ne ő csináljon hülyét magából. Az egyik kezemmel a nagy és hideg szöveget fogom, a másikkal a meleg kalapácsot, és lendületesen rácsapok a szög fejére. Az öreg vakkant egyet, hátradől, és elégedetten elvigyorodik. Alig van már foga, így még gúnyosabbnak tűnik az a vigyor. Persze, hogy nekem sem sikerült beverni azt az átkozott szöveget, ráadásul a kalapács is kiugrott a kezemből. Combomba törlöm izzadt tenyeremet, majd újra kézbe veszem a kalapácsot. Ne kapkodj, morogja az öreg, van időd, ez itten nem fog elszaladni. Krárogva felröhög, vékony nyakán úgy lógnak az inak, mint mikor a vitorla nem kap elég szelet. A többiektől már hallottam, milyen rosszindulatú ez a vén csirkefogó, de most, hogy személyesen is találkoztam vele, még rosszabb volt.

Visszahelyezem a szöveget, tartom, hogy véletlenül se mozduljon el, magasba emelem a kalapácsot, és újra lecsapok vele. Iszonyatosat csendül a szög, de tapodtat sem mozdul, nem hajlandó beszaladni a helyére, a tenyerem pedig megfájdul a lepattanó kalapács nyelének hirtelen ugrásától. Ránézek az öregre, látom az arcán, hogy kicsit ő is

meglepődött, persze próbálja takargatni, próbál úgy tenni, mintha ő már mindent látott volna az életben, mintha mindez csak nekem volna szokatlan. Megvakarja borostás állát, összevonja ritkás szemöldökét, majd azt dörmögi, hogy ezzel itt nehezebb dolgunk van, ennyi az egész, próbáld csak újra, fiacskám, de most aztán adjál neki rendesen, nehogy már kifogjon rajtad. Bosszant az öreg okoskodása, de nem mondhatom neki, hogy ha ilyen kurvára bölcs, akkor csinálja ő, nem mondhatom, mert ha előléptetést akarok, jóban kell legyek vele, sokakat ismer ez a gazember. Elhalad mellettünk egy csapat, ők készítik majd elő a terepet a hegy csúcsán, elhaladnak mellettünk, és össze-súgnak, majd jökat derülnek rajtunk. Megértem őket, legszívesebben én is kacagnék magamon, mert kétségkívül szánalmas látványt nyújthatok ott a földön gubbasztva, a szöggel meg a kalapáccsal szerencsétlenkedve. Na gyerünk, sürget most az öreg, mert őt velem ellentétben szemmel láthatóan zavarja, hogy kiröhögtek, gyerünk, csapjál oda megint. Szót fogadok neki, odacsapok újra és újra, a tenyeremen felszakad a bőr, véres lesz a kalapács nyele, de még akkor is csak ütöm és ütöm a szöget. Beborul az ég, pedig eddig szép tavaszi napsütés volt, és lehűl a levegő. Egy ponton aztán elfogy a türelmem, ledobom a kalapácsot, gyorsan felegyenesedem, hátha megnyugszom kicsit, de ettől annyira elszédülök, hogy kis híján a földre esem. Belerúgok az ormótlan keresztbe, a lábujjamba szálka döf. Szitkozódni, ordítózni kezdek, az öreg meg nehézkesen feláll, vállamra teszi nagy tenyerét, és halkán duruzsolja a fülembe, hogy semmi baj, fiam, semmi baj, van ez

Így, ne izgasd fel magad. A szemébe nézek, készen arra, hogy végre az ő arcába is beleüvöltsek, de most olyan szelíd az a szürke szem, hogy elhallgatok tőle. Megpaskolja a tarkómat, biccent egyet, halványan elmosolyodik, aztán azt mondja, jól csinálod, nagyon is remekül, nem láttam még különb ütéseket. Egyszeriben előnt a hála, kedvem volna megölelgetni az öreget, de azt azért mégse lehet, úgyhogy inkább csak én is biccentek, és visszaguggolok a kereszt mellé. Nyugalom és remény költözik belém. Az öreg járkál kicsit, csípőre vágott kézzel szakiskodik, nézi, mi lehet a baj, miként lehetne megoldani a problémánkat. Próbáljam újra, kérdezem tőle, titkon remélve, hogy azt feleli, nem kell, valljuk be, fölösleges, de ő a távolba mereszti a szemét, figyel a hegy csúcsán ténykedőket, kettőt már felállítottak, csakis ránk várakoznak, dűnnyögi. Próbáld újra! Azt akarom, hogy büszke legyen rám, meg aztán a becsvágy is hajt, minden eddiginél hatalmasabbat sújtok hát a szögre. A sok ütéstől felhevült szög ebben a pillanatban szétpattan, és szétlöveli hegyes szilánkjait. Hátrazuhanok, az öreg felnyög, elered az eső, és fojtogató csend ereszkedik a világra. Ezzel itt tényleg nehezebb dolgunk van. Ez nem olyan, mint a múltkori, az a ványadt, szomorú arcú, az hiába hősiekedett, a végén úgylis megjárta. De ez! Ez csak mosolyog, vakítóan, és olajosan fénylik a fekete haja, hiába próbáltuk levetkőztetni, az a testére feszülő kék öltözék úgy tapad a bőréhez, mintha hozzávarrták volna, és nem értem, mit jelent a mellkasán az a keretbe zárt piros S betű, és nem értem, miként maradhatott olyan tiszta a piros palástja is. És, nyilván hogy ezzel is bennünket bosszantson, még egy furcsa bugyogó is van rajta. Talán vasból gyúrták, ezért nem megy csuklójába a szög? Fekszem a puha földön, és hallom, hogy már-már együtttérző hangon szólal meg a keresztben fekvő, hogy gondolom, most visszasírjátok a régit, mi? Derűsen felnevet, de ezzel csak erőt ad nekem. Sosem fogom feladni, döntöm el a hátamon heverve, azért sem fogom feladni. És már keresem is vérző tenyeremmel a kalapácsot.

HÁTON FEKVE

A cédrus lábánál, a mohos domboldalon feküdt, arccal lefelé, mintha a magasból zuhant volna le. Mozdulatlanul és rongyosan, mint egy öreg zsák. Álltam az árnyékban, onnan néztem, másutt perzselt a nap. Letelepedtem, ettem, közben meg figyeltem tovább. Lehet, hogy fel akart mászni a cédrusra, az meg ledobta magáról, hiszen úgy magaslott fölötte, készenlétben, mint a harcos, aki már kiütötte ellenfelét, és csak arra vár, hogy a másik megmoccanjon végre, akkor pedig megadhatta neki a kegyelemdöfést. A test ismerős volt, ezért sem mentem oda hozzá. Jobb a békesség, és ki tudja, mi lesz, ha magához tér. Akkor újra beindulnak a dolgok, hogy úgy mondjam, azt pedig mindennél jobban rühellem, ha beindulnak a dolgok. Szóval hagytam még, hadd heverésszen, noha gyanús volt, hogy nem lélegzik. Elcsomagoltam a maradék ételt, nem kell egyszerre mindent felzabálni. Aztán arra gondoltam, lehet, hogy mégiscsak meg kellene nézni, hátha valami komoly baj van, akkor pedig nincs más hátra, segítséget kell hoznom. Fel is álltam, ki is mozdultam az árnyékból. A fény olyan erőszakosan rontott rám, mint azok a forgó szemű térítők, egészen megszedültem tőle, a szemem is szikrázott. Émelygő bizonytalansággal tettem egy lépést feléje. Kóválygott a világ, dülöngéltek a fák, a rongyos test, mint fehér habos víz, hullámozott a mohaágyon. Semmi kedvem nem volt okádni, úgyhogy szépen megvártam, amíg megnyugszik minden. Az erdő aztán újra elcsendesült, a zsák megint mozdulatlanul hevert a cédrus tövében. Meg kell győződnöm róla, hogy él-e még, ez az első. Odaértem hozzá. Hosszú haja volt, sötétbarna. Közelebb hajoltam, hallgatóztam. Nem szuszogott, nem mozgott a háta. A lábammal óvatosan megpiskáltam az ő lábát, de erre sem riadt fel, nem perdült meg a földön. Ha

megdőglött, majd biztos azt fogják hinni, hogy megint valami közöm van a dologhoz. Mindig ilyesmire gondolnak, amikor meglátják a pófámat. Pedig ezúttal semmit sem tettem, ezúttal aztán tényleg nem. Ébredj, suttoztam, kelj fel, mi lesz már. Arccal a mohába temetkezve, szétvetett végtagokkal, engem gúnyolt ez a test, mert az a másik is pont így feküdt ki. Most már meg is lökdöstem a lábammal, jobbra-balra rándult a felsőtteste, aztán elhalt a mozgás. Leesett a fáról és nyakát szegte, állapítottam meg, és haragosan megragadtam a ruhájánál fogva. Gyöngé anyag volt, szinte hang nélkül hasadt szét, előbukkant a bőre, az a mérges fény meg rögvest nekiesett. A hóna alá nyúltam, egész hideg volt a tapintása, aztán berogyasztva nekiveselkedtem, és átfordítottam a hátára. Nehezebb volt, mint hittem. Lehet, gondoltam elszomorodva, hogy a bujdosás évei alatt elhagyott az erőm. Pedig volt idő, hogy rettegték a szorításomat, az öklöm csapását, volt idő, hogy bárkit legyűrtem volna, aki csak az utamba kerül. Átfordítottam ezt a fehér alakot, átfordítottam a hátára, és leroskadtam mellé a hívogató mohaingoványba. Feküdtem én is a hátamon, remegett a karom, néztem a nedvesen csillogó leveleket, hagytam, hogy a fák között keringő langyos szél legezessen. Aztán beesteledett. Bámultam a sötét eget, a mellettem heverő elszakadt rongyai fel-felibbenve világítottak az éjszakában. Régen volt mellettem másik ember, szerettem volna érezni a szagát, de ennek itt nem volt semmiféle szaga. Éhes voltam, egyre éhesebb, a hasam veszettül korgott, és újra szédültem, még így fekve is. A csillagok ide-oda csúszkáltak az égbolton, fényes csíkokat húzva, mint az üvegen gördülő vízcseppek, kitátottam kiszáradt számat, hogy feligyam a lehulló fölösleget. És egyre különösebb dolgo-

kat láttam, tréfálkozott velem az az ostoba fejem, apró lángnyelvek csaptak fel, és múltak ki nyomban utána, a cédrus, az meg ropogtatta az ágait, egyre csak kérkedett, érezte, hogy elfogyott az erőm. Hát, cimbora, mondtam ekkor csak úgy magam elé, sokáig menekültem, el sosem kaptak, és úgy megismertem ezt az erdőt, hogy öregkoromig eléledgeltem volna itt, te meg erre belém botlasz, vagyis hát persze én botlottam beléd, no de most már mindegy is, mert úgy tűnik, nagyon is úgy tűnik, hogy melletted fogom az utolsókat rúgni. Alig érezhetően, de beljebb süppedt a moha, majd a rongyos alak rám sem nézve azt mondta, hogy ejnye, na, nem úgy megy az. Kedvem lett volna röhgésben kitörni, vagy fejvesztve és ordítva menekülni, de minthogy jártányi erőm sem maradt a másik hátrafordítása után, így csendben feküdtem tovább, talán csak a szívem verte oda magát a bordáimhoz. Hamarosan újra megszólalt, de szaga továbbra sem volt neki, nem kell visszamenned közéjük, mondta, de engem keresni fognak, az idejét sem tudom már, mióta keresnek ezek a bolondok, és meg kell mondjam, egyáltalán nem akarom, hogy megtaláljanak. Temess el engem, cimbora, mondta, temess el jó mélyen, puha földben, hogy ne találjanak rám soha, akkor ígérem, végre újra magad felé fordulhatsz. Olyan kellemes hangja volt, kissé bánatos talán, mindenesetre a szívemet megbékítette, az jó érzés volt. A cédrusról estél le, mi, kérdeztem tőle, miközben az égbolt úgy forgott a Hold körül, mintha csak azon az egy ponton lenne rögzítve. Sokáig töprenghetett a válaszon, mert percek teltek el, mire azt felelte, hogy persze, a cédrus tetejére akartam felmászni, de megcsúszott a lábam, és egyenest lezuhantam ide, arccal lefelé. Aztán, valószínűleg cinkos mosollyal az arcán, még hozzátette, hogy a fiúknak ne szólj erről, nem szeretném, ha csalódnának bennem, bizonyára nemesebb halált képzeltek nekem. Fogalmam sem volt, milyen fiúkról beszél, de megígértem, hogy hallgatni fogok erről az egész cédrus ügyről. Feküdtünk csendben a hátunkon, azon tűnődtem, vajon milyen lesz majd, ha újra magam felé tudok fordulni, talán már elég idő eltelt, talán már visszamerészkedhetek a városba, az emberek közé,

talán már fel sem ismernének. Ha mégis vissza akarsz térni közéjük, szólj a rongyos, hát cselekedj eszerint, engedélyt adok rá, de cserébe arra kérlek, hirdesd a halálomat a városban, hirdesd mindenkinek, akivel csak találkozol, mondd el nekik, hogy meghaltam, és nem jövök vissza többé, tovább ne várjanak rám. Bólintottam, és bátorítóan megpaskoltam hideg kezét, nem lesz itt semmi baj, cimbora, békén hagynak végre téged is, engem is. Jól van, szuszogta kimerülten, és elhallgatott, az égbolt megállt a forgásban, a csillagcsíkok pontokká szelődültek, a cédrus kinyújtózott és nem mozdult többet. És visszatért az erő a tagjaimba, éreztem, vér tolul az izmaimba, újra sziklává változnak a csontjaim. Fel is pattantam a mohaágyról, felkaptam a testet, pehellyel tömött zsák volt csupán, és kerestem az erdőben egy félreeső, laza földdarabot. Lapos kővel ástam, fáradhatatlanul és nagy örömmel a szívemben, míg el nem készült a gödör, ebbe aztán finoman belehelyeztem a zsákot, és visszafordítottam rá a kiásott, savanykás illatú földet. A lábammal simára tapostam a sírt, és borostyánt hordtam rá, hogy ne találják meg soha. Hajnalodott, mire végeztem, friss levegőt fúj az ébredő erdő. Dél felé fordultam, és rövid tétovázás után elindultam. Sokáig gyalogoltam, mire elértem az erdő szélét, a hegy tetején. Kiléptem a fák közül, és a szirtre álltam, ahonnan beláthattam az egész vidéket. Odalent feküdt a város, mint egy nyugtalan éjszaka során összegyűrt lepedő, és sokkalta hatalmasabb volt, mint mikor utoljára visszapillantottam rá. Megtapogattam az arcomat, az is megváltozott az évek alatt, az is új formákat növesztett. Teleszívтам a tüdőmet erdei levegővel, és felkiáltottam, hogy meghalt, tovább ne várjatok rá, és utána kezdtem leereszkedni a hegyoldalon, hogy utolérjem a hangomat.

AZ ÚJ MAJOMKIRÁLY KEGYEIÉRT

Arcára még reggel felvitte a rangjelző hasításokat, foltokat. Erős piros színt a szájnííláshoz, vékony lila csíkot a szemek fölé, és a pontosan csak andív vezérek által ismert apró vágásokat, hasítékokat pókhálószerűen, vagy talán még annál is bonyolultabb elrendezésben, mindenfelé. Koponyáján, hogy a lehető legfélelmetesebb hatást keltsen, szalmasárga, röviden göndörödő sörényt viselt. Monoton rigmust morgott, miközben alig észrevehetően előre-hátra dülöngélt. Gomba nélkül is megy ez nekem, gondolta, és felkészült a szokásos elmélyülésre, amikor végre sötét köpeny terül tudatára, és szájából idegen hangok szólnak. Hajnalodott, mikor kilépett a kunyhóból. Odakint sűrű füst gomolygott, és felázott föld savanyú szagát vitte a hűvös szél. Szemeraként az eső. Az áldozati máglyát már gúlába rendezték a szorgos törzsbeliek, akik jöttére alázatosan fejet hajtottak, és sietve ugráltak félre az útjából. Tegnap ejtették foglyul a nagyképű, fagyos szemű bellanort, de testét nem használták, azt csak a hatalmas majomkirály teheti meg. Hamarosan kellemetlen sikoltozás hangja tépett bele a kora reggeli idegekbe, a törzs tagjai fülükre tapasztották tenyerüket, és izgatott rohangálásba kezdtek. A fekete kunyhóból két megtermett harcos vezette elő a rikácsoló bellanort, majd némi viaskodás után a máglya tetején felállított faragott oszlophoz kötötték. A bellanor tehetetlen dühében csak sírni, üvöltözni, őrülden kacagni vagy köpködni tudott. Az andív vezér lassan beletúrt szalmasárga sörényébe, nem hagyta, hogy az éktelen kavarodás megzavarja elmélyültségében. Komótosan odaballagott a máglyához, annak tövében megállt,

onnan vette szemügyre a bellanort, aki fajtája legjellemzőbb jegyeit hordozta. Szabadon hagyott hosszú comb, vékony csípő, erős, fenyegető kebel. Ékszereitől megfosztották, fehér ruháját megszagatták, hogy ha eljön a pillanat, a majomkirály minél nagyobb kedvét lelje majd benne. A vezér ismét kántálni kezdett, a törzs tagjai elhallgattak, és a földre telepedtek. A bellanor is elcsendesedett, kikerekedett szemmel figyelte a lábánál mormogó, tarkára festett idegent. Aztán megszólalt, és bár hátrakötözött karját mozgatni nem tudta, igyekezett minél békésebb, minél megnyerőbb benyomást kelteni, ahogyan arra gyermekként a szülei, később pedig a nőknek tartott céges önvédelmi tanfolyam oktatója tanította. A nevem Anna, mondta halkán, de azért eléggé magabiztosan, hogy leplezze kiszolgáltatottságát. Anna, ismételte meg. A vezér nemigen törődött vele, tovább morogta a rigmusokat, miközben a törzs tagjai nagyokat vertek a kecskebőr dobokra, közeledő léptek döngését utánozva. Nem tudom, mit akarnak tenni velem, szipogta a bellanor, de odahaza van egy férjem, aki a bankszakmában dolgozik, tudja, nincs az a pénz, amit ne adna meg értem. A vezér összevonta szemöldökét, hiába próbálta kizárni tudatából ezt az idegesítő, nyájas hangot, az újra és újra befurakodott a mélybe, és vakító szögeket vert a nyugodt sötétségbe. Kezét meglengette, így próbálta hallgatásra bírni a majomkirály máglyán küszködő jegyesét. Ha a királynak nem tetszik az áldozat, nyomban elégetik, a vezér pedig titkon remélte, hogy így lesz. Nem ártottam senkinek, szólott elcsukló hangon a bellanor, mi csak forgatni akartunk itt, nem tudhattuk, hogy

ezzel megzavarjuk az Önök békéjét. Hangosabb morgásba kezdett a vezér, és nagyobbakat ütöttek a dobokra is. Még közelebb ért a majomkirály. Haragba csapott át a rettegés, a bellanor torkaszakadtából üvöltött fel. Te szottyadt vén boszorkány, te kiszáradt, töppedt lotyó, látom ám rajtad, mennyire örülsz, hogy ilyen helyzetben láthatsz engem! Nem kellesz te már senkinek, hiába kened ki magad, és hiába imádkozol itt a lábamnál, vagy tudom is én miket morogsz! A vezér lehunyta szemét, de kedve lett volna a fogával feltépni a fogoly kemény húsát. Most utolsót döndült a dob, a háta mögül zörgést hallott, majd elnémult minden. A bellanor is befogta végre a száját. A vezér meg sem fordult, tudta így is, hogy a király hajtotta félre az ágakat, hogy ő lépett elő a rengetegből. Az andív abbahagyta a kántálást, és törzsének többi tagjával együtt a földre vetette magát. A majomkirály felnevetett, és ellépdelt a vezér mellett, aki a földre borulva is megérezte az elhaladó szagát, ezt az imádott szagot. Veríték szaga, bőrre tapadt föld illata, a nagy barlang hűvös kipárolgása. Nem mert felpillantani, lehorgasztott fejjel várta a majomkirály döntését. Percek múltak el, csak az ide-oda sétáló király lépteit lehetett hallani, bizonyára körbejárta a máglyát, hogy minden oldalról megtekinthesse az áldozatot. Az nem lehet, hogy ez a rikácsoló idegen elnyeri a tetszését, az nem lehet, hogy ennyivel beéri. Most majd mindjárt felhördül, és mindjárt a mellét döngeti vadul, és mindjárt ugranak a törzsbeliek, hogy lángra lobbantsák a máglyát. A léptek elhaltak, a király megtorpant. A bellanor szaporán szedte a levegőt, lihegése eggyé vált a király mélyről jövő fújtatásával. És ekkor felkiáltott a majomkirály, hogy ez igen, ez végre egy használható kis csaj, ez kedvemre való, gratulálok, a bellanor meg idétlenül felvihogott, mert megérezte, hogy ezzel megmenekült, hogy övé a diadal, hogy lesz itt még felhőkarcolóra mászás, és a törzs tagjai is sorra felpattantak, és örömteli, megkönnyebbült ugrálásba kezdtek, csak a vezér maradt a földön, rázkódó gerinccel, a földnek feszülve, mint egy kilövésre kész katapult. Kiszállt testéből minden erő, foszlányokra szakadt a tudatát takaró lepel, homokkal töltődött fel a régóta

ásott mélység, és homokot rugdaltak arcába is a vígan mulató talpak. Oldozzátok el, harsant a majomkirály gyűlölt hangja, és a törzsbeliek már másztak is fel a máglyán, hogy elvágják a köteleket. A vezér reszkető tagokkal tápáskodott fel, és mielőtt visszaindult volna rozoga kunyhójához, még elkapta a bellanor gúnyos pillantását. Ennyi volt, mama, suttogetta az, és bármekkora zajt is csaptak az eljövendő nász ünneplői, az andív jól hallotta a leány szavait. Továbbindult, mert válszolni nem tudott, de a majomkirály elkapta a vállát, és egy határozott mozdulattal megperdítette. Örvendj te is, mondta neki a nagydarab férfi, aki addigra már ledobta magáról jelmezét, örvendj együtt a többiekkel. Az ötven körüli nő neki sem felelt, de mélyen a szemébe nézett, hátha erre meggondolja magát a király. A férfi azonban megunt a várakozást, rálegyintett, elfordult tőle, majd széttárta karját, hogy a máglyáról lekászálódó lány az ölébe ugorhasson.

A kunyhóba visszatérve azonnal lemosta arcáról a festéket, az asztalra csapta a parókát, letelepedett egy székre, fejét hátravetette, és bámulni kezdte a mennyezetet és a falakat. Ócska utánzata volt ez egy valódi kunyhónak, még konnektorok is voltak a szegletekben, és az odakint tapsoló, ennyi volt, köszönömöt, meg állítsátok le a füstgépeket, fiúkat harsogó rendező sem volt más, mint egy huszadrangú, fontoskodó, tehetségtelen ripacs. Teréz, mert így hívták, nagyot sóhajtott, és igyekezett kiverni fejéből azokat a szemtelenül előkúszó emlékeket, amikor még komoly szerepeket kapott, és amikor még nem egy majomnak öltözött alkoholistát kellett imádnia. Bekapcsolta a telefonját, és felkelt a székből, a laminált parketta roppant egyet a súlya alatt. Lábujjhegyre állt. Most felhívja a szeretőjét, döntötte el, az legalább vagy húsz évvel fiatalabb nála, ráadásul orvos. Az illetet pedig meg kell becsülni.

EXTRÉM

Miután kipróbáltam a raftingot, a sziklamászást, a bungee jumpingot és a kiteszörföt, és miután már ugrottam ki úgy repülőgépből, hogy előtte kihajítottam az ejtőernyőt, hát kénytelen voltam új szórakozás után nézni, hogy fenntarthassam a szívem remegéséhez szükséges adrenalin szintet. A freedivingon gondolkodtam egy ideig, de aztán rájöttem, hogy a merülés, tökmindegy, hogy palackkal vagy palack nélkül, mindenképpen unalmas és öreguras lenne. Elvetettem a ketrecharcot is, ahhoz egyrészt felkészületlen, másrészt túlzottan gyenge lettem volna. A megoldást, ahogy azt életemben már többször is, egy nyilvános vécében találtam meg. Annak falán ugyanis, közvetlenül a piszoár fölött, meglehetősen amatőr módon kivitelezett szórólapra lettem figyelmes, vidám vasárnapunk estéjén, a kocsmá emeletén. A szórólap az a fajta volt, amiből valami lelkes kis csapat odahaza kinyomtatott pár tucatot, hogy aztán a maguk borostás, sörszagú gerillamarketingjével teleragasztgassák vele a város retyőit, villanyoszlopait, metrólalujáróit, templomait és iskoláit. A fényes felületű kis papíron karját széttáró piktogramfigura egyensúlyozott valami lejtős platón, alatta szögletes betűk hirdették, hogy „Big Snake Ride, Lovagold meg Te is a kígyót!”. A szórólap pornót idéző primitív kétértelműsége sem vette el a kedvemet a feltüntetett mobilszám felhívásától. Ha valami szopós buzié a szám, legfeljebb kinyomom utána. Rövid csörgést követően egyszerű, rekedt hang szól a telefonba, hogy halló, tessék, kívánok. Nem mutatkoztam be, annyira azért még nem hülyültem meg, csak mondtam a rekedt hangúnak, hogy halló, jó napot, a szórólap miatt hívom. Ezt hallván valószínűleg felderülhetett az arca, mert a hangja is rögvest barátságosabb és vidámabb lett, mikor visszaszól, hogy

fú, hallod, tegeződjünk már, kurva jó, hogy hívsz. Hát mondom, szerintem is kurva jó, de pontosan mi ez a Kígyólovaglás, mert érdekelne a dolog, már ha elég extrém. Sokat sejtető, titokzatos csendet tartott, csak a szuszogását hallottam pár másodpercig, aztán komoly hangon válaszolt, hogy ennél extrémebbet, tesókám, nem találsz ma a piacon. Na, mondtam, akkor jó, mit kell csinálnom meg hova kell mennem. Megadta a címet meg az időpontot, a többit meg, tette hozzá, majd a helyszínen elmagyarázzuk. Tehát többen vannak, gondoltam, nem csalt a megérzésem, tényleg egy lelkes kis csapatról lehet szó. Elköszöntünk egymástól, aztán kinyomtam a telefont, megmostam a kezem, és elindultam kifelé a kocsmából. Másnap már kora reggel az irodában kellett lennem, csesztetni az ügyfeleket, hogy hozzák csak vissza a papírjaikat legközelebb, összerendezve, szépen, mert így nem vagyok hajlandó foglalkozni az ügygel, még mit nem, kedves hölgyem-uram! Ez már nem Oroszország, és én nem vagyok holmi szolgalelkű, tisztelettől hajlongó csinovnyik. A főnökasszony meg amúgy is kedvel, úgyhogy lehet élni a bürokrácia minden fegyverével, bátran, pofátlanul. Nem is olyan rossz melő.

Egy héttel rá ott voltam a megadott címen, a megadott időpontban, és vártam a lelkes kis amatőr csapatot meg a Nagy Kígyót. A kíváncsiság izgatottá tett, de a szükséges remegést még közel sem éreztem a szívemben. Nem késtek sokat, ennek örültem, egyrészt gyűlölöm a várakozást, másrészt nem bízom magam olyan emberekre, akik egy rohadt időpontot sem tudnak fejben tartani. Márpedig ha tényleg olyan extrém ez a lovaglás, mint amilyennek a rekedt hang ígérte, hát nem árt megbízni a csapat szakértelmében. Hárman voltak, vigyo-

rogva jöttek felém, széttárt karokkal üdvözölve, mint szórólapjukon a gyermek figura. Magas, izmos srácok voltak, harminc körüliek, arcukon az a naiv lelkesedés ragyogott, amit mindennél jobban irigyeltem. Persze, nem azt mondom, én is képes voltam még lelkesedni egy-két dologért, de a lista idővel erősen redukálódott. Szevasztok, biccentettem, jöttem, ahogy megbeszéltük. Szevasz, tesókám, köszönt vissza az egyik srác. A hangja alapján felismertem, vele értekeztem telefonon. Szakállas volt, és tekintete a derűn kívül fanatizmusról árulkodott. Gyorsan bemutatkoztunk egymásnak, szerencsére sikerült visszafognom a röhögést, amikor büszkén kihúzták magukat, és – mint ha valami discovery channeles műsorvezetői lettek volna – felkiáltottak, hogy üdv a Kígyólovasok között! Ezen a ponton már úgy éreztem, kellőképpen idegesít ez a mítoszfabrikálás ahhoz, hogy végre újra felhozzam a témát, hogy akkor tulajdonképpen hol van itt Kígyó, meg mi a szart kell nekem csinálnom. A rekedt hangú, szakállas, név szerint Pete, mert Péter volt, fontoskodva összedörzsölte két tenyerét, majd közelebb lépett, és nagy beleéléssel nekilátott, hogy engem is beavasson szent titkukba. Meglehetősen távolról indított ez a Pete, és miközben beszélt, feltámadt bennem a gyanú, hogy valószínűleg valami számítógépjáték-őrült lehet, aki évtizede kiszakadt a valóságból. Ilyen közletről éreztem a srác szagát is, az általam is jól ismert izomkénőcs erős kipárolgása lengte körül. Sosem szerettem ezt a szagot, de az ismerősség érzete szimpatikusabbá tette Petét. Ezért aztán, bár a dolog köntörfalazás része egyáltalán nem érdekelt, ráadásul kamunak tűnt az egész, figyelmesen végighallgattam a mondandóját.

Létezik Dél-Amerikában egy apró indián törzs, kezdte arcomat fürkészve Pete, valahol Bolíviában, az Andok lábától keletre, a Rio Chapore és a Rio Grande elágazásánál, egy számunkra elképzelhetetlenül buján zöldellő folyóvidék szívében. Úgy hívják magukat, hogy a Fénylő Pikkelyek Gyermekei, vagy ahogyan Bolíviában emlegetik őket, Los Niños de las Escamas Brillantes. Ezt leszámítva egyébként teljesen átlagosnak mondható indián népek, akik időnként bekerekeznek vala-

melyik közelebbi városkába, és eladják autentikusnak mondott kacatjaikat, például a kígyászsólyom fekete és fehér tollaiból készített nyakláncokat, körülnéznek a piacon, seftelnek kicsit a sötétebb lelkűekkel is, majd visszatekernek a falujukba, halásznak a Nap vízbemerüléséig, hogy aztán este a tűz mellett megigyák a napi Coca-Cola adagjukat, és megvitassák, ki nyeri a Libertadores-kupát. Sokáig azt hitték róluk, így élük le egész életüket, hagyományok, rítusok és eszmék nélkül, üresen, mint a konzervdobozok, amikből kivették a szárított kokaleveleket. Csak nemrégiben derült ki, hogy miért hívják magukat a Fénylő Pikkelyek Gyermekeinek. Valami kellőképpen türelmes és szerencsés dán néprajzkutató ugyanis észrevette, hogy a falu férfijai – ifjak és vének egyaránt – titokban minden év utolsó hetében felkerekednek, hogy az asszonyokat hátrahagyva, a Rio Chapare folyását követve megtalálják a Nagy Kígyót. A dán kutató volt annyira elhivatott és szakmai tapasztalatából eredően annyira rutinos kukkoló, hogy ügyesen követve a farmernadrágjaikat ledobáló indiánokat, megfigyelje, mihez kezdenek azzal az óriási fenevaddal. A Fénylő Pikkelyek Gyermekei férfitagjainak tízéves kor fölött és hetven év alatt minden évben egyszer meg kell lovagolniuk a vidék legméretesebb kígyóját, a rendkívül ritka, fekete óriás anakondát, amit nem mellesleg istenként tisztelnek. Miközben a törzs tagjai monoton ritmust vernek dobjaikon, és éneklük, hogy ó, Nagy Kígyó, oltalmazónk te légy, az éppen akkor lovaglónak legalább százütemnyi ideig a kígyón kell maradnia, hiába tekergőzik az veszettül, hiába próbálja meg körülfontni és összeroppantani testével a bosszantó hívő derekát. Ha pedig az istenlovaglás az egzotikus környezetben rosszul sül el, hát akkor sincs baj, legalább kipipálhatják a kötelező évi egy áldozatot. Aki beszari, és nem mer ráseggelni a kígyóra, azt gondolkodás nélkül száműzik a faluból, azt meg egyik sem akarja, hiába van globalizáció meg Burger King, azért az ember még mindig tudja, hová köti a szíve. A Fénylő Pikkelyek Gyermekei senkinek sem beszélnek arról, mit is csinálnak az év utolsó hetében, amikor európai testvéreik a bejglit emésztik, és ha a dán néprajzkutató nem

figyeli ki olyan ügyesen ősi rítusukat, a mai napig ismeretlen volna a hagyomány a világ számára, és mi sem tudtuk volna megalapítani a Kígyólovások extrém sport-klubját, fejezte be a történetet a saját jelentőségétől kipirosodott arcú Pete. Társai, bár valószínűleg már vagy százszor hallották a klub eredettörténetét, hasonló büszkeséggel vigyorogtak rám. Szóval én is egy kígyón fogok lovagolni, mormogtam türelmetlenül, mire a srácok nagyot nevettek, Pete pedig, aki láthatóan az elnökük volt vagy valami olyasféle, elővette mobilját és felhívott valakit. Rövid várakozás után csak annyit szólt a telefonba, hogy szedj, hozhatod a Kígyót. Majd rám kacsintott.

A szent állat, a bolíviai indiánok kígyóistene, a meglovagolandó szörnyeteg egy ősrégi Ikarus 630-as képében, szuszogva, sűrű füstöt krákolva fordult be a sarkon. A rozsdás, veterán busz a srácok meghatott pillantásaitól kísérvé közeledett felénk, nyikorogva, rázkódva, fájdalmasan sikoltva fékezéskor. Mint egy kötelességtudó, akaratos öregember, aki képtelen abbahagyni a munkát, hiába mondogatják már neki évek óta, hogy lassan el kéne gondolkozni a nyugdíjon, papa. Mikor megállt előttünk, kinyílt az ajtaja, és egy harcsabajszú fickó hajolt ki a levegőre. Az ott a James, a Jancsi, fordult felém Pete, ma ő lesz a sofőrünk. Gyere, nézd meg a kígyónk gyomrát, tette hozzá lelkesen, és vállamat megveregetve odaszaladt a buszhoz. Felkapaszkodtunk. Első ajtaját leszerelték, úgyhogy gond nélkül beléphettünk a kibelezett utastérbe. Odabent aztán nagy üresség fogadott. Korábban eltávolították az összes ülést, kapaszkodót és korlátot, nem volt semmi a buszon, csak a vezetőfülke, a fedélzet közepén meg egy vörössel festett kör, abban összetekeredett kígyó stilizált képe. Pete hagyta, hogy kicsit megszokjam a környezetet, addig valamit susmorgott Jánnossal, a sofőrrel, aztán visszajött hozzám, és megkérdezte, mégis hogyan állok az egyensúly dolgával. Mondtam neki, hogy jó pár évig szörföztem, úgyhogy azzal nem lesz probléma, erre a kezembe nyomott egy sisakot, hogy azért vegyem fel, végül is most fogom először

meglovagolni a Big Snake-t, ő meg nem akar balesetet. Nem ellenkeztem, felcsatoltam a sisakot, és beálltam a felfestett körbe, az adrenalin eközben megkezdte vérbe ürülését, a szívem áldott remegése folyamatban volt. Pete gyorsan elmondta a szabályokat, miszerint nem kapaszkodhatom meg semmiben – egyébként nem is volt semmi, amibe kapaszkodni lehetett volna –, ha elesem, diszkvalifikálnak, a körből pedig nem mozdulhatok el. Ennyi. Egyensúlyozni kell, és az élmény fokozására nem árt elképzelni, hogy egy igazi, vadul vonagló óriásanakonda hátán állok. Miután látta, hogy felfogtam az utasításokat, bölintással jelezte, hogy jóváhagyja a dolgot, azzal már ugrott is ki a buszból, egyedül hagyva a harcsabajszú Jánossal, aki kissé kételkedve mért végig, mielőtt elhelyezkedett volna a sofőrülésen. Az Ikarus 630-as motorja hamarosan felbőgött, a busz pedig, vén torkát erősen köszörülve, nagy kinnal elindult.

Három év alatt mestere lettem a Big Snake Ride sportjának, ez idő alatt vagy tucatszor törtem el a kezemet, a lábamat és zúztam be a koponyámat – a sisakot már az első hónap után mellőztem –, jó párszor fordult ki a bokám, a térdem, és repedt el a kulcscsontom, de sosem élveztem még extrém sportot ennyire. A sofőrön nagyon sok minden múlt. Ha nem volt elég rámenős és szemét, akkor szart sem ért az egész, akkor nagyjából olyan élmény volt, mint utazni a bkv bármelyik járatán. Ha viszont aljas volt és kellőképpen gátlástalan, hát akkor bizony résen kellett lenni, máskülönben könnyen a nyakamat szeghettem volna. Egy hirtelen fékezés után oldalra rántva a kormányt rendesen meg tudott dolgoztatni, ilyenkor a felugrást követően rögvést ugyanarra az oldalra kellett dőlnöm, hogy megőrizsem az egyensúlyomat. Ha meg volt annyi lélekjelenléte, hogy a lejtős úton befaroljon, olyankor ember volt a talpán, aki állva maradt. Az adrenalin csípéséhez egyre nagyobb sebességre volt szükségem, úgyhogy mindig előre szoltam az éppen aktuális sofőrnek, hogy ne fogja vissza magát, azzal meg végképp ne foglalkozzon, hogy velem mi van.

Ebben a pillanatban ő az én egyetlen ellenfelem, ebből következőleg az a dolga, hogy legyőzzön. Én pedig már csak akkor érzem, hogy élek, ha veszélybe kerül az életem, úgyhogy iparkodjon csak szépen.

Petével és a többiekkel tovább népszerűsítettük a sportágot, míg-nem néhány év alatt elértük, hogy egy internetes csatorna közvetítse a vágtaikat. Az Ikarust kamerákkal szerelték fel, a versenyzőkből pedig nemzedéki ikonok váltak, igazi hősök, élükön velem. Minden beképzeltség nélkül mondom ezt, nekem volt a legnagyobb nézettségem, és amikor versenyeztem, sokan még fogadásokat is kötöttek. Persze, miközben jólesett a dolog, azt is tudtam, ha meghalnék, egy hét gyászolás után új ikont választanának. De nem volt ezzel baj, ez a dolgok rendje, én pedig azt tettem, amiért annyira szerettek, ostoba vakmerőséggel a legkegyetlenebb terepekre hajszoltam sofőrjeimet. Vágták közben valótlanak tűnt minden, ami a buszon kívül történt. Valótlanak tűnt az elsuhanó táj, valótlan az út menti kilométerkő, a kolduló csöves, a térképes stoppos, a szorongó barátnőm, az örege-déssel viaskodó, belém kapaszkodó főnökasszony, valótlan volt apám mogorvasága és anyám számító szeretete, valótlan volt az ügyfe-lekkel szembeni szemétkedésem, a lelkesedésem hiánya, a hit nélküli életem, szóval minden, ami a koszos, repedt ablakok mögött volt. A lej-tőn száguldó, jobbra-balra csavarodó busz fedélzetén, a kör közepén egyensúlyozva egyetlen biztos pont létezett számomra, a testemnek az a súlypontja, ami életben tartott. Ez pedig, az adrenalintól úzótt szívem remegésével együtt bőségesen elegendő volt számomra. A súlypont a busz mozgásától függően vándorolt testem tájain, hol a gyomromban vetemedett meg, hol a combom közepére mászott, hol egészen fel, a vállamig. Ez volt az egyetlen dolog, ami felett uralmam maradt, ezért aztán megbecsültem rendesen.

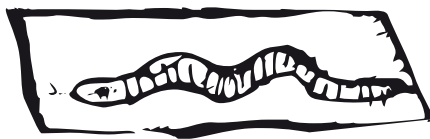
Vidám vasárnapunk délutánján száguldott a Nagy Kígyó, fejemben Bolívia kaktuszai nyújtózkodtak és olajos hátú mókusmajmai ugráltak szét páni félelmükben, az erdő mélyéről monoton dübögött a törzs rit-musa, időnként pedig ránk dudált az egyik szembecsörtető kamion.

Az utastér öt pontján elhelyezett kamera mind engem vett, feszülő izmaimat, koncentráló arcomat, ruganyos lábamat. A mai vágótára különösen sokan fogadtak, mert közeledett a tél, és az ónos esőtől csúszott az út, ráadásul a sofőröm is elszállt agyú elmebeteg hírében állt. Lászlónak hívták, és amikor legutóbb lovagoltam vele, berepedt a koponyám. Ötven körüli, széles vállú, busafejű fickó volt, és gyűlölte ezt az egészszet. Gyűlölt minket, mert idétlen bohócoknak tartott, és gyűlölt azért is, mert volt időnk az életünkkel játszani. László ezen a napon sem finomkodott, saját magát sem féltette, taposta a gázt ész nélkül, a kamion sem véletlenül túlkölt ránk, kis híján átcsúsztunk a sávjába. Goromba arcú, komor sofőröm hirtelen fékekkel és ügyes kilengésekkel operált, minden rutinomra szükségem volt, hogy talpon maradjak. Éles kanyar jött, berogyasztottam hát a lábamat, és mélyebbre vittem a súlypontot, úgy vártam a rázós helyzetet. László a kanyar előtt fékezett egy erőszakosat, a kanyarban pedig jó nagy gázt adott, a roskatag Ikarus sípoló tüdővel, recsegő tengellyel csúszott előre. Nem estem el, nem tántorodtam meg, a nézettségem pedig minden valószínűség szerint tovább emelkedett. Még hátravolt néhány veszélyes bukkanó, és alattomos lejtő, de már közeledtünk a cél felé, ismertem az útvonalat, nemegyszer jártam végig. Belepillantottam az egyes számú kamerába, ami alap esetben az arcomat vette, és rákacsintottam a több ezer nézőre. Odahaza kamaszlányok sikoltottak fel, reszkető gyomorral, amint elképzelték, hogy a karomba dőlnek, majd szemérmes pillantással lehúzzák tapadós répanadrágjukat. A Big Snake ma is kegyes hozzám, pedig én nem is szoktam azt suttozni a vágók közben, hogy ó, Nagy Kígyó, oltalmazónk te légy. Pete és még néhány fanatikus komolyan átvette ezt a kígyóhitet, zuglakásaikban még magánszorgalomból barkácsolt szentélyt is emeltek, amire rákasírozták az Anakonda című film plakátját. Az ő dolguk, gondoltam, én mindenestre tudom, hogy csak egy utolsókat rúgó buszon egyensúlyozom a halál torkától fél lendületnyire. A kamerák hideg csillogással bámultak rám, én meg felkészültem az utolsó komolyabb szakaszra, a pálya

legmeredekebb lejtőjére. Itt számíthatok a legnagyobb sebességre, a sofőr is biztosan kihasználja ezt, aljas fékezések elé nézünk, kedves hölgyeim és uraim, odahaza az internet előtt! László sápadtan beletekint a visszapillantóba, elkapjuk egymás tekintetét, ő valahogy riadtan mered rám, nem úgy, mint máskor, amikor utálattal húzza össze szemöldökét, nem, most félelem van a szemében, és az arca egészen sápadt. Még egy pillanat, a gázba még beletapos, a lejtőn lefelé, aztán feje lehanyatlik, még fogai koccanását is hallani, ernyedten kifordul az ülésből, és a földre zuhan. László erős dohányos volt, amolyan ideges természetű, feszült ember, gyógyszerrel harapó feleséggel, lusta és nevetlen fiúgyerekkel, a város egyik legótvarabb környékén szorongó lakással. Nemrégiben a munkáját is elvesztette, mondták neki sajnálkozva, hogy ki hitte volna, hogy huszonkilenc visszatér, kedves László, higgye el, ez nekünk a legrosszabb, értékes munkaerőt veszünk el az ön személyében. A szívroham ilyen esetekben egyáltalán nem meglepő válasz, László begyulladt érfalai nem bírták tovább a strapát, köszönték szépen az eddigieket, annak rendje és módja szerint még elbúcsúztak a szívtől, aztán ügyesen eltorlaszolták a vér útját. László szervezete akkor elcsendesedett.

Sofőröm holtan feküdt fülkéje ajtaján kifordulva a földön, én pedig széttárt karral álltam a kör közepén, mint aki mentegetőzik, hogy nem tehet róla. A kamerák engem vettek, nem a düledt szemű tetemet, amióta ugyanis elértük, hogy az online csatorna közvetítse a vágtnakat, a sofőrök csak olyan szerződést írtak alá velünk, amiben biztosítva volt teljes anonimitásuk, hogy ne lehessen őket felelősségre vonni az esetleges balesetek miatt. Az utastérben felszerelt öt kamerán kívül a busz tetején ülő hatodik a veszettül suhanó utat figyelte, a nézők tehát semmit sem észleltek a váratlan fordulatból. Nem mozdultam a körből. A busz irányítás nélkül száguldott, de egyelőre nyílegyenesen, a kisebb-nagyobb rázkódásoktól ugyan valamelyest kilengett néha a kormány, de a Nagy Kígyó még az úton sziszegett. Az adrenalin sohasem tapasztalt mértékben savazta a véretem, a tudatom kiélesedett, és ki-

szorította magából a felesleges tartalmat. Repült ki az ablakon a munkahelyi nyolc óra, a piásdobozban gyűjtögetett ötforintosok, az összes mímelt haverom, a fészbukos profilom, a barátnőm pinája, a hamisított havibérletem, a sós szagú mozifilmek, a teraszos söröző műanyag pálmái, a balatoni lecsepegtetett lángosok, a gyermekkori focimezem, a lefejezett konzervdobozok, a hittanórák unalma, minden repült, csak a rozsdás buszbelső maradt, a homályos út meg a súlypontom a köldököm közepén. Nem adom fel, mormogtam a kígyóhoz intézett ima helyett, és igyekeztem magabiztos képet vágni, mert tompán bár, de a nézőkre még gondoltam. Egyre erősebben rángatott a busz, ahogy mind nagyobbakat csúszott a lefagyott aszfalton, és a távolban mint-ha feltűnt volna egy hajtúkanyar, mögötte magasba nyúló plakáttal. Rekordnézettség lehetett, ezzel tisztában voltam. De még van időm kilépni a körből, még van időm odarohanni a sofőrfülkéhez, félrenyomni sietősen László testét, átvenni az irányítást és bevenni a kanyart. Még van egy kis időm. Lehunytam a szemem, és feljebb emeltem a karomat. Édes Istenem, miért hagytad, hogy kígyót imádjak.

MANGA TERMINÁL

Évek óta takarítok a reptéren, évek óta figyelem, miként változnak arrafelé a dolgok. Tologatom a seprűt, toszogatom az eldobott műanyagpoharakat, cigarettásdobozokat és zsebkendőket, az öszszegyűrt blokkokat, az ott felejtett gyerekjátékokat, és húzogatom a felmosórongyot, felitatom a kiömlött gyümölcslevet, kávét és a ragacsos, cipőtalpba kapaszkodó kólát meg a lecseppent vért. Közben figyelem, miként változnak arrafelé a dolgok. Idővel különös gépek jelentek meg a reptéren, a becsekkolást végzők félve tekintettek rájuk, félve és gyűlölettel, mert megéreztek, mire megy ki a játék. És mondok valamit, jól érezték. A különös gépek először csak beszállókártyát nyomtattak, a becsekkolást végzők pedig egyre gyakrabban és egyre idegesebben simították hátra hajukat, és amikor látták, hogy olyan féltő gonddal törölgetem a masinákat, mintha idős embereket ápolnék, hát énrám is úgy pillantgattak, hogy akaratlanul is összebb húztam magamat, és igyekeztem minél gyorsabban végezni a tisztogatással. A különös gépek aztán növekedésnek indultak, és gombnyomásra emelkedő és süllyedő plexihasfalat kaptak, és már nemcsak beszállókártyát nyomtattak, már az utasok bőröndjeit is magukba fogadták, hogy aztán a megfelelő repülőgép gyomrába küldjék. A becsekkolást végzők pedig egyik napról a másikra felszívódtak. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy megsirattam ezeket az öblítőszagú fennhéjázókat. Mert mondok valamit. Most már nyugodtabban törölgethettem a gépeket, nem kellett kapkodnom, nem kellett összehúznom magamat. Úgy képzeltem, hogy ezek a masinák a repülők fogatlan szájai, és megannyi rejtett nyelőcsővel kötődnek a levegőbe emelkedő gyomorhoz. És én ügyeltem, hogy ezek a szájak mindig szépen csillogjanak.

Láttam egyszer egy filmet a kis halakról, amik a bálnákat tisztogatják, amik szépen leeszegetik a moszatot ezekről a csendes óriásokról, doktorhalak, vagy mik, hát néha így éreztem magamat én is, mint ezek a doktorhalak. Ez volt a legjobb része a napnak. Tologattam persze a seprűt is, és húzogattam a felmosórongyot is, de csak úgy kelletlenül, ezeket a szájakat viszont aprólékos gonddal suvickoltam, mert közben olyan volt, mintha én terveztem volna őket. Mérnök úr, suttogtam ilyenkor, és vigyorogtam, mint egy fogyatékos. Aztán történt valami. Nem tudom, miért, nem tudom, ki miatt, de egyik napról a másikra eltűntek a gépek. Kétségbeesetten próbáltam utánajárni a dolognak, beszéltem a büfésekkel, a boltosokkal, a vécés nénikkel, a biztonsági őrökkel, de őket nem igazán érdekelte a probléma, csak a vállukat vonogatták. Az egyik boltos valami olyasmit magyarázott, hogy gondoljak már bele, nem hiszi el, hogy ilyen segghülye vagyok, még egy takarítóhoz képest is, hát itt a választás, úgyhogy kellett pár új munkahely, hogy legyen mit felmutatni, meg hogy különben tökmindegy, mert egyik rosszabb, mint a másik, meg hogy Belgiumban még egy csöves is jobban keres, meg hogy új alkalmazottak jönnek, de ezeket már nagyon megszűrik, ide csak a legjobbak jöhetnek, naná, elvégre ez az első benyomás az országról, az meg ráfér az országra, különben is, nem igaz, a kurvaéletbe, nem igaz, hogy külföldön még a zebrán a szabad áthaladást jelző figurából is világsztár lesz, idehaza meg kitörölhetjük a seggünket az ezeréves nyavalygásunkkal. Új alkalmazottak jönnek, gondoltam letörten, egy elgurult palackot tessékelve a lapátra. És másnap megjöttek az új alkalmazottak.

Mondok valamit. Ezek nem emberek voltak, és amikor ezt megértettem, furcsa módon megkönnyebbültem, és ugyanolyan melegség áradt szét bennem, mint a szájak pucolásakor. És olyannyira izgatottá váltam a felismeréstől, hogy rohángálni kezdtem a boltosok, büfések és biztonsági őrök között, és mintha titkot adnék tovább, suttogósan daráltam nekik, hogy hallod, ezek nem is emberek, ezt miért nem mondtátok, hát így mindjárt más a helyzet. Jól van, mondták ezek, inkább menjél vissza takarítani, teljesen bekattantál, papa. És én mentem vissza takarítani, és miközben lapátoltam és zsákoltam a csokipapírokat és a derékban összenyomott, szívószálas kis üdítősdobozokat, hevesen dobogó szívvel, boldogan állapítottam meg, hogy mindenhol az új alkalmazottak vették át a helyet, ők végezték a becsekkolást, és ők ellenőrizték az iratokat, és ők motozták meg az utasokat, és a kapuknál, a végső beszállást is ők bonyolították. Így aztán bőségesen akadt időm, hogy rendesen megfigyeljek. Mi tagadás, ügyesen összerakták őket, nem is csoda, hogy a többi dolgozó nem szúrta ki a titkukat. Mert kis híján olyanok voltak, mint mi. Továbblépett a vezetőség, nyilván belátták, hogy az otromba masinák ideje lejárt. És milyen kecsesen mozogtak ezek, hohó, néha alig tudtam megállni, hogy meg ne tapogassam őket. Csak hát arra nem gondoltak, hogy egy jó takarító minden apró részletet észrevesz, végtére is ez a munkám, na ne szórakozzunk már! Ott volt például a szemük. Azt azokról a japán mangarajzfilmekről mintázták, persze annyira nem túlozták el, de azért az így is nyilvánvaló volt, hogy aránytalanul hatalmas a szemük és embertelenül sötét a szembogaruk. És ott volt a mosolyuk. Na nem, ez nem az a vicsorgó stewardess mosoly volt, ettől meghíult az emberben a vér, így mosolyoghatott a Gonosz a Bibliában, de engem nem zavart, engem lenyűgözött. Arról nem is beszélve, hogy csontfehér volt a bőrük, és mindegyiknek festett a haja, és úgy összevissza állt, hogy emberibb legyen, de ettől csak még árulkodóbbá vált. Csodálatosak voltak és gyönyörűek, legszívesebben egész nap őket törölgettem volna, persze nem tettem, mert hülye azért nem vagyok, ahogy vicceskedve mondani szoktam, na nem miattuk, szerintem őket

nem zavarta volna a dolog, inkább az utasok miatt. Nem sokkal megérkezésük után gyökeret vert bennem a vágy, hogy én is közéjük kerüljek, hogy úgy tekintsenek rám, mintha egy volnék a fajtájukból. Kiborgoknak neveztem el őket, nem kell kiröhögni emiatt.

Van a reptéren egy öreg szekuritis, magas és inas és ősz hajú, a Dini bá, korábban bányász volt, aztán meg fotós, azt hiszem, és akkora tenyere van, hogy beleférne a fejem. Ez a Dini bá valahogy úgy bánik velem, mintha én lennék a Pinokkió, ő meg a Dzsepettó, mindig olyan elnézően mosolyog, még akkor is, amikor a fejét csóválja, és az neki az elmélete, hogy rám férne már egy jó dugás. Az egyik nap éppen vele beszélgetek, Dini bá támaszkodik a büfé pultjánál, és kávéat hörpölget, és minden korty után elégedetten felsóhajt, és azt dörmögi, hogy nem is tudom, milyen príma melő ez. Elmasírozik előttünk három kiborg, karcsúak, finom arcúak, egyszerre lépnek, mint a katonák, egy pillanatra mindenki rajtuk felejt a szemét. Merev testtel, áhítattal figyelem őket, ahogy távolodnak, közben pedig érzem, csak úgy a szemem sarkából, hogy Dini bá meg engem figyel, és mosolyog. Aztán meg hallom, hogy leteszi a kávéspoharat a pultra, nyújtózik egyet, a dereka roppan, majd bejelenti, hogy ilyen kikent-kifent majmokat csak a tévében lát az ember, úgy vonulnak át a terminálon, mint valami kis kurvák. Erre feléje fordulok, és ráförmedek, hogy már nem a bányában van, Dini bá, ezek pedig itt különben sem emberek, úgyhogy csak ne majmozza meg kurvázza le őket. Dini bá felvonja ősz szemöldökét, de a szeme vidáman csillog, mikor azt mondja, hogy mindig ezzel jössz, édes fiam, már rajtad röhög az egész reptér, de akkor legalább mondd meg végre, legalább nekem, hogy micsodák is ezek valójában. Angyalok talán? Egy pillanatig habozok, mert nem vagyok benne biztos, hogy az öreg megérti a dolgot, de aztán arra gondolok, hogy végül is olyan, mintha ő lenne a Dzsepettó, én meg a Pinokkió, úgyhogy csak rászánom magam. Ide figyeljen, Dini bá, hajolok közelebb hozzá, ezek itt kiborgok, olyan robotfélék, majdnem emberek, de mégsem azok,

és a vezetőség hozatta be őket Japánból, a régi gépek helyére. Dini bá most sokáig csak bámul rám, a szája szegletében aprócska remegés, a szeme sarkában pedig megvastagodnak a ráncok, látom rajta, hogy azon töpreng, vajon bolond vagyok-e, de végül csak annyit mond, hogy annyi csinos kislány dolgozik itt a reptéren, fiam, mi a fészkes fasznak nem hajtasz rá valamelyikre? Elönt a düh, ez a vén barom csak ezt tudja szajkózni, mindig csak ezzel jön, mintha az egész világ csak ekörül forogna, különben is, mi köze van hozzá, attól még, hogy ő csorgatja a nyálát minden nő után, és válogatás nélkül osztja a dohos bókjait még a vécsés néniknek is, nekem miért kellene ezzel foglalkoznom?! Gondoljon rólam, amit csak akar, Dini bá, sziszegem most neki, és olyan ideges vagyok, hogy közben remeg a hangom, mintha felelnék, és tudja mit, kérdezem aztán ellenségesen, eldöntöttem, hogy én is olyan leszek, mint ők! Dini bá csóválja a fejét, és nem mosolyog, elfordul tőlem, odaszól a pultos csajnak, hogy gyönyörűségem, nem volna kedved meggyógyítani ezt a bolondot? A pultos csaj végigmér, látszik rajta, hogy egyáltalán nem érdelem, de azért csak kacsint, csak úgy kötelességből, mintha ezt várnák tőle, és még azt is hozzáteszi kacéran, hogy hát majd meglátjuk. Otthagynom Dini bát, de előtte még megtaszajtom a vállát, és távoztomban hátravetem neki, hogy hamarosan úgyis feldobja a talpát, igyekezzen addig még elkapni néhány kiszáradt lotyót.

Kiborggá válásom könnyebben megy, mint gondoltam. Az internetről megtudom, hogy bizonyos gyógyszerek tágítják a pupillát. Sötét, majd-nem fekete kontaktlencsét veszek. Hajamat zselével kuszálom össze, és narancssárgára festem. Mozgásomat tükör előtt gyakorlom, mint a balett-táncosok vagy mint a diktátorok a dokumentumfilmekben. Mikor visszatérek a reptérre, és a seprűvel végigvonulok a terminálon, érzem magamon az utasok tekintetét. Kerülöm Dini bát, és keresem az alkalmat, hogy végre beszédbe elegyedhessek valamelyikükkel. Aztán déltájban észreveszem, hogy kettő közülük kilépdel a terminál elé, a dohányzásra kijelölt helyre. Egy kék hajú meg egy zöld hajú. Ma-

gamban jót derülök a dolgon, nocsak, gondolom, még ezt is beléjük programozták, ezek a japánok aztán mindenre gondoltak. De mikor utánuk indulok, már összeszorul a gyomrom az izgalomtól. Egymás mellett állnak, néznek maguk elé, nem beszélgetnek, csak szívják a cigarettát. A takarítófelszerelést odabent hagytam, úgyse lopja el senki. Odalépek hozzájuk, de nincs nálam cigaretta. Látják, hogy ott vagyok, de nem szólnak hozzám. Továbbra is maguk elé merednek. Egy ideig szerencsétlenül ácsorgok, a kezemet magam mellett lóगतom, mint egy félszeg kamasz. Aztán megköszörülöm a torkomat, és megszólalok. Üdvözet, mondom komoly arccal, üdvözet, mondom, mintha valami sci-fiben lennék. Nem felelnek, összenéznek. Cigaretta, mondom aztán, csak így tömören, hátha képtelenebb bonyolultabb mondat értelmezésére. A kék hajú felnevet, olyan a nevetése, mint a mosógépen ugráló pénzérme, rövid, szaggatott, fémes, na persze. Erre én is felnevetek, igyekszem éppen úgy kacagni, ahogy ő. Erre hirtelen elhallgat, és összenéz a másikkal. Aztán végre felém fordul, és különösebb indulat nélkül megkérdezi, hogy mi bajod van, bazdmeg? Káromkodnak is, gondolom, és még nagyobb csodálattal figyelem őket. Ezzel együtt arra is rádöbbenek, hogy nagyon is képesek bonyolultabb mondatok értelmezésére. Újra próbálkozom hát. Tudtok adni egy cigarettát, kérdezem a kék hajútól, én sajnós, kifogytam. A kék hajú megint összenéz a másikkal, lányos vonásai kicsit összeugranak. Aztán odaveti a zöld hajúnak, hogy adj neki egyet, nekem csak pár szál van. A zöld hajú kicsit habozik, feldolgozza az információt, aztán lassú mozdulattal előhúzza egy szál cigarettát, és odanyújtja nekem. Megköszönöm, és beteszem a számba. Nincs tüzem se, mondom rövid várakozás után. A kék hajú erre elfordul, megint maga elé bámul. A zöld hajú odanyújtja az öngyújtóját. Megköszönöm, és rágyújtok. Visszaadom az öngyújtót. A zöld hajú elteszi a zsebébe. Aztán ő is elfordul. Elfordulok hát én is. Egy irányban nézünk, magunk elé, mereven, úgy szívjuk a cigit. Elégedetten állok mellettük, egy betonfalat nézünk, amire nyugtalan árnyékokat vetnek az odabent sürgölődő utasok. Gyártás éve és helye, kérdezem

hirtelen, mintha csak úgy előbukott volna belőlem. Most mindketten felém fordulnak, nagy szemük még nagyobbra kerekedik. Nem válszolnak, bizonyára azt várják, hogy előbb én adjam meg az adataimat. Büszkén húzom ki magam, úgy mondom, hogy 2012, Japán, új modell. Rövid csönd után ismét felnevet a kék hajú, újra ugrálnak a pénzermék. De nem adják meg adataikat. Felvillan bennem a kétely, mint egy indiánost játszó kisfiú, egyszeriben úgy érzem magam. A kék hajú meg csak nevet, és rázendít a zöld hajú is, mindketten röhögnek, és még fel is kiáltanak, hogy ez teljesen hülye, baszki, elképesztő, hogy milyen emberek dolgoznak itt. Úgy tölti ki belsőmet a keserűség, mintha rozsdás kannából öntenék, és maró felszínén mint maga a rozsdá, úgy keményedik meg a harag. Eldobom a cigarettát, és rájuk üvöltök, hogy ember ám a jó kurva anyátok! Azonnal abbahagyják a nevetést, mindketten közelebb lépnek. Mit mondtál, kérdezi hideg hangon a kék hajú. Jól hallottad, felelem, és én is közelebb lépek. Nem vagytok ti kiborgok, mondom csendesen, kikent-kifent majmok vagytok, amilyeneket csak a tévében látni. Én vagyok itt az egyetlen kiborg. Összehúzódik a szemük, és támadni készül a kék hajú, amikor váratlanul meghallom Dini bá hangját. Abba lehet hagyni a balhézást, hülyegyerekek. Megtorpan a kék hajú, Dini bára pillant, alighanem végigméri az öreget, és alighanem látja a tenyerét, amibe a feje is beférne, és erre morog valamit, majd int a zöld hajúnak. Maguk elé meredve masíroznak vissza az épületbe, de mielőtt eltűnnének, a kék hajú még odakiált nekem, hogy lófaszt vagy te kiborg, öcsém, csak egy szaros takarító vagy. Sose leszel olyan, mint mi! Utána lódulnék, hogy csavarokat tépjek ki a bőre alól, és vezetékeket szaggassak ki a tarkójából, de Dini bá elkap, és én mozgásképtelenné válok. Úgy szorít, mint a satu, még a vér is kiszökik a karomból. Aztán elenged, én meg továbbra sem tudok mozdulni. Remeg a kezem, nem ütötte ki magából a haragot. Dini bá megkerül, hátát a falnak veti, úgy pillant rám. Sokáig nem is szólal meg, nézi a narancssárga hajamat, meg a tág pupillámat, csóválja a fejét, és krárog. Én sem mondok neki semmit, csak állok egyhelyben. Odabent a

hangosbemondó közli, hogy a négyes kaput megnyitották, lehet fel szállni a járatra. A betonfalon erre megbolydulnak az árnyak, egymást keresztezve, kuszán vonaglanak, nagy masszává állnak össze, amiből időnként kicsap egy nyúlvány, aminek hol babakocsi, hol görnyedt emberformája van. Dini bára nézek. Szótlanul áll az öreg, ruháján átüt éles kulcscsontja, nadrágján göbös térde. Nemsokára elmosolyodik. Néz rám a derűs szemével. Úgy nézel ki, mondja aztán, mint egy igazi kis kretén. Most nem haragszom Dini bára, valószínűleg igaza van. Ide figyelj, folytatja, fiatal gyerek vagy még, de én közbevágok, és száraz torokkal mondom, hogy na ne kezdjük ezt, Dini bá, legalább most ne. Elhallgat, szemmel láthatólag megzavartam azzal, hogy nem mondhatta végig kedvenc mondókáját rólam és a nőkről. Vakarja az állát, ujja alatt serceg az ősz borosta. Percekig állunk így, aztán eszembe jut, hogy vissza kellene mennem takarítani, mert a végén még ki leszek csapva innét, hiába az a sok év. Mikor elindulok, hallom, hogy Dini bá azt mondja, talán inkább csak magának, mert elég halkán mondja, hogy te aztán tényleg szereted a masinákat, kisfiam, mérnöknek kéne tanulnod. Szuszogva záródik mögöttem a fotocellás ajtó. Bent meleg van, álmoság tör rám. Egy ideig még dolgozom, de szemhéjam egyre nehezebb, így aztán keresek egy eldugottabb sarkot, leülök a földre a takarítóeszközeim takarásában, hátamat nekivetem a falnak, és néhány perccel később elnyom az álom.

Tologatom a seprűt, lapátra húzom a zsebkendőt, tél van, gyakrabban fűjják az orrukat. Nagy havazások vannak, jó pár járatot törölnek, az utasok ingerülten kerülgetnek a terminálban. A seprűt nekitámasztom a kocsinak, amin a felmosóvizet, meg a rongyot tartom, és bemegyek a férfitáskába. Alacsony asztalkája mellett kövér nénike ül, puffedt az arca, és lóg a táskája a szeme alatt, tudja, ki vagyok, nem kér pénzt tőlem, csak mosolyog titokzatosan, olyan, mint a Yoda a Csillagok háborújából. Hosszan vizelek, ilyenkor télen valahogy mindig hosszabban vizelek, biztos olyan ez, mint a depresszió. A nénike elismerően

fütytyent, mikor befejezem, és felhúzom a sliccem. Ez igen, rikoltja, és huncutul rám mosolyog. Hogy tetszik lenni, vetem oda neki pénz helyett, és már mennék is a dolgomra, de a nénike elkapja a csuklómat. Csodálkozva torpanok meg, csak nem megjött a gusztusa a vénlány-nak? Csillagocskám, mondja, és rekedt a hangja, sőt, inkább reszelős, és olyan mély, hogy belerezonál a fülem. Belenézek a szemébe, kellemes pillantása van neki, olyan pillantása, mint azoknak, akikre életükben sokszor pillantottak így. Fogja a csuklómat, és néz rám, látom, hogy megjött a gusztusa, vagy ha nem, miért bámul így, és miért nem ereszt, és bizony sokáig nem ereszt, kínosan sokáig, hallom közben a piszoárban csöpögő víz zaját, és az odakint lépkedő csizmák kopogását és csoszogását, és a hangosbemondót, amint közli, hogy még egy járatot törölnek, a vécés néni meg csak néz rám azzal a kellemes pillantásával. Aztán sóhajt egyet, és elengedi a csuklómat, és az asztalkája fiókjából elővesz egy borítékot, azzal átnyújtja nekem, hogy ezt nekem küldik, személyesen nekem. Megrázom magam, mint aki álomból eszmél, és átveszem a borítékot. Ki küldi, kérdezem, és közben megkönnyebbülést érzek, amiért eleresztett. A nénike vállat von, rám legyint, és többet nem néz fel az asztaltól.

A borítékot csak odakint nyitom ki, félrehúzódva a megvadult utasok elől. A borítékban képek vannak, szemügyre veszem hát őket. És szívem kalapálni kezd, és arcomat mosoly húzza szét, alig hiszem el, amit látok. A fényképeken ugyanis én vagyok, szemem csukva, a földön fekszem, karom szétvetve, hasam felbontva, széjjelnyitva, testem belsejében pedig sűrűn szótt, egymásba gabalyodó vezetékek és áramkörök és kapcsolók. A szobában félhomály, a fénykép készítője még arra is ügyelt, hogy a testemre vetülő árnyékok megtörjenek felnyitott belsőm üregében. A vezetékek rézfénnyel csillognak, az egyik ilyen visszavert fénycsóva belehasít az optikába, a kép szélén fehér folt ragyog.

A fényképen kézzel írva: 'Születésed pillanata', Dzsepettő.

KÉPMOZGATÓ

Hieronymus Bosch | GYÖNYÖRÖK KERTJE [részlet]

HAJÓAVATÁS

Újra felépítjük a hajót, magyarázta lelkesen a madárlarcot viselő befektető, aki valószínűleg az utolsó pillanatban érkezett, és már nem volt ideje eldönteni, hogy pillangónak vagy kolibrinek öltözzön-e.

A csőrén keresztül gyengén csoszogott felém a hangja, összegörnyedtem, hogy jobban halljam. A legénység a fedélzeten már csak magára várakozik, krákolta a madárfejű, remélem, sikeresebb lesz, mint az elődje. Sokatmondóan intett a fejével, akkor vettem csak észre, hogy az elődöm hatalmas kulcskarikán átvetve lóg, lábával meg szerencsétlenül kalimpál, a fém nyilván nyomta a hasát. Ő is a testszínű kapitányi öltözéket viselte, akárcsak én. Jól megleckéztettük, annyi szent, röhögött a befektető, műanyag csőre közben meg-megrázódott. Aztán újra hideg lett a hangja, és pinceszagú a lehelete. Nem keveset fektettünk a hajó megépítésébe, sziszegte, úgyhogy gondolhatja, nem örülnénk, ha az új kapitány is olyan felelőtlenül bána vele, mint a régi. Bólintottam, mert beszélgetni nem akartam. De ő folytatta. A hajó orrára emberi fejet ábrázoló szobor kerül, a feleségem mondta – és ő ért az ilyesmihez –, hogy ez szerencsét hoz. Az istennek állítólag így kedves, de mit tudom én, mindenesetre jobb a biztonság. A kapitányi kabin a fej feletti karimán kerül megépítésre, onnan beláthatja majd az egész parkot. És hangosbeszélője is lesz, az a dudaforma rettenet. A befektető újra elröhögte magát, de nevetése köhögésbe, majd hörgésbe váltott, kis híján megfulladt.

A mellettem álló hórihorgas nő rosszul leplezett viszolygással hajolt félre, még kék szoknyáját is megemelte kicsit. Én udvariasan megvartam, míg a madárlarcos befektető befejezi a fuldoklást, s mielőtt tovább fontoskodhatott volna, jeleztem, hogy mindent értek, és szeret-

nék felmászni a fedélzetre. Egy pocakos munkás megelőzött, rengett a hasa, és rengett a létra is léptei nyomán. Valaki kettétört nyílvevő csonkját ragasztotta a nadrágjára. Hiába, gondoltam, ez ilyen hely, ide szórakozni jönnek. Nekem is kellett a pénz, de eldöntöttem, hogy hülyét azért nem csinállok magamból. Mikor a munkás végre felért a félkész hajóra, én is felmáztam a létrán. Odafejt együttérző mosollyal intettem a korábbi kapitánynak, aki lábával tovább kalimpálva köszönt vissza, hogy több szerencsét, kolléga, nem babra megy itt a játék! Láttam, próbál derűs maradni. A hajó gyomrában leendő legénységem egy asztalnál ücsörgött a félhomályban. Félvállról üdvözöltek, és kérdezték, van-e nálam cigi. Mondtam, nincs, és kértem, hogy a látszat kedvéért igyekezzenek majd nagyobb tisztelettel beszélni velem. Sokáig sötét tekintettel méregettek – de csak melóidőben, mondta aztán az egyik, és oldalra köpött. Oké, feleltem, és kezdtem körbejárkálni új munkahelyemet. A sarokban a takarítónő egy antikolt hordót törölgetett, lopva üveget tartott a hordó csapja alá, hátha van benne valami. Úgy tettem, mintha nem venném észre. A takarítónő folytatta a törölgetést, férje, a park legmogorvább jegyszedője pedig unott pofával támaszkodott a nyitott hajótest másik szegletében. Minden rendben, főnök?, kérdeztem tőle, mert úgy gondoltam, nem árt, ha mindenkivel jóban vagyok, főleg így az elején, de válasza sem méltatott, csak vakkantott, mint egy vén kutya, amelyiknek por ment az orrába. Vállat vontam, felkapaszkodtam a karimára, egyenesen a gigászi fej búbjára. Innen tényleg beláttam az egész parkot, igaza volt a mélynövévű befektetőnek, akinek a bátyja éppen pucér unokaöccsét vezette körbe a karimán. Nem túl nagy ez a gyerek a meztelenkedéshez?, kérdeztem tréfálkozva, ő meg rosszallóan rám förmedt, hogy ne üsse bele az orromat az ő unokaöccsének a péniszébe. Mondtam, ezt nem terveztem, de ő csak legyintett, és húzta tovább a pucér srácot, aki közben, mintha szavaim hatására történt volna, szégyenlősen eltakarta magát. Micsoda fantasztikus emberek, sóhajtottam, és végigpásztáztam a parkot. Volt itt minden, nem spóroltak, az kétségtelen. Óriás fülek viaszból, fröccsöntött műanyag vadász-

baleset, meghitt kivégzés, még egy mesterséges folyó is. A távolban statiszták csatajelenetet gyakoroltak, és nekem úgy tűnt, módfelett élvezik. Sötét volt már, bekapcsolták a reflektorokat. Letelepedtem a karimára, hátamat nekivettem a duda formájú hangosbeszélőnek, és elővettem a szövegemet. Holnap kezdek – szerettem volna jól előadni a mondókat. Üdvözet a hajómon, kedves emberek, szavaltam. Én fogom körbevezetni Önöket, velem együtt ismerik meg a sötétséget, ahol hát-lalévő napjaikat töltik majd. Abbahagytam, és felnéztem. Az embereknek ma már ez kell: hátborzongató szavak. Jókat mulatnak, esetleg egy-két gyerek sírva fakad. Ha én lennék a befektető, korhatáros belépőt szednék. Mindegy, nem az én dolgom. Ekkor dobhártyaszaggató üvöltés hallatszott, felerősítve és visszhangot verve, végig az egész parkon, mint egy mennydörgés. A szívem is belesajdult. Valaki félszegen bocsánatot kért. Hátrafordultam, a hagymának öltözött technikus a hangosbeszélőt bütykölte. Előkerült a befektető másik pucér gyereke, aki csínytevésből, vagy inkább gonoszságból, hátulról meglökte a technikust. Ahogy néztem az aljaskodó puttót, és ahogy aztán újra a távolba révedtem, felfigyeltem a sok ruhátlan alakra. Nemcsak ez a két srác, a felnőttek is kelletlenül viselték meztelenségüket. Micsoda különös hely, gondoltam, és már nem voltam biztos benne, hogy rajtam valóban van-e testszínű ruha. Amikor állást kerestem, megígértem a barátnőmnek, hogy nem vállalom szexmunkát. Kapitányi öltözetet hordok, mondtam aztán fennhangon, és igyekeztem példát venni ernyedten lógó elődömről, aki szorult helyzetében is kedélyes maradt. Holnapra felöltöznek, biztattam magam, elvégre nem fogadhatják így a látogatókat. Ma este még farsangféle multság van, önfeledt hajóavatás, a befektető és a bátyja is azért visel jelmezt. Hogy elhessegessem borús gondolatimat, folytattam a szövegtanulást. Megtekinthetik a kutyák lakomáját, bekukucskálhatnak az átdöfött férfi belsőjébe, libikókázhatnak az óriás két levágott füle között. Csónakkal kelhetnek át a folyón, és közelről nézhetik a két sereg összecsapását. Szokjanak hozzá a környékhez – ez itt az utolsó állomásuk. A szöveggönyvben itt zárójelbe odabigy-

gyesztették az instrukciót, hogy fenyegetően és gonosan kell kacagnom. Gyakoroltam azt is, becsületesen akartam végezni a munkát. Ekkor szuszogást hallottam a hátam mögött, valaki nyögött. A befektető volt az, nehézkesen leült mellém a karimán. Letettem a szöveget, gondoltam, nem kelt jó benyomást, hogy még nem vagyok készen. A köpcös kis férfi lehúzta fejéről a madáralarcot, fekete haja izzadtan tapadt a homlokára. Egy ideig csak figyeltük szótlanul a távoli csatát, a reflektorok nyugtalan fénycsóváit, az egyik fülben ücsörgő sötét ruhás férfi szöszmötölését. Rossz volt a befektető mellett ülni és érezni gyomorforgató kipárolgását. Rádásul megint megszólalt, azon a krákogó hangján. Na igen, mondta, gyönyörű, annyi szent, nem kis munka mindent megszervezni. Reméljük, nagy lesz a látogatottságunk. Elhallgatott és rám nézett, ebből tudtam, hogy nem úszhatom meg válasz nélkül. Megköszörültem a torkomat, és azt mondtam, biztos vagyok benne, hogy sokan eljönnek, emiatt ne aggódjon. Elégedetten bólintott, tettsett neki a válasz, kéjesen hátradólt, pillangószárnyait maga alá gyűrve kinyújtózott – elterült, mint egy lusta kandúr. Azt, ugye, tudja, szólalt meg aztán a földön fekvé, hogy ha beválik mint munkaerő, jó sokáig itt marad velünk. Ezúttal nem nézett rám. A gyomrom még jobban összeszorult, alig vártam, hogy elmenjen. Tudom, uram, feleltem, elvégre ezért jelentkeztem az állásra. Előredólt, megveregette a vállamat, felröhögött. Meghiszem azt, meghiszem azt. Elhivatottság, az kell ide. Pucér fiai vihogva szaladtak át előttünk, a befektető bátyja lihegve üldözte őket. Megálljatok, rosszcsonok, kaptok a seggetekre! A befektető már nem nevetett, komor arccal figyelte rohanó gyerekeit. Egyre nagyobbak és egyre pimaszabbak, mondta, ahogy ügyetlenül feltápáskodott. Még egyszer végigjáratta tekintetét a parkon, odaszólt a munkásoknak, hogy leszedhetik a kulcs karikájában lógó szerencsétlent, majd összecsapta tenyerét és felkiáltott, hogy gyerünk, nincs lazálás, még ma be kell fejezni a hajót. Megkönnyebbültem, amikor lemászott a létrán. Igazából hálásnak kellene lennem, hogy felvettek, gondoltam, nem is tudom, mi ütött belém. Talán elkényeztetett az élet. Sokáig üldögéltem

még a karimán, figyeltem, hogyan helyezik rá az üvegburát, hogyan készül el a kapitányi kabin. Később, a hajó gyomrába visszaérve láttam, hogy vörösbe öltözött legénységem még mindig az asztalnál tétlenkedik. Mégis, mi az istenre várnak?, kérdeztem, de nem tudták megmondani, inkább gorombán visszaszóltak, hogy ma még nem parancsolok nekik, törődjek a magam dolgával. Annyi baj legyen, gondoltam, nem ragaszkodom a barátságokhoz. Lemásztam a létrán. A takarítónő a férjével veszekedett, a munkások karba tett kézzel hallgatták, láthatóan remekül szórakoztak. Kikerültem őket, és elindultam a park kijáratához. Halkultak a statiszták eljátszott jajgatásai és a hajót építők serény kalapácsütései. Már majdnem elértem a kaput, amikor észrevettem egy sápadt, sovány alakot. A földön hevert, kiterítve. Közelebről felismerem: az elődöm volt, a korábbi kapitány. Ő is észrevett, mosolyogva köszönt, hogy szervusz, kolléga. Leguggoltam mellé, és megkérdeztem, minden rendben van-e, meg hogy hozzak-e egy pohár vizet. Megcsóválta fejét. Még mindig fájlalhatta a hasát, mert rátapasztotta a tenyerét. Meglehetősen ostobán éreztem magam, ahogy ott guggoltam mellette – nem az én dolgom segíteni. Feküdt a hátán, az eget bámulta. Nem szólt egy büdös szót sem. Felálltam, már idegesített a fickó. Ha pihenni akar, hát pihenjen egyedül. Jobb volt, amíg a kulcsban függött. Nekem van otthon barátnőm, holnap meg kezdődik a meló. Elindultam megint a kapu felé. Utánam szólt, vagy inkább csak úgy utánam nyögött, hogy várj egy kicsit, kolléga. Megtorpantam, de nem fordultam vissza, időpocsékolásnak tűnt a további beszélgetés. Összetörtem a hajót, mondta, és holnap összetöröm újra, nem érdekel, mit csinálnak velem. Fellógathatnak, kuttyák elé vethetnek, felnyársalhatnak, mind-egy! Összetöröm, ha kell, pusztá kézzel! Ezt már erősebb hangon, neki-buzdulva mondta. Néhány pillanatig eltöprengtem a hallottakon, aztán tovább sétáltam, és már a kapun áthaladva kiáltottam vissza, hogy hála istennek, némelyekben maradt még akarat! Csak így tovább, kolléga! Nevetni akartam, de a nevetésem fuldokló köhögésbe váltott.

Pieter Bruegel | KOLDUSOK

CSAPATÉPÍTŐK

Csapatépítő kiruccanás, susmorogták a többiek, ez biztosan olyan lesz, mint a filmekben, mondták, kirándulni megyünk vagy paintballozni, vagy ki tudja, de az tuti, hogy csak még jobban megunjuk tőle egymás képét. Nagyszerű, dörmögte komoran Lajos, sikeresen elbasszák a hétvégémet is. Gratulálok, nagyszerű! Én nem voltam ilyen borúlátó, hátha raftingozni megyünk, gondoltam, ahhoz még, esküszöm, kedvem is lenne. Meg aztán, végső soron az is kiderülhet, hogy mégiscsak vannak jóra való fickók a csapatban. Én még bíztam az emberekben, nem is bosszankodtam hát, sőt, kíváncsian vártam a hétvégét.

Szombaton reggel, a munkahely előtt találkoztunk, a kollégák arca kissé meggyötört volt, és lapos pillantásokkal tapogatták egymást. Vártuk a programszervezőt, Ildit. Nem beszélgettünk, csendben cigarettáztunk, újságot ropogtattunk. Szeles, esős idő volt, sötét és nyirkos viharkabátot húzott a város. A borostás Lajos, aki életkedvét tekintve akár Morgó is lehetett volna a Hófehérke sleppből, szokás szerint sikeresen felhergelte magát, és pár perc várakozás után már szentségelni kezdett, hogy miért nem hagyják őt békén, meg hogy most otthon feküdhetne, pihenhetne, és nézhetné a sportcsatornát, ehelyett itt dunsztosodik a szélütött isten nyálában, egy rakás sótlan barom társaságában. Senki sem reagált, de a félnótás Péter mint ha elpityeredett volna. Együtt érzően néztem rá, szép dolog a cégtől, gondoltam, hogy alkalmazzák, még ha csupán fénymásológépkezelőnek, akkor is. Persze, kapják utána a támogatást, úgyhogy a dolog, legalábbis számomra, érthető. Hozzon valami hasznot is a fogyasztó, így igazságos, ez már nem az óvoda.

Programszervezőnk idővel megérkezett, hátán jókora zsákkal, és úgy mosolygott ránk, mintha észre sem venné, hogy egyesek milyen leplezetlen utálattal méregetik. Remélem, felkészültek, hogy a mai naptól a legklasszabb csapat lesznek a világon, csipogta. Nem ujjongtunk, nem tipegtünk-topogtunk izgatottan, pácolódtunk csendben az esőben. Legklasszabb, motyogta a rókaképű Pál, aki – már amennyire kiismertem – szerette ízlelgetni a szavakat. Búval bélelt egy banda volt ez, kár tagadni, de Ildi láthatóan bízott magában és a zsákjában, és kitartóan mosolygott ránk. Hova megyünk, kérdeztem, titokban még mindig reménykedve, raftingozni talán? Ildi megcsóválta fejét, majd a zsákra mutatott. Ebben van minden, amire szükségük lesz, és nem megyünk ám messzire, célunk a városközpont! Gratulálok, hörgögte Lajos, igazán csodálatos ötlet, én ott lakom, az isten szerelmére! Most már az én kedvem is elment az egésztől, ha a vezetőség nem tette volna kötelezővé a részvételt, abban a pillanatban meglépek. Végre Ildi is észrevette, hogy egyáltalán nem vagyunk lelkesek. Nem is kíváncsiak rá, mi van a zsákban, kérdezte kissé sértődötten, persze leplezni próbálta ezt a csinos kis robotmosolyával, de én észrevettem a feszülő nyakán, hogy rendesen felhúzta magát. Sokáig hallgattunk, a földet bámultuk, szóra sem méltattuk azt a szaros zsákot. Ildi nem tört meg, közelebb húzta hozzánk a batyut, és lelkesítően felkiáltott, hogy tessék, akkor nézzék meg! Azzal széthúzta a zsák száját, és büszkén hátralépett. Némi ellenállás után kelleetlenül közelebb hajoltunk, és szemügyre vettük a csodabatyut. Megmondom, mi volt benne. Egy piros lámpaernyő. Egy fekete köpeny. Egy tucat bűdös mókusfarok. Egy kínai rizsszedő kalap. Jó néhány mankó. Valamint hiányos művégtagok és lisztfehér pékkötények. Számon kérően pillantottunk Ildire, aki ugyan huncutkodva mosolygott, de a szeme hideg maradt. Fantasztikus, mondtam, és mégis, mit kezdünk ezzel a sok kincssel? Ildi arcáról váratlanul eltűnt a mosoly, teste egyetlen bottá merevedett. Ezen mindnyájan annyira megdöbbsentünk, hogy egy időre a haragunk is elszállt. Ezeket a kincseket fogják viselni a csapatépítés

során, válaszolta kimérten. A mókusfarkakat a kötényre ragasztják, a mankókat a hónuk alá csapják, a többit tetszés szerint hordják majd. Ez nem egy szimpla csapatépítés, ez társadalmi munka is, amire le-szerződtek, amikor aláírták a papírokat. Nálunk kötelező az ilyesmi. Mi példát mutatunk! Összenéztünk a fiúkkal, egyikünknek sem rémlett a szerződés ezen pontja, de abban is biztosak voltunk, hogy csakis nekik lehet igazuk, mert az száz, hogy ezek csak úgy nem járatják a pofájukat. Most belekóstolnak a nincstelenségbe, szavalta semmibe vesző tekintettel Ildi, mintha bemondó lenne a híradóban, most kapnak egy leckét tőlünk. Koldusok lesznek, heteken át, minden szombaton, amíg a vezetőség le nem állítja a csapatépítő programot. Használják ki ezt az időt, tanuljanak a tapasztalatokból! Látni fogják, hogy a mi cégünk a legemberségesebb! Hogy a mi cégünk valóban törődik a társadalmi problémákkal! Meglátják! Ildi befejezte a szövegmondást, teste kissé felengedett, újra felénk fordult. Gyerünk, uraim, szólt halkabban. Nem értettük, mi történik velünk, nem értettük ezt az egész szarságot, ezt a röhejes koldusoperát, ezért úgy döntöttünk, engedelmesek leszünk. Először a félcédulás Péter nyúlt a zsákba, benne még élt valami érdeklődés a világ dolgai iránt, és bár zavartan, de mosolygott is, amikor szófogadó gyerek módjára belebújt a köténybe, és az Ilditől kapott pillanatragasztóval magára rögzítette a farkakat. Idióta, dűnnyögte Lajos, idióta indián farkak, motyogta Pál. Ildi engem figyelt, nem pislogott, csak bámult rám, és bőrét újra kifeszítette a mosoly. János, aki eddig meg sem szólalt, csak a cigarettáját szívta, elpöccintette a csikket, legyintett, és azt mondta, essünk túl rajta! Hóna alá vett egy-egy mankót, magára húzta a mókusfarkokkal díszített kötényt, letérdelt, és sípcsontjára két csonka múlábat erősített. Meggyőző volt a hatás, azt el kellett ismerni, János úgy nézett ki jelmezében, mint akinek villamos tépte le a lábfejét. Én is rászántam magam, és miközben vállamra kanyarintottam a fekete köpenyt és fejemre húztam a rizsszedő kalapot, azt ismétелgettem magamban, hogy minél előbb végzünk, annál hamarabb otthon leszek. Mikor mindenki, még a fejére lámpaernyőt

erőltető, és sípcsontjára szintén múlábat pattintó Lajos is elkészült az öltözködéssel, Ildi elégedetten biccentett. Szép munka, uraim, s most, hogy készen állnak a feladatra, mehetünk. János volt az első, aki térdén csoszogva elindult, de néhány méter után megtorpant, és visszafordult Ildi felé. Azt akarja, kedves hölgyem, hogy ebben a siralmas szerelésben menjünk az emberek közé, kérdezte, azt akarja, hogy hülyét csináljunk magunkból? Ildi lassan odasétált hozzá, bizalmasan leguggolt mellé, vállára tette kezét, és szokatlanul nyájas hangon, mintha gyerekhez beszélne, azt felelte a férfinak, hogy ejnye, kedves János, nem kell ilyen negatívan hozzáállni, hisz ez csak játék, fogja fel így, de élje bele magát, mert ez a lényege az egésznek! És nem egyedül kell játszania, ezt ne feledje, itt vannak a pajtásai, akikre bármikor támaszkodhat. Nincs igazam, uraim, kérdezte, és bizalmasan ráncsintott. Nem válaszoltunk neki, nem akartunk se rá, se egymásra pillantani. Péter halkán felröhögött, vagy inkább felröfögött, de szerintem csak azért, mert nem tudott mit kezdeni a helyzettel. Ildi kezében papír zörgött, ha jól láttam, szerződésünk másolatai. János ekkor lefejtette válláról Ildi csontos kezét, és komor arccal újra nekiindult. Mi is követtük a példáját, és útnak eredtünk, a többiek a mankóikra támaszkodva, bicegve, én pedig a kalapot jó mélyen a szemembe húzva, szinte vakon, tapogatózva. Ez az, tapsikolt Ildi a hátunk mögött, jól csinálják, fiúk! Erre igyekeztem látásommal együtt hallásomat is elveszíteni, fülemre kötöttem a zsebemben talált kendőt. Környezetem zaja sűrű masszává tompult.

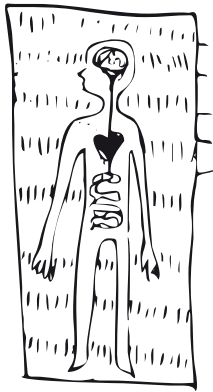
Eltartott vagy egy óráig, mire kolduscsapatunk a városközpontba ért, ahol Ildi kiválasztott nekünk egy kis beszögellő udvart, nem messze a főtértől, nem messze a hemzsegő sokaságtól. Ittfonakkéretni, szólt Ildi torz hangja, majd hozzátette, hogy addinemmehetnekel, amínemgyűtöttekösze elépéznz. Ezaszabály. Majd valószínűleg meglobogtatta a szerződésmásolatokat, mert mintha megint papír zörgött volna, és búcsúzóul odavetette, hogy ha nemtetszik lehemenni istehíréve. Hallottam, hogy magassarkú cipős léptei távolodnak, és

hallottam, hogy Lajos kiabál valamit, és hallottam, hogy valaki nevet rajtunk, és a kalap fonatain át is láttam, hogy fotók készülnek rólunk. Így kezdődött első koldusszombatunk.

Nem akartuk elveszíteni a munkánkat, ezért próbáltunk, tényleg próbáltunk minél hitelesebb csövesek lenni. És ami azt illeti, bizony hétről hétre fejlődünk, egyre gyakrabban csörgött a műanyagpoharainkba, kizsírósodott kalapjainkba vagy tenyerünkbe dobott pénz, és egyre többet tudtunk meg egymásról a kéregetések során. A tökkelőt Péter például nem is volt annyira ostoba, mint amilyenek korábban hittük, hamar bebizonyosodott, hogy ő hozza a legtöbb pénzt azzal a bamba képével meg az esetlen mozgásával. Ügyesen rá is érzett, annyi szent, így aztán mind hülyébbnek tette magát, és mind többet tartotta tátva-nyitva a száját. János, a lábfej nélküli, a legszívósabb volt a csapatban, kint maradt az esőben és szélben is, amíg mi meghúztuk magunkat valamelyik közeli nyilvános vécében, vagy buszpályaudvaron, és csóváltuk a fejünket, hogy a végén még beledöglik ez a barom. A rókaképű Pál megtanult a művésztagokkal táncolni, úgy pörgött a földön, úgy ugrált faláiban, hogy öröm volt nézni, amikor kikukucskáltam a kalap alól. Jó srácok ezek, gondoltam ilyenkor, jó lesz majd együtt iszogatni, vagy csak úgy eljárni közösen valahová, ha vége lesz ennek a csapatépítő programnak. Ilyenkor tényleg felvidultam, vigyorogva kéregettem a járókelőktől, nincs már sok hátra, tudtam, mondta múltkor az Ildi is, hogy a vezetőség elégedett, hamarosan lezárják a projektet. Hanem amikor Lajosra néztem, mindig kiszorult belőlem az öröm. Lajossal valami nem stimmelt, Lajosra más hatással volt ez a csövesdi, mint ránk. Szótlanabbá vált, olyannyira, hogy már szentségelni is elfelejtett, csak nézett maga elé, meghúzva magát a lámpaernyő alatt. Idővel felhagyott a fürdéssel, és felhagyott a borotválkozással is, bűdös lett és ápolatlan, kész csoda, hogy hétköznap megtűrték a munkahelyen. Ha szóltunk hozzá, többnyire nem válaszolt, vagy ha mégis, olyan furcsán, fensőbbbégesen, mintha lenézne bennünket valamiért. Ha nem, hát nem, gondoltam, és elha-

tároztam, többet nem beszélek vele. A többieket is zavarta Lajos különös átalakulása, Péter egészen megvadult tőle, lökdöste, ütögette és rugdosta Lajost, hátha az ettől újra goromba vagy bosszús lesz, de Lajos csak tűrte némán a támadásokat, lehajtott fejjel ült, teste meg-megrándult. Végül, az egyik koldusszombat végén, mielőtt hazatértünk volna, összeültünk a többiekkel, és úgy döntöttünk, kiközösítjük Lajost. A következő héten már külön csapatba verődve tarháltunk, jó tíz méterre a magányos Lajostól, akit viszont egyáltalán nem zavart a dolog, sőt, mintha örülne neki. Most már teljesen úgy festett, mint egy utolsó csöves, nyugodtan levehette volna a művégtagokat, és nyugodtan eldobhatta volna a mankókat és azt az átkozott lámpaernyőt, akkor is elhitték volna, hogy ágrólszakadt koldus. Ázzál, fázzál, éhezzél, és térdeljél örökké, ha így akarod, gondoltam, miközben undorral figyeltem, miként hajlong a tovasiető emberek előtt.

Eltelt aztán az utolsó néhány alkalom is, vége lett a csapatépítésnek, és habár én úgy láttam, sok értelme nem volt, azért ki lehetett bírni, és Péterrel, Jánossal és Pállal egész jól összebarátkoztunk a végére. Igaz, kirándulni vagy raftingozni továbbra sem mentünk, de hát akkor is. És elvégre ez nem az a hely, ahol a barátság számít, jutott eszembe néha, ne legyünk telhetetlenek! Lajos többé nem jött be a munkahelyre, néhány hétig még viccelődtünk vele, hogy biztosan jól végezte a feladatát és előléptették, azért nem látjuk, de ezek a tréfák aztán elmaradoztak, mert valójában mindnyájan tudtuk, még a lassú eszű Péter is, hogy Lajos örökre odakint maradt. Ő akarta, mondta egyszer Pál, ő akarta, ismételte, és mi nem szóltunk semmit. Hiába, Pál tényleg szerette ízlelgetni a szavakat. Ezt a lehetőséget pedig meghagytuk neki.

Jan van Eyck | AZ ARNOLFINI HÁZASPÁR

FOTÓZÁSON

Ragaszkodik hozzá, hogy még az esküvő előtt elkészítsék a fotókat. Azt mondja, ez most nagyon divatos, higgyem el neki, nagyon divatos különböző korabeli ruhákba bújni, mintha nem is ma élnénk, mit tudom én, királynak és királynőnek, grófnak és grófnőnek, vitéznek és udvarhölgynek, nemesnek öltözni. Megpendítem neki, hogy én asztalos vagyok, az isten áldja meg, nem pecekgerincű arisztokrata, de ő csak mosolyog lesütött szemmel, és szemérmesen suttogja, hogy a kedvéért tegyem meg, olyan jó lesz majd visszanézni a képeket. Fáradt vagyok, és dagadt a csuklóm is, mert melő közben ráütöttem, szóval a tévé elé rogyva végül ráhagyom az egészet, csak hogy ne kelljen többet foglalkozni ezzel. Különben is, már csak két hét van hátra az esküvőig, marad nagyobb gondom is, mint ez a fotózkodás. Néhány napig nem is kerül szóba a téma, belemerülök hát szépen az egyik megrendelésbe, még öltönyt sem vettem magamnak.

Aztán az egyik délutánon, még a műhelyben, a gyalupad mellett állok, csöng a mobilom, és ő lágy hangján beleszól, hogy minden előkészítve, feldíszítve, a stúdió berendezve, mondja a címet, meg hogy jöjjenek, mihelyst tudok, mert bérleti díja van a helynek. Ezt hallva kinyomom a telefont, ingerülten kihámozom magam a munkaruhából, magamra kapom az utcait, lelakatolom a műhely rácsát, aztán már futok is ki az utcára, és görnyedek be a kocsiba, olyan szaga van belül, mint az erdőnek, ez valamelyest megnyugtat. Nincs dugó az úton, úgyhogy hamar odaérek, hála a jó égnek, de vezetés közben, ahogy pereg az idő, a fejemben azért zuhognak a fémkétszázások, sóher banda, kellett nekem beleegyezniem, gondolom, és félrekapom a kormányt, mert elém trehánykodik egy kéregető, újságos csöves. Egy toronyház

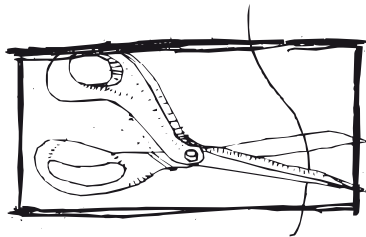
aljában van a stúdió, a portásnak köszönök, ahogy beviharzok, nem nézi a bekapcsolt tévét, hanem magazint olvas, majdnem rá is szólok, hogy akkor mi a szarnak járhatja a tévét, de aztán csak sietek tovább. Lépteimre félrehúzódik a stúdió fotocellás ajtaja, és én meglátom őt, ahogy kislányos zavarral forgolódik egy tükör előtt, súlyosan omló, zöld brokátba csavarva, a fején meg valami idétlen terítő. Megtorpanok, de most ő is észrevesz engem, és rám mosolyog, és én újra elindulok felé. Meg akarnám cirógatni az arcát, de ekkor közénk pattan valami hetyke kis buzi, kopasz és illatos, és olyan gyorsan beszél, hogy először nem is értem, mit mond. Valószínűleg bemutatkozott, gondolom, ezért biccentek neki, és én is bemutatkozom, ez lesz a fotós, az száz. Hátrébb lép, fontoskodva végigmér, a tévés melegeket utánozza, úgy támasztja az állát, mint ők. Esetlennek érzem magam, ahogy méricskél, sosem tudom, mit kell csinálni ilyen helyzetben, szóval csak hallgatok, és érzem, ahogy befeszül az állkapcsom, de akkor hallom, hogy ő közelebb lép hozzám, és finoman megfogja a kezem, úgyhogy el is fordulok a fotóóstól, és inkább az ő arcát nézem. Fehér a bőre, még fehérebb, mint általában, nyilván rákentek itt valamit, márványosították, bizonyára ez is valami divatos dolog, amihez nem értek. Megsimogatom, könnyedén akarom, de valahogy idegesen húzom végig arcán a tenyerem. Most ellépek tőle, és körbefuttatom tekintetem a stúdión. A jobb sarokban vörös, baldachinos ágy, a mennyezetről cicomás rézcsillár lóg, balra, az ablakok elé sötétre mázolt spalettákat szereltek, odaballagok, megtapogatom, még friss a szaguk. A földön szőnyeg, a falon tükör, mindkettő öregnek tűnik. A tükör fölé valaki művészkedő betűkkel latin szöveget írt, hogy minek, az jó kérdés. Mindenesetre ezzel együtt is alapos munkát végeztek, azt meg kell hagyni, tűnődöm, és visszalépnék hozzá, de valamire rátaposok közben, ami erre fel is visít, gyorsan elkapom a lábam, hát ott nyüszög alattam a családi kutyaájuk. Felnézek rá, megköszörülöm a torkom. Szóval ezt is elhoztad, krákogom. Nem felel, csak bólint óvatosan, a vállát meg feljebb húzza bocsánatkérően. Mondanék erre valamit, de

a fotós megelőz, újra elém szökken, és a karóráját böködi, hogy telik az idő, siessünk, még nekem is át kell öltöznöm. Azzal füttyent egyet, mire a segédje, egy életunt kamaszlány behoz valami göncöt, meg egy bűvészkalapot. Ezeket vegye csak fel, parancsol rám a fotós, és én eldöntöm, hogy nem fogok botrányt csapni, szóval engedelmesen felhúszom azt az átkozott szőrmeponcsót, vagy tudom is én, mi az, és a fejembe nyomom a fekete kalapot is. Úgy, úgy, kiáltja lelkesen a kopasz, most álljanak egymás mellé, Csilla majd beállítja a végtagjaikat, aztán kezdhethük is! Odacsoszogok mellé, húzza lefelé a vállamat a poncsó, és meg is botlok közben, most nem a kutyaiban, hanem két odahagyott strandpapucsban, ezeket mérgesen félrerúgom, hogy ne legyenek útban. Végül megállunk egymás mellett, a tenyerem izzad, beletörlöm szőrös maskarámba. Egy pillanatra összeakad a tekintünk, még mindig olyan elesetten, úgy alulról néz rám, most már kezd kissé bosszantani a nyüzügesége, végül is ő akarta ezt a tetves fotózást. Fogják meg egymás kezét, utasít a mitugrász. Segédje savanyú képpel kerülget minket. A kutya izgatottan csóválja tömpe farkát, néhányszor fel is vakkant. Már régen bele kellett volna gyömöszölnöm a végébe ezt a kis dögöt. Megfogom a kezét, törékeny ujjai most úgy pihennek a tenyereimen, mint egy zacskó ropi.

A kamaszlány, a Csilla munkához lát, igazgatni kezdi kezünket, lábunkat, a fájó csuklómat is csavargatja, erre felmordulok, hogy óvatosan, te, ember vagyok, nem spotlámpa. Sokáig bajlódik velünk, közben olyan a feje, mint egy ernyedt lufi. Hány éves vagy, kérdezem tőle vörös arccal, mert nagyon zavar az utálkozása, meg az életuntsága, nyolcvan? Tizenhat, válaszol színtelen hangon, előttem térdepelve, a lábfejemet forgatva. Aztán elkészül, nehézkesen feltápászkodik, és visszaballag a fotós mellé, aki már az állványra helyezte gépét. Végigpillantok magunkon, merev nyakkal, hogy fejem se moccanjon, mert gyorsan túl akarok lenni az egészen. Jobb karom a mellkasom előtt egy áldásosztó próféta karja, jobb lábam a kutya segge mögött egy földbe szúrt karó hegye. Ő meg, üdvözült mosolyával és hasán

nyugvó kezével, maga a béke. Tekintetem pocakjára siklik, és mint az ő keze, szintűgy rátelepedik. Pocak, forog agyamban a szó, forog és egyre súlyosabban nyomja a koponyám, és kötélen húzza maga után a többi szót. Magzat, embrió, magzatvíz, köldökzsínór, gát, gyerek. Rettentően gömbölyödik már a pocakja, bizony, napról napra közeledik a szülés, mondta az orvos, hogy legyünk készenlétben. Csecsemőt fog szülni. Nézem a zölden feszülő brokátot, elképzelem, miként fészkelődik alatta a gyerek. Sírni fog, és maga alá csinálni, és megint sírni, és hányni, és éjszakákat kettétörni, és enni, enni, enni, és ruhákat kinőni, és matekleckét csinálni, és néhányszor talán hazudni, és suttyomban bagózni, és éjszakánkat újra törve hajnalban hazatámolyogni, majd a pályák előtt tanácstalanul ácsorogni, és végül az én szakmámat folytatni, és fiatal férfivá érni, és egyre többet és egyre komolyabban beszélni, másokra nagy hatással lenni, aztán meg, nem tudom, mi lesz aztán, ott még én sem tartok. Különben is, mikor történhetett ez, töprengek, még bele sem gondoltam igazán, csak elfogadtam a hírt, mintha ez a legtermészetesebb dolog volna. Terhes vagyok, gyereket várok, lesütött szemmel közölte ezt is. Persze, tudom, meg lett mondva a fogantatás dátuma, de ki emlékszik már rá pontosan, hogy mi volt akkor. Asztalos vagyok, mondtam már, nem üzletember, nem vezeték részletes naptárat, gyűlölöm a fontoskodást. Figyelem a golyót, ami korábban az ő lapos hasa volt, és ahogy arcunkba világít a fotós, ahogy elszédülök kicsit a fénytől, látom, hogyan pörög az a golyó, pörög, mint a játékosan megtaszajtott földgömb, aminek a tengelye most az ő gerince. Nem tudom levenni a szemem erről a duzzadó pocakról. Aztán magamban hajtogatni kezdem, hogy én vagyok az apa, én vagyok az apa, én vagyok az apa, otthon voltam akkor, otthon voltunk, és elvettem a szüzességét, igen, én vagyok az apa, ki más? Maradjanak így, figyelmeztet a fotós, a fényképezőgép lencséjén át bámulva minket, tartsanak ki! Gyönyörűek lesznek, meglátják! Zsibbad a nyakam, meddig kell még, sziszegem a fogaim között, nem sokáig, válaszol Csilla. Lehunyom a szemem, hogy elszakadjak a hastól, és mikor kinyitom,

már feljebb nézek, az arcára. Észreveszem, hogy ő a feltartott jobb kezemet szemléli, és titokzatosan mosolyog, még sosem látott ilyen pózban, biztos hozzá szokott már, hogy mindig magam mellett lógatom a melótól elnehezült karomat, és most tetszik neki, hogy ilyen elegánsan, ilyen megbocsátó magasztossággal emelem mellkasom elé a kezem. Nagyon finom az arca, és nagyon szép ebben a ruhában, nem érdekel a csipkés terítő sem a fején. Az állkapcsom, ami egészen eddig feszült volt, felenged. Jól van, suttogom most, ő pedig kicsit meglepetten emeli rám tekintetét. Jól van, mondom újra, határozottabban. A fények ekkor kialszanak, a lámpákat lekapcsolták, a fotós büszkén kiáltja, hogy ennyi volt, kész is vagyunk! Egy ideig még úgy maradunk, és csak utána engedem le elfehéredett karomat. Ő elsápad, megszédül, tántorogni kezd, én gyorsan elkapom. A zöld brokát hamar átnedvesedik, a földre segítem, és rohanok a nadrágomhoz, mert annak a zsebében hagytam a mobilomat. A fotós zavartan ugrik félre, a kamaszlány megszeppenne áll a sarokban. Ő pedig ül a földön, tenyere még mindig a hasán, rémült, azt látom, de azért még mindig mosolyog, és úgy várja, hogy visszamenjek hozzá.

Pieter Bruegel | KÉT MAJOM

A NAGY CSUPASZ TORNYÁBAN

A mutatványok után mindig a toronyablak párkányához cipelt minket a Nagy Csupasz, nyakunknál fogva lógatott, s aztán a gyűrűhöz láncolt mindkettőnket. Almát ugyan adott, és különben nemigen bántott, persze egyszer-kétszer ránk szózott a tömör fabotjával – főleg Józsi –, de nem mondhatom, hogy vadállat lett volna. Hanem a ridegsége, az elzárkózása minden társalgási kísérletemtől, az jobban fájt az ütlegetésnél is. Igaz, ott volt nekem Józsi, hogy a Nagy Csupasz szolgálataival járó magányt enyhítse, de lássuk be, az ő egyszerűsége, túl azon, hogy a hideg éjszakákon szőrös testéhez lapulhattam melegedni – ez eleinte buzisnak tűnt, mégis rászoktam –, nos, Józsi a pusztja jelenlétén kívül nem sokat adott napjaimhoz. A gyűrűhöz láncoltság két reakciót váltott ki belőle: hol almahéjat kakált, hol pedig görcsös kis göbbé görnyedve hegyezte a cerkát. Valahányszor tehát nyílt a súlyos, vasalt ajtó, és belépett a toronyba a Nagy Csupasz, reménykedve pislogtam, és amikor kellő bátorságot sikerült összeszednem, még szóltam is hozzá, hogy ma aztán igazán tetszett a népnek a mutatvány, vagy hogy fáradtnak látszik, uram, túl sokat gyötri magát, meg hogy adjon utasításokat, miképp fejlődjek, például hogyan zsonglörködhetnék, hegedülhetnék, biciklizhetnék, egyensúlyozhatnék jobban, mutasson utat! De ő csak átsietett a toronyon, almát dobott elénk, elkaparta ürülékünket, megfenyegetett vastag ujjával, és közben fakó volt az arca, csupaszon fénylő, mint az olajjal kent üveg.

Ma vitorlásversenyt rendeztek, a vizet ellepték a fehér vásznak, gazdánk egész nap nem került elő. Lehet, hogy érdekelte a verseny,

mindenesetre Józsival olyan hosszú ideig maradtunk magunkban, mint még soha. Félcédulás társam ostoba képpel vakarászta bőrét, még makogott is az istenadta, aztán meg tapogatni és csépelni kezdett. Erre adtam neki egy pofont, le is higgadt tőle, szégyenkezve vigyorgott, és inkább nekilátott dörzsölgetni a fütyülőjét. A Nagy Csusasz bizonyára azt hiszi, én is olyan vagyok, mint a Józsi, olyan síkbarom, azért is nem törődik velem, hiába próbálom felhívni magamra a figyelmét. Amikor a szökés mellett döntök, leginkább ez adja a lökést, a gazdánk fagyos és következetes elfordulása. Nem a leláncoltság, még csak nem is hormonszagú testvérem véglénykedése. A lánc tömör és olyan elszakíthatatlan, mint a mitológiában, nem is próbálom ráncigálni vagy elrágni – fölösleges volna. A lánc végén bilincs, a bilincs a jobb csuklómon, a jobb csuklóm pedig egyáltalán nem mitológiai, és nem elszakíthatatlan. Eszembe jut a Fűrész című film, ahol a túlélés érdekében az egyik fogolynak le kell vágnia a saját lábát, vagy az a másik film, a hegymászós, amiben a kezét vágja le, na, ettől kiráz a hideg, és elfog a hányinger. Nem fogom levágni a karomat, az már fix. De itt maradni sem akarok. Ránézek Józsira, reszketeg lábát átkulcsolja vézna karjával, úgy billeg előre-hátra a seggén, mint az autisták, te, Józsi, sziszegem neki, fojtott hangon, holott rajtunk kívül nincs ott senki, a komisz szándék azonban suttogóssá lapítja hangomat. Józsi csak mantrázik tovább, még zümmög is hozzá ez az áldott tapló, újra megszólítom hát, most már parancsolóbban, hogy te, Józsi, az anyádat, figyeljél már ide, na! Erre felkapja bugyuta fejét, felém fordul, rám vigyorog, és úgy integet, mint a gyerekek, aki csak azért lengeti zseb-kendőjét az ismeretleneket szállító vonat után, mert ezt látta a felnőttektől. Józsikám, mondom neki, lenne itt egy feladat neked, édes testvérem. Józsi hegyezi a fülét, de hát mindig hegyez valamit, kész szerencse, hogy most a fülét, én meg folytatom, lassan és határozottan, hogy gondolom, már te is észrevetted: minket bilincsbe verve tartanak. Bólint és vigyorog. Jól van, hajlok most közelebb, hát az a helyzet, tesókám, hogy nekem ennyi elég volt, én most lelépek innen,

de ahhoz kell a te segítséged. A fajankónak tetszik, hogy róla van szó, hevesen rángatózik és csapkod a karjával, és rikácsol, mint a hülye. Sssssss, halkítom le, figyeljél, jól figyeljél. A csuklómon van a bilincs, mutatom neki, a kézfejem pedig nem fér át rajta, úgyhogy, bármennyire is nem fűlik hozzá a fogam, mert valószínű, hogy ezután nem fogok hegedülni, mégis arra kérek, Jocó, hogy törd el a kezemet, törd el a csuklómat, és hajtogasd úgy a kézfejemet, hogy átférjen a bilincsen. Józsi megrémül, hátrébb szökken, és tiltakozva rázza a fejét. Eltart egy darabig, mire sikerül megnyugtatni, úgy simogatom, mint a síró csecsemőket szokás, és csitítgatom is, lágy szóval. Mikor lecsillapodik végre, újra rákezek, győzködöm, kérlelem, aztán megparancsolom, hogy törje ripityára az ízületeket! Józsi pityereg, próbál menekülni, de én nem tágítok, beszorítom kezemet az ablakpárkány sarkába, és csak beszélek, beszélek, mert nem akarok ott maradni tovább, nem bírom elviselni többé a Nagy Csupasz szenvtelenségét. Józsi befogja a szemét, a fülét és a száját is, én nem kegyelmezek, bármennyire is szánom a testvéremet. Soká tart, igaz, végül mégis megtörik. Könnyes szemmel fogja a csuklómat, zavartan makog, miközben hatalmasat ránt rajta.

A vitorlásversenyre nem sokan kíváncsiak, legfeljebb a gyerekek mutogatnak a szélbe kapaszkodó vásznakra, a tóparti város utcáit azonban így is olyan kusza, lengedező szálakként fonják be a szaporázó tömegek, mintha hajnalban serény pók kezdte volna ténykedését. Ráz a hideg a fájdalomtól, és kóvályog a fejem, ahogy groteszk pózba dermedt, szilánkosra tört karomat melengetem a másikkal. Kerülgetem az embereket, akik láthatólag ügyet sem vetnek rám. Kijutottam a toronyból, gondolom, nem kell többé idétlen ruhákba bújva szóraztatnom, nem kell többé a gyűrűhöz kötve végezni a dolgomat, almát zabálnom, ha másra éhezem. Bóklászok a sikátorokban és a széles utcákon, nyár végi nap süt, már ősz-szagú, legyöngült, az ilyet szeretem. Egy helyütt még nagyobb a tolongás, zsigvászárt rendeztek. A standok között sok a kölyök, az egyikük, egy szeplős, zöld szemű

észrevesz, végül is hasonló a magasságunk, próbálja felhívni rám apja figyelmét, de az éppen beszélget valakivel, a gyerek elengedi a kezét, odamerészkedik hozzám, félénk mosollyal megsimogatja a karomat és odanyújt egy almát az ép kezembe. Nem fogadom el, de megköszönöm, nem tudom, miért hiszik mind, hogy mi csak az almát szeretjük. Látom, hogy a szeplősnél perec is van, biztos most vette az apja, azt bezzeg nem adja, nem, csak a szaros almát tukmálja. Mikor hátat fordítok a kölyöknek, hallom, hogy hívogat, marasztalni próbál. Új életet kezdek, magasabbra nővök, és nemcsak Jocónál, de ezeknél is. Meglátják, és meglátja a Nagy Csupaszt is.

Néhány napig a tó közelében maradok, innen-onnan sikerül élelmet szereznem, nem lopok, azt eldöntöttem már rég, de az éttermek maradékát zárás után elfogadom. Az éjszakákat egy idős nő teraszán töltöm, mikor a mama nyugovóra tér, felmászom a teraszra, és a macskának kikészített, puhára és melegre bélelt kosárba fekszem. A hóbörgő macskát első alkalommal majdnem az anyjába küldöm, de aztán megemberelem magam, elvégre magasztos cél vezérel, példát kell mutatnom mindenkinek, szép szóval fejtem hát ki neki, hogy mostantól a járólapon alszik, a kosárkáját lestopoltam. Látja, hogy izmosabb vagyok, még törött karral is össze tudnám verni, úgyhogy okosan meghúzza magát. Jóban leszünk, testvérem, mondom neki barátságosan, ő pedig tohonyán helyesel.

Egy nap hórihorgas fickó szúr ki az utcán, éppen az arra járóknak szónokolok, próbálom megértetni velük, mennyivel többet ér az életem, mint az övék, hiába vonulnak olyan gögös pofával és tipegnek fontoskodva, mint a gésák. Azt akarom, ismerjék fel a prófétát. Odajön hozzám ez a hórihorgas, mosolyog, még gratulál is. Ő az első, aki megszólít. Úgy látom, maga jobb sorsra érdemes, fiatalember, úgy látom, magában van tehetség a kifinomult dolgokhoz. Aztán elmondja, hogy korábban megnézte párszor a mutatóványainkat, és már akkor is feltűnt neki, hogy rendkívül értelmesen csillogó szemmel variálok az egykereűn, és az sem kerülte el a figyelmét, hogy a gazdám milyen

szigorúan bánik velem. Készségesen helyeselek, de közben büntudatom van, hogy egy idegen alakkal beszélem ki a Nagy Csupaszt. A fickó, mintha csak megérezné, hogy zavar az ismeretlensége, bemutatkozik, a nevem Károly, hajol meg régiesen, és egy antikváriumot vezetnek. Éppen megbízható, értelmes beosztottat keresek. Sokatmondóan pillant rám, és mivel nem felelek semmit, megkérdi, nincs-e kedvem nála dolgozni, könyveket katalogizálni, a vevőknek segédkezni, jóféle szépirodalmat ajánlgatni. Na persze, fejezi be, és huncutkodva kacsint, csakis akkor, ha elég olvasottnak érzi magát a feladathoz. Gondolkodás nélkül rávágom az igent, vagyok olyan művelt, mint ez a Károly, és néhány könyvvel csak elbírok. Kezet rázunk, a bal karomat adom, az épet. Károly negédesen megcirógatja a kobakomat, és elégedetten visz magával.

Hamar megtudom, mi a valódi dolgom az antikváriumban. Egy hosszú boton egyensúlyozva fogadom a betérőket, udvariasan köszönök, és mindennap egy-egy új könyv tartalmát hadarom el, tömören, egy percben. Károly egy tízéves stréber ruházatát adja rám, kockás pulóverben, és még az én lábamhoz mérten is rövid nadrágban szerencsétlenkedem a magasban. Többször szavát teszem neki, hogy álljunk meg egy pillanatra, kedves uram, nem erről volt szó, de ilyenkor lefagy arcáról az édeskés mosoly, és olyan haragra gerjed, hogy jobbnak látom befogni azt a hálátlan pofámat. Igyekszem tartani magamban a lelket, mondogatom, időnként még fennhangon is, hogy ez csak az első lépés, ne legyünk telhetetlenek, végül is egy antikváriumban dolgozom, tömény művészet között guggolva. Kapok valami kis fizetést is, azt arra költöm, amire akarom. Reggelente megborotválkozom, Károly ugyanis finoman jelezte, nem illik szőrösen fogadni az irodalom kedvelőit, ettől pedig úgy viskelt az arcom, hogy nem győzők vakarózni. Egy idő után már a könyvek tartalmát sem kell a vevőkre zúdítanom, marad a boton imbolygás és a porszagú könyvek pakolása.

Három hét után meglépek Károly boltjából, tovább nem bírom. A maradék pénzemet hamar elszórom, minél finomabb, minél csupa-

szabb hölgyekre költöm, cserébe kevés viszonzást kapok. A hervatag nénike teraszára nem tudok visszatérni, időközben új lakók költöztek oda, a hájas macskát Churchill-fejű kutya váltotta fel, olyan Tom és Jerry-s. Betört az ősz is, sárga rongyokban, az éjjelek már mondhatni kellemetlenek odakint. Bandukolok a sikátorokban, a széles utcákon, és egyszer csak észreveszem Józsikát és a Nagy Csupaszt, ahogy gírhesen és elesetten keresik a kenyérré és almára valót. Közelebb lopakodom, a Nagy Csupasz mogorva arcú emberrel beszélget, szánsalmasan meggörnyeszi magát, magyarázkodik, hogy tudja ő, azelőtt erősebb volt a produkció, de igyekeznek, igyekszik Józsi is. A mogorva arcú rálegyint, ahogy elhalad mellettük, megbillenti Józsi seggét a talpával, és röhög. Elönt a harag, utat török magamnak, felpattanok Józsi mellé, kikapom kezéből a hegedűt, és bármennyire is fáj a nyomorék kezem, rázendítek, de úgy, mint még soha. Megtorpan a mogorva, már nem röhög, hallgatja, ahogy játszom, nem fordul vissza, de sokkal lassabban lépked, mint előtte. A Nagy Csupasz meg csak néz, néz rám nagy szemmel, szakállat növesztett, de ő az, most boldogan játszom, Józsi pedig izgatottan rugózik mellettem. Aztán közelebb lép a Nagy Csupasz, várom, hogy átöleljen vagy felkiáltson, nocsak, visszatért a tékozló, de ő magasba emeli a tenyerét, és lebasz egy akkorát, hogy menten elvesztem az eszméletemet.

Józsi mellett térek magamhoz, a gyűrűhöz láncolva. Józsi, mikor látja, hogy kinyitom a szemem, pillanatra abbahagyja a szokásos düllöngélést, integet. Szédelegve tápászkodom fel, bilincs a csuklómon, és most már a lábamon is van. Az ablakpárkányon nagy szög, a hideg szélben néha előre-hátra gurul egy kicsit. Ránézek Józsira, a szög után nyúlok. Te rohadt faszfej, üvöltöm, te recskázó senki, mit ér a te életed, mi?! Józsi megrémül, musszogat a párkányon, mint egy átkozott nyúl. Magasba tartom a szöveget, készen, hogy lecsapjak vele, Józsi vacog és védekezik a vézna kezével, olyanok vagyunk, mint valami szoborcsoport, gondolom, és már remeg a karom, amikor a toronyba belép a Nagy Csupasz.

ifj. Pieter Breughel | PARASZTFEJ

A HÁROM KENTAUR ÉS A PARASZT

Velem szemben hárman ülnek. Mindegyik szemüveges, az arcuk meg fakó, mintha nemrég okádtak volna. Ősz a hajuk, és olyan hullámokba fésült, mint a Duna Tévé logója. Különben biztosan azt nézik, a Duna Tévét, mert ezek aztán túl műveltek, meg finomak ahhoz, hogy mindenféle szart bámuljanak. Engem azért csak koslatnak persze, úgy méricskélnék, mint a piacon a krumplit, hogy melyikben van fekete rohadás, ülnek velem szemben, vonalba sorakozva, a szék meg hozzánőve a lottyadt seggükhöz, széklábú kentaurok, gondolom, és igen, tudom, mi az a kentaur, láttam moziban a heripotert. Vékony ujjuk egy-egy jegyzetfüzetre kulcsolva, szorongatják, mint anya a gyerekét, a toll a másik kezükben meg nyugtalanul rángatózik, ahogy jegyzetelnek. Nem tudom, mit írnak, mert eddig alig beszéltem, annyit legalábbis egészen biztosan nem, mint amennyit írnak. Mit írnak, szólalok meg, és a nyelvem csak úgy csattan egy nagyot, mert ki van száradva a pofám. A középen ülő a hangra felkapja a fejét, aztán újra leír valamit. Biztos leírta, hogy ki van száradva a pofám. A sapka a fejemen jó meleg, érzem, hogy megizzadt alatta a hajam, és úgy, nedvesen tapad rá a koponyámra. Viszket is a fejbőröm, de nem vakarom meg, gondolom, azt nem illik. A sapkát azért nem veszem le, semmi közük hozzá, hogy mi van alatta, ráadásul az én hajam nincs is hullámokba fésülve. Annyit tudok, hogy ez valami új módszer lehet, valami arcdiagnosztika, úgyhogy bizonyára azt próbálgatják, de fájdalommentes, és pénzt kapok érte, legalábbis így szokott ez menni, akkor meg miről

beszélünk? Az arcom viszont a szememnél kezdődik, a homlokomat hagyják csak szépen a ráncos piczába.

Na, elnézést. Ezeknek a kentauroknak olyan érzékeny a fülük, mint a kisbabáknak, és nem szabad felsérteni azt a szappanos lelküket.

Borostás a képem, de ami rosszabb, a nyakam is, és most az is viszket. Sokáig tart még, kérem szépen, kérdezem. A bal oldali figura az órájára tekint, majd megcsóválja a fejét. De nem válaszol, akkor meg honnan kéne tudnom, mi volt ez a fejcsóválás. És különben is, miért fűtöttek így be ebben a szobában? Ez is a teszt része? Nem csoda, annyit mondok, nem csoda, hogy irritálódva van a bürkém. Most, mintha csak egy rugóra járna az agyuk, egyszerre pillantanak rám, pontosabban az orromra. Mindhárom vágóistván a fikaágyút lesi. Most majd leírják, hogy milyen széles, meg milyen vörös, meg hogy bizonyára az alkohol, attól ilyen, hát még szép, hogy attól, nem kell ehhez diploma meg arcdiagnosztika, vagy mi a rák, a Kisricsi is megmondja, hogy iszok, miután meghívott egy aszaltszilváásra. Megmozgatom kicsit a nyakamat, hogy legyen valami mozgás, ahogy a rádióban éneklük, erre a hullámhajúak megköszörik a torkukat. Nem ám rám szólnak vagy lebasznak, nem, csak úgy akadémikusan-buzisan köszörülgetik a torkukat. Ja, hogy ne mozgassam a fejemet. Kérem, nem probléma. Ülök türelmesen, nem mozgatom a fejemet, meredek magam elé, de nem rájuk nézek, mert egyre jobban idegesít ez a három madárijesztő, nem rájuk nézek, hanem a falra, szemközt. Van a falon egy festmény, idős nő van rajta, az is egy széken ül, úgy látszik ez egy ilyen szoba, na mindegy, az idős nő ott ücsörög a festményen, szomorú az arca, és kicsit rosszallóan sandít rám. Mintha azt mondaná, hogy jaj, te, Sanyika, emlékszem, milyen aranyos kisfiú voltál, csupa derű és nevetés, Sanyika, most meg nézz magadra, micsoda egy kövér, rossz arcú disznó lett belőled, hát szégyen, a világ szégyene, megtört az élet, vagy mi. Hagyod, hogy itt mustrálgassanak, mintha valami állatkerti majom lennél! Jajaj, kisfiam, apád a föld alá süllyedne, ha ezt látná. Keresz-

tet vetek, és egy pillanatra lehunyom a szemem, ahogy elmormogom, hogy az Isten nyugosztalja, anyuka, de aztán már nyitom is a szemem, mert serényen köszörögnek a torkok. Azt hittem, a szememen már túl vannak, hát hol itt a rendszer? Mindegy, ötezer forint, legalábbis anynyi biztosan, ez lebegjen a szemed előtt, Sanya drága, egy óra seggmelengetésért azért nem olyan rossz az.

Tényleg a szememet figyelik, ettől először zavarba jövök, aztán meg felmérgesedek, de amikor elkapnám a tekintetemet, a jobb szélen ülő csontos arcú csettint egyet, és a saját szemére bök, gondolom, hogy legyenek csak szíves kurvagyorsan visszabámulni rájuk. Csettint. Mint egy rühes kutyanak, akit a felborult kukától hívnak el. Elnézést, mondom, de közben úgy nézek vissza rájuk, hogy attól most láthatóan ők jönnek zavarba, mert mindegyik lesüti a szemét, és jegyzetelésbe menekül.

A tokám rá van gyűrődve az államra, és kellemetlenül nyomja a gíngámat is, de nem moccanok. Most már bírd ki, Sanya szívem, ezt hajtogatam magamban.

Milyen húsos a szája, bukik ki csak úgy a bal szélsőből, a másik kettő meg fontoskodva helyesel. Igen, igen, vérmes, hirtelen haragú és másokat elnyomó karakter. Egészen biztos. És a szeme, az is ezt sugallja, némi Basedow-kórral körítve, persze. Vagy csak szimplán egy paraszt, heherészik a középső, a vézna válla csak úgy ugrál, ahogy komiszul kacag, a másik kettő elnézően somolyog. A bal szélső azért barátságosan, lágy hangon odaszól, hogy ejnye, János, na de kérlek, őrizzük meg az objektivitásunkat. Földműves, nem paraszt. Földműves a csipkés szoknyás, pápaszemes kurva anyád, kiáltom most, de mintha meg se hallanák. Csak szemlélgetnek tovább, figyelmesen, komolyságot erőltetve a képükre. Csendben jegyzetelgetnek egy darabig, én is lecsillapodom valamelyest, jól van, ne vedd a szívedre, ezek csak beképzelt kecskék, és a pénz még náluk van. Majd, ha odaadták, majd akkor meglátjuk, de addig türelem, fiacskám, türelem.

Lassan múlik az idő, bár óra nincs a szobában, de érzem, túl hosszúra nyúlt már az ittlétem. Próbálok mozogni kicsit, nem megy, mi a fene, ebben a nagy ücsörgésben egészen elzsibbadtam. A három kentaur csendesebb, óvatosabb, halkán szöszmötölnek, csak néha-néha motyognak valami olyasmit, hogy nézzétek, gyakorlatilag nincsen nyaka, hogy jellegzetesen lapos, kutyyszerű az arca, vagy hogy a sapka alatt feltehetőleg csapott a homloka, és hogy pont az ilyen zömök testűek szoktak nőket erőszakolni. Erre hirtelen eltorzul a középén ülő arca, egészen csúf grimasz facsarodik rajta, és elcsukló hangon nekikezdi, hogy azok a büdös..., de nem fejezi be, mert a bal oldali a térdére helyezi kezét, és odasúgja neki, hogy Jánosom, ne, mire a középső görcsös mozdulattal eltakarja arcát a tenyerével. Felröhögök, még horkantok is hozzá, azt, mondjuk, csak véletlenül. Micsoda töketlen bohócok ezek! Forgatják a nyelvüket, és az óvodás kis ujjacskáikkal szorongatják a tollukat, és mikor idegesek, törékeny nyakukon ugrál az ádámcsutka, és remeg a hangjuk, de hogy ordítsanak, hogy üssenek, ahhoz semmik ezek, mert hülyegyerek az összes, én mondom. Ócska kis szaros seggű hülyegyerek, hiába ősz a hajuk, meg hiába arcdiagnosztika. Ettől a felismeréstől aztán elönt a forró gyönyör. Három kuporgó hülyegyerek. Úgy nézek most le rájuk, mint a király a csöccselékre, hajtsátok csak le azt a semmire sem jó, tudós fejeteket. Tudjátok ti is, hogy elég egyet gondolnom, és –

Nyílik egy ajtó, nem látom, hol, csak a hangját hallom, ahogy szárazon csikordul, aztán magas sarkú cipő kopog. Visszhangot ver. Ennyire üres lenne a szoba, és ilyen tágas, tűnődöm, és egy pillanatra még a vizslatókról is megfeledkezem. Figyelmesebben körbekémelek. Teljesen üres a tér, és hideg járólap az alja, és a három széken kívül csak egy pamlagféleség látható. Valahol a szemem sarkában mintha egy kopott szőnyeg is volna, de ebben nem vagyok biztos.

A kopogás tovább erősödik, megjelenik egy nő. Fiatal, különösen a három kecskéhez képest tűnik annak, rövidre vágott, vörösre festett

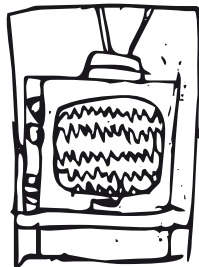
haj, és rövid a szoknyája is, és apró szemű harisnya feszül a combján, és ring a csípője, ahogy jár. Minálunk nincsenek ilyenek, az hétszentség, minálunk az illet, fúúúú, te. A nő köszön a kentauroknak, udvariasan mosolyog, a kentaurok meg zavartan próbálják az arcán tartani szemüket, de én azért látom, hogy legszívesebben belemarkolnának a finom kis húsába. A nő ekkor felém fordul, kezét gömbölyű állához emeli, és erősen koncentrál, ahogy ő is végigmér. A jobb szélen ülő vágóistván kihasználja a lopott pillanatot, és kéjesen rámered a formás seggre. A másik kettő nem szól rá. A nőnek szép az arca, olyan ártatlan és szomorkás a szeme, vékony az orra. Ezt itt nem is ismertem, szól hátra a kentauroknak, azok pedig felkapják fejüket, és újra rám emelik tompa tekintetüket. Valóban, dünnögi a bal szélső, meglehetősen kevesen ismerik. Legeltetem a szemem ezen a gusztusos kis falaton, nem is figyelek arra, miket mondanak. Aztán belenézek a szemébe, és önkéntelenül is elvigyorodok, ahogy azt mondom neki, hogy de elkapnám hátulról a kisasszonyt, megmondom az őszintét, mindketten jól járnánk, meglássa, ezek a madarak meg felőlem akár végig is nézhetik, úgysem értenek máshoz, csak a kukkoláshoz, na mit szól hozzá a méltóságos kistündér, nyélbe ütjük a dolgot? A nő már nem mosolyog, komoly az arca, és közelebb lép egyet, hogy még jobban szemügyre vehessen. Na, látja, suttogom, tudtam én, hogy magának sem lesz ellene kifogása, ha tudná, mennyire unatkoztam már itt, ezekkel a herélt, poros bábukkal, de végre megjött maga, éreztem én, hogy jó kis nap lesz ez, kezicsókolom, a szoknya maradhat, csak a bugyikát tessék lehúzni. Nem tudom abbahagyni a vigyorgást, pedig nem szeretnék idiótának látszani, a végén még ez a harisnyás gerlice is parasztnak hisz, de közben észreveszem, hogy a jobb szélső is mosolyog már, olyan bűnbánó képpel, szégyenkezve, de azért csak mosolyog, bizonyára tetszett neki a mondókám, bizonyára az ő fejében is valami ilyesmi kavargott, én meg kimondtam helyette.

A nő most beletúr a hajába, de hogy túr bele, édes jó istenem, ez is egy jel, ismerem én a nőket, nem kell félni, és aztán megfordul, ohóóó, ez az, ez az, helyes, lihegem, mert a szívem nem bírja már úgy az izgalmakat. De a nő nem hajol előre, nem húzza le a bugyiját, nem mutatja meg nekem a becses kincsét, nem. Elköszön a vénségektől, még utoljára rám pillant, és ahogy jött, ütemesen távozik. Elképzelem, ahogy utánaszaladok, és ráüvöltök, hogy te csak ne vegyél engem semmibe, te gőgös ribanc, és aztán elkapom a vállánál, és nagyot szorítok rajta, ő meg sikít, és püföli a mellkasomat, de egyre kevesebb erővel. Nem mozdulok. A három arcdiagnosztá sokáig néz utána, mindháromnak jegygyűrű az ujján, nehezen eresztik lázas gondolataik közül, na szép. Ülnek elfordított fejjel, kitekert felsőtesttel, én meg, mi-kor már kiszaladt belőlem a kanság meg az indulat, jót röhögök rajtuk.

Aztán egyszeriben elmegey a kedvem az egésztől, éppen eleget pózoltam már itt türelmesen, rájuk is szólok, hogy most már adják ide szépen a jussomat, és én már itt sem vagyok. Nem szólnak egy szót sem, de a középső az feláll a székéről, és járkálni kezd a teremben, mert terem ez, nem szoba. Nagyokat nyújtózkodik, lerázza magáról a kentauriságot, most már csak egy girhes öregember. Megirigylem a nyújtózkodást, nekem is kedvem támad megmozgatni a végtagjaimat, elhatározom, hogy többet nem foglalkozom velük, hazamegyek, ledöglök, ők meg hadd túrąztassák a virgonc kis ádámcsutkájukat. Nem engedelmeskedik a testem, nem mozdul a lábam, az ujjam, de már a nyakam se. Jeges rémület pattan ki a burkából, valahol a szívem táján és a szemem mögött, az agyamnál is, istenem, istenem, hadarom, mit tettél velem, megbénítottál talán?! Már a szemem se engedelmeskedik, nem tudom lehunyni sem, csak meredek magam elé, csak bámulom ezt a három alakot, a torkomat is szorítja valami. Feljajdulnék, hogy segítsenek már, hát mindjárt megdöglök itt, nem látják, segítsenek, de már a hangszálam is béna, egy szó sem jön a számból. Azt mondja a jobb szélső, hogy szerintem mára ennyi elég volt, hamarosan

úgyis zárnak, aztán jönnek a takarítók, majd holnap folytatjuk. Erre mindegyik szedelőzködni kezd, kabátba bújnak, kalapot húznak a fejükre, előzékenyen előreengedik a középsőt, aztán kisétálnak a képből. Csukódik az ajtó, lekapcsolnak egy villanyt, eltűnnek a színek.

Lógok a falon, bénultan, hullaszürkén, és makacsul a semmit figyelve, teszek egy utolsó erőfeszítést, hogy legalább a szemközt függő idős nőbe kapaszkodjon a tekintetem, hogy legalább ő mondjon valami vigasztalót, de képtelen vagyok feljebb pillantani. És, megmondom az őszintét, már csak gyöngye harag marad bennem, mikor arra gondolok, hogy bekaphatják a kentaurok, amiért így itt hagytak bennünket.

Johannes Vermeer | LÁNY GITÁRRAL

BLUES-T A BOLHAPIACRÓL

Azt nekem ne mondja senki, hogy minálunk vidéken csak a mulatós van. A pesti kocsmákban is az megy, voltam már Pesten, tisztában vagyok vele. Attól még ott sem, és itt sem csak az megy. Ne legyünk hülyék, ez már nem az általános, nincs több kifogás a baromságra. Mi? Mindjárt mesélek a képről is, nem kell türelmetlenkedni. Amikor először csináltam, este volt, és a kocsmá hátsó falának dőltem, az orromba tülekedett a méz szaga és Eger városa, papok városa jött az ablakból. Azóta is elfog a hányinger, valahányszor hallom, mert mindig eszembe jut, hogy a pumpálás ritmusára osonkodnak a csuhások, és olyan kéjenc vigyor ül ki a képükre, pedig otthon az ágyam fölött függ a Krisztus. A templomba is úgy járok, hogy előtte beveszek egy Daedalont. Néha még a tücsökszótól is rám jön az émely, mint a nyál a kutya szájából, mikor az az orosz elhúzza a mézesmadzagot. Persze azért nem lettem prúd, ahogy a nagymama szokta mondani, prúd, annyi történt csak, hogy már a prúd szótól is megfájdul a fejem, mert egy púderrel kikent arc csendes párolgása jut eszembe róla. Különös szervezetem van, azt nem tagadom, az agyam kihatással van rá, de azért szimpatikus az idegrendszerem. Biológia ötös, nekem egyedül az osztályból, csak mondom.

Szóval a kép. Most már rátérek. A háttérben nagypapám tájképe. Hatalmas keze volt, duzzadó erekkkel, amikor megsimogatott, úgy éreztem magam, mint egy apró bogár. A kép már jó régen készült rólam, akkoriban, amikor még a lokni volt a menő, és radioaktív fényben játszó dzseni-üdítőitalt ittunk a nyáron, ami hiába volt kivis, azért kék

volt, és azon a nyáron volt rajtam először tanga, amit a fővárosi unokahúgom hozott ajándékba, és ami mindig bevágott, és beszorult, viszont amikor a szél belekapott a szoknyába, úgy csalogatta hozzám a fiúkat, mint a cukor a darazsat, úgyhogy végeredményben nem túlzott az unokahúgom, amikor azt mondta, hogy ez lesz a te varázseszközöd, na, mindegy, a lényeg, hogy elmondom, miként is volt ez a gitár a képen.

A bolhapiacra minden évben kivitt az apám, ez egy esemény volt, meg kellett hát adni a módját, kiöltözni, szalagot kötni a hajba, úgy ülni a biciklire, hadd lobogjon. Elöttem tekert az apám, széles volt a háta, és középen kettévált rajta a fekete zakó, ahogy feszült a gerincén, alattunk futott az országút, a mezőről meg két irányból dőlt felénk az erős bálaillat. Tekertem én is egyenletesen, de valahogy izgatottabb voltam, mint máskor, valami befészkelte a gyomromba, és mocorgott, na nem egy embrió, persze, inkább olyan érzés volt, mint amikor kakilni kell, és attól izgatott kicsit az ember. Nekem nem kellett kakilnom, inkább megérezés volt ez, de annak igen delejes, régebben az ilyesmi miatt boszorkánynak kiáltottak volna ki, manapság meg inkább távgyógyító gyurcsokjózsef-lányának vagy cigánynak, ezért is nem hangoztattam, hogy vannak megérezéseim. A bolhapiacon már régi ismerősként köszöntöttek, és ez volt az első alkalom, hogy az apám nem szólt rám az elején, hogy mindig maradjak a sarkában, nehogy elragadjon a forgatag, most nem mondott semmit, csak végigmért, szigorúan, aztán közölte, hogy egy óra múlva találkozunk a falu végén, a viszontlátásra táblánál, néztek szét addig, ő is azt teszi. A gyomrom elégedetten vette tudomásul, hogy gyurcsok lánya vagyok, de a mocorgás még mindig nem maradt abba, várt még rám más meglepetés is. Valamivel később már a standok között sétáltam, kissé szórakozottan forgatgatva a tányérokat, körtemuzsikákat, serpenyőket, ólomkatonákat, használt kindertojás-figurákat, kínai gyártmányú késeket és első világháborús, rozsdás tiszti kardokat, aztán elmentem az egyik stand mellett, megtorpanam és visszasétáltam. Hátrafésült, hosszú, ősz hajú, harcsa-

bajszos, pocakos férfi ücsörgött ott, és hangszereket árult. A kutyát se érdekelt, arrafelé nem volt szokás dobolgatni vagy szájharmonikázni. A harcsabajszos megörült nekem, pedig nem is kapott a szoknyámba a szél, ezért mondjuk kifejezetten hálás voltam neki, mármint a harcsabajszosnak, kedvesen mosolygott, noha jó pár fogat elhullajtott már, kedvesen mosolygott, és azt mondta, hogy mit tetszik. Nézelődöm, válaszoltam, és valóban nézelődni kezdtem. Fortyogó zsír és kürtőskalács illata terjengett a nehéz levegőben, ettől olyan gusztusossá váltak a hangszerek is, kedvem támadt beleharapni az egyik rumbatökbe, olyanba, amelyet Mick Jagger is rázott a videón, amit apámnak mutattam az interneten. Elképzelttem, hogy rumos meggy íze van, és puha, mint a kókuszgolyó. A harcsabajszos egy ideig várt, aztán viszadólt a székre, amin ücsörgött, és valahonnan előbányászott egy gitárt. Pengetni kezdte, csak úgy halkán, mint amikor vacsora mellett szól a tévé. Felkaptam a fejem, kiesett a számból a kókuszos rumbatök, na, nem mintha olyan örületesen jól játszott volna az a kedves, pocakos harcsa, inkább mert hirtelen elképzelttem, hogy én ülök azzal a gitárral egy székre, illetve a gitár ül velem egy székre, mert akkor úgy gondoltam, hogy pusztán attól, hogy egy gitáron játszom, gitáros leszek, és akkor teljesen mindegy, lány vagyok-e vagy fiú, pesti vagy vidéki, és hogy van-e rajtam tanga vagy sem. Mennyibe kerül, szóltam meg hirtelen, és rámutattam a gitárra. A harcsa abbahagyta a húrok pengetését és összeráncolta homlokát. Ez az én gitárom, felelte, nem eladásra szántam. Van ott még más hangszer is, válassz azok közül, te lány. Eszembe jutottak valamiért azok a régi mesék, amiket még anyám olvasott fel az ágy mellől, és amikben mindig azok voltak a legértékesebb, legcsodálatosabb kincsek, amiket nehezen adtak oda. Mégis, kérdeztem újra, most már határozottabban, szigorú és kissé gondterhelt arcot vágva, ahogy apám szokta, amikor alkuszik, mégis mennyiért adná oda. A harcsa már nem mosolygott, csóválta a fejét, és letette a gitárt, óvatosan ugyan, de a gitár így is felzendült szelíden,

amikor a földhöz koccant az alja. Nem eladó ez a gitár, kislányom, sajnálom, de nem eladó. Bosszantott, hogy kislányomnak hív, na, pont ezért kellett az a gitár, hogy ne kislányomozzanak le lépten-nyomon az idegen férfiak. Csípőre vágtam a kezem, épp mint egy dacos kislány, éreztem is közben, hogy ezt nem akarom, de mégis csípőre vágódott a kéz, épp, mint egy dacos vidéki kislányé, villant be a felismerés. Azt azért nem mondtam, hogy lárifári, azt még sikerült magamban tartani. De nem hatott ez sem, mindössze annyit értem el vele, hogy a harcsa újra elmosolyodott. Nem kell a rumbatöke, vágtam aztán oda, és otthagytam a standját.

Tekertünk a biciklivel, apám hátán feszült a fekete zakó, biciklije kosarában a bolhapiacos zsákmány. Láttam a hátán, hogy elégedett, csak úgy sugárzott belőle a nyugalom. Én üres kézzel tértem haza. Anyám korai vacsorával várt bennünket, sült kolbász, sült krumpli, gyümölcs. Nem meséltem el nekik a bolhapiacot és a harcsát meg a gitárt. Csak annyit mondtam, hogy lehet, jövőre veszek egy új serpenyőt, csak hogy anyám örüljön. A vacsora végeztével jóéjszakát kívántam, és sietve vonultam el. Nagy ház volt a mienk, volt benne külön szobám, irigykedtek is a többiek. Az idegrendszerem csak úgy tombolt odabent, hangyák másztak az ideghúrokon, és a papok városát énekelték. Forgott velem a szoba, ahogy az ágyban feküdtem. Még világos volt odakint, amikor megfogalmazódott bennem az ötlet, hogy ellopom a gitárt. És mihelyst gyökeret vert ez a gondolat, az émelygés olyannyira elhatalmasodott rajtam, hogy nyomban el is okádtam magam. A pumpálás és a papok, a dzseni és a bűntudat együtt már túl soknak bizonyult a gyomromnak. Tolvajszarka, ez volt az utolsó szó, ami még a tudatomba férközött, ezt is a nagymamám szokta mondani, aztán elnyomott az álom.

A következő napon szokatlanul szorgos voltam, annyit segédkeztem a ház körül, mint még soha. Apám meg is dicsért, pedig ritkán szokott, anyám szerényen mosolygott, mintha ő lett volna megdicsérve.

Ebédre átjött a tiszteletes úr, akit apám hívott át vendégségbe. Érkezése előtt a biztonság kedvéért bevettem a Daedalont. A kezem is csak akkor reszketett, amikor nem látták. Az éjszakát váró tolvajszaroka azonban türelmetlenül vijjogott a torkomban, féltem, hogy egyszer csak kibukik a számon, amit mond. Inkább nem is beszéltem, csak le-sütött szemmel, ahogy illik, végeztem a dolgomat. Ebéd után kávé-t ittak, aztán a tiszteletes úr elköszönt, mi pedig lepihentünk. A szobában hallgatóztam, vártam, hogy végre felharsanjon apám hor-tyogása, és hogy megreccsenjen az ágyuk, ahogy anyám nyugtalan forgolódásba kezd. Akkor halkán felkeltem, és kilopakodtam a házból. Felkerestem a barátaimat, hogy kiderítsem, hol lakik a hangszeráros. Ahogy így házról házra jártam, és nyomoztam, úgy éreztem magam, mint a Columbo a fekete-fehér tévékből. Kérdez a Julit, mondták, az ő apja ismeri a hangszerárust. Elmentem hát a Julihoz, és a Juli tudta, hol lakik a harcsa. A szomszéd faluban, nem messze a temetőtől, a barnára festett házban. Nincs neki felesége, sem kutyája, egyedül él. Mielőtt hazasettenkedtem volna, még a Juli lelkére kötöttem, hogy ne beszéljen erről az egésze-ről senkinek, a Juli arca pedig ragyogott, saját jelentőségétől szinte kikerekedett. Megköszöntem, és elszaladtam. A Juli még utánam kiáltotta, hogy mostantól ő is tangát hord. Futás közben úgy hátrafelé ordítottam vissza, hogy akkor az lesz az ő va-rázseszköze. Otthon, mikor becsuktam a bejárati ajtót, anyám éppen kászálódott ki az ágyból. Sikerült, gondoltam, és felvijjogtam, mint akibe ördög költözött.

Lehullott az este, mintha elvágták volna zsinórját, felhős volt az ég, a hold sem sütött. Az Isten is lopásra teremtette ezt az éjszakát, tünődtem, leginkább, hogy biztassam magamat. Már megvacsoráz-tunk, már elköszöntünk egymástól, már megettem az állatokat is. Nem volt fekete ruhám, csak az az egy, a gyászruha, azt is csak egy-szer kellett eddig felvennem. Most eljött a második alkalom. Mint egy nindzsa, mondtam a tükörnek, azzal kimásztam az ablakon, hogy nő-

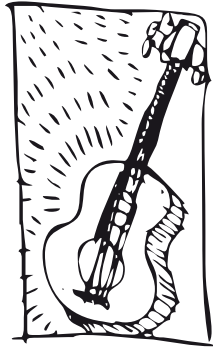
veljem az adrenalint. A biciklit vakon is könnyedén megtaláltam, neki volt támasztva az apáméhoz. Próbáltam úgy elvenni a sajátomat, hogy az övéhez ne érjek hozzá, nem akartam összetolvajozni, vagy ilyesmi. Néhány közeli házban még égett a villany, azok ott nem keltek hajnalban, mint az én szüleim. A biciklit sokáig csak toltam, mert féltem, hogy nyikorgása felébreszti anyámat, aki így is fel-felriadt éjszaka. Tudtam, mert én is. Olyankor kiment a konyhára és vizet ivott és járkált egy kicsit, hogy elűzze a gondokat. Én olyankor a plafont bámultam vagy a nagyapám tájképét, amin a sötétben is látszott az a nagy fa, és amikor a közelgő álomtól már újra pókhálósodni kezdett az agyam, mintha előbuknának a fa gyökerei, amik olyan göcsörtösek voltak, akár nagyapám ujjai, és tekergőzésbe fogtak, mint a kígyók. Már több háznyira voltam az otthonunktól, felszálltam a biciklire, és tekerni kezdtem. A szomszéd falu csak három kilométer, gyerekjáték, gondoltam, akár fél lábbal is az. Földúton gurultam át, rázott rendszeren a bicikli, összeszorítottam a fogamat, hogy a nagyobb zökkenéseknél ne koccanjon össze, és ne harapjak rá a nyelvemre. A földút mellett zömök erdőség sötételett, vijjogott egy fák között rekedt mardár, de sokkalta hangosabbak voltak a tücskök a távolabbi mezőről. Belekapaszkodtak a fülembe a recés lábukkal, pedig valójában nem voltak ott, megráztam a fejemet is, annyira zavart, hogy a fülkagylóban sercegnek. Nem csoda, hogy így alig hallottam meg azt a néhány láthatatlan, de részeg srácot. Odanéééééé, rikoltotta az egyik, mit keresünk itt ilyenkor, szexilédi, egyedül, a gömbölyű seggünkkel a csepelünkön, hadd markolok csak bele. Vakkantások, röhögések, nem láttam őket továbbra sem, de egy kéz felém kapott, annak éreztem a huzatját a derekamnál. Elkezdtem még gyorsabban tekerni, a srácok szaladtak utánam. Vadul vert a szívem, úgy hallgattam, ahogy üvöltöztek utánam, hogy na, hová sietsz, csak egy körre, na! Meg hogy hát ilyen gyorsan elfelejtettél, teee, a kocsma falánál még nem menekültél így! Újra felém nyúlt egy kéz, de már alig éreztem a legyintését. Váltós

bicikli kell, csak ezt hajtogattam magamban, nem is tudom hányszor, és azt sem tudom, mikor maradoztak le végül a srácok. Valamikor közben leértem a földútról, sokáig nem forgott az agyam rendesen, csak a kerék, leértem a földútról, nem kellett már összeszorítani a fogam. Hideg volt, a friss levegő a torkomra folyt. Az országúton már hang nélkül suhant a bicikli.

Ott ült a ház előtt, a kertben, egy összecukható faszékben, és vedelt. Még énekelt is. Szép hangja volt, olyan mély és fájdalmas, mint egy seb. Nem ismertem a dalt, de sokáig hallgattam, a ház falához lapulva. Dülöngélt a székben, lerúgta cipőjét, a meztelen lábával a hűvös füvet markolászta, akár egy majom. Részeg paraszt, suttogtam, pedig nem ezt gondoltam. Sokáig képtelen voltam elmozdulni onnét. Néztem a hátát, kövérebb volt, mint az apámé, és nem sütött úgy belőle az elégedettség. Az egyik lábával a füvet markolászta, a másikkal meg taposta a ritmust, bele a földbe. Szívesen letelepedtem volna mellé a fűbe. El kellett volna adnod azt a gitárt. Ezt nem mondtam ki, csak elképzeltem, hogy ezt mondom neki, ő meg, hogy van pénzetek, még saját szobád is van, lesz még rá alkalmad, hogy vegyél magadnak gitárt, mire én, hogy igen, persze, de nekem éppen a te gitárod kell. Ő pedig csak annyit, azzal az idegesítően kedves mosolyával, hogy kislányom, kislányom, van még időd. Erre befordultam a nyitott ajtón, be a sötétbe.

A szüleim másnap templomba mentek, én azt hazudtam, hogy betegnek érzem magam, ezért inkább otthon maradok. Egy darabig gyanakodva méricskéltek, nem igazán értették, hogy miért viselem az ünnepi ruhát, ha egyszer rosszul vagyok, de aztán apám bölintott, így is késésben voltak, nem értek rá velem foglalkozni. Felvették a templomba menő testtartásukat, egymásba karoltak, kihúzták magukat, így indultak el. Nem kellett olyan sokáig várnom, Juli hamarosan megérkezett, így volt megbeszélve velem. Betuszkoltam a szobámba, és elővettem a gitárt. A Juli zavartan vigyorgott, tudta, hogy az ott nem az én gitárom, és tudta azt is, hol jártam az este. Nem mondott sem-

mit, csak esetlenül ácsorgott. Hozta a fényképezőt, kérdeztem tőle, és közben bosszankodtam, mert éreztem, hogy vöröslik a nyakam és az arcom a szégyentől. Hoztam, felelte Juli, és előkotorta a fényképezőgépet. Leültem a székre, pont a nagypapám festménye alá, hogy az is látszódjon, ujjaimat a húrokra helyeztem, mintha éppen játszanék valamit, a fejemet meg oldalra billentettem, hogy jól mutasson a fotón az átélés. Na, kérdezte a Juli, mehet? Én meg egy utolsót igazítottam a loknimon, és azt mondtam, mehet. Kattant a fényképezőgép. Csak abból lesz jó blues-énekes, aki eléggé meggyötörte már a lelkét. Erre gondoltam. Meg a harcsára. Főleg a harcsára.

George Frederic Watts | MINOTAURUSZ

ÁTHELYEZÉS

Így esténként kitámaszkodom ide, a hideg kőre nehezedik a karom, az alkonyi szél meg kislányujjaival babrál az áporodott szőrszálak között. Nedvedzik az orrlíkam, mint a kutyának, besűrűsödik a nyálam. Lehet, hogy a pia, elmélkedem, asszem, az szárít. Vagy mittudomén, szájpenész, olyan is van, inkább szájpenész lesz az, szerintem. Fújtatok erősen, nem azért, mert kifulladtam, csak mert jólesik. A fújtatás során a bensőmben rekedt gorombaságot adom ki, arra meg szükség van, hogy másnap újra jópofáskodni tudjak a vendégekkel. A gyerekek a legidegesítőbbek. Olyan aprók, vigyázni kell, nehogy rájuk tapossak. Vagy betojnak tőlem, sírva fakadnak, vagy éppen ellenkezőleg, fogdosnak, és huzigálják a fületem meg vakarásszák a bozontos nyakamat. Csilingelő kacaj, na ne vicceljünk már. Nekem sokkal érzékenyebb a hallásom, mint az Önöké, én kihallom abból a vékony nevetésből is a vaskos gonoszságot. Milyen megalázó, mikor azt hiszik rólam, hogy a valtdiznis szépség és a szörnyetegből én vagyok az az esetlen, prémes barom. Mikor azt kérdezzetik, beszélnek-e odabent a gyertyák az asztalon. Nagyot legyintek ilyenkor a bojtos farkammal, tréfásra veszem a figurát, bohóckodom és igyekszem valami találó megjegyzéssel felelni, de többnyire ideges leszek, remeg a hangom, és csak annyit hallok, hogy a frappáns válasz helyett rémisztő hörgés tör elő a torkomból, mintha nem is belőlem jönne. Igaz, ez általában megoldja a gyerekproblémát, mert a hörgést követő másodpercben úgy szaladnak szét a sikoltozó kis rémek, mint a földre hulló csipkebogyók.

Ezért mondom, kell az esti fújtatás. Ilyenkor lehül a levegő is, nem izzad úgy a képem, nem érzem olyan sűrűnek, olyan mázsásnak a testem. Innen rálátok szépen a tóra, az meg, mint a tűz, nehéz nem

odanézni rá. Igyekszem kihasználni az időt, és kiadni mind a grombaságot. Úgyis jön mindjárt a főnök, visszaküld az utcára, hogy csalogassak be még néhány turistát az étterembe, elvégre ezért fizet, ezt persze udvariasan próbálja mondani, mert kicsit ő is tart tőlem, de azért visszaküld, szóval nincs sok időm itt fújtatni. Hogy mi az étterem neve? Kréta, természetesen.

Egyik nap meló után sétáltam az óvárosban, és láttam egy magas fickót két majommal, az egyik úgy hegedült, hogy az csoda volt, én mondom, csoda, de nem is ez a lényeg, nem az a lényeg, hogyan hegedült a majom, hanem hogy láttam rajta is, mennyire zavarja a szőrös pofája, éppolyan szőrös, mint az enyém. Kedvem támadt összehaverkodni vele, de mikor közelebb léptem, a gazdájuk szigorúan nézett rám, s egyszerre úgy éreztem magam, mint egy kisiskolás a váratlanul jött felelés közben, főleg, hogy Kréta volt az étterem neve, ahol dolgoztam. Úgyhogy nem haverkodtunk össze. Sosem bírtam az ilyen szigorú nézést. Biztos ez is olyan pszichológiai dolog, hogy az apám miatt félek az ilyen nézéstől. Különbem nem is hasonlított apámra a majmok gazdája, egyáltalán nem, az én apám köpcös volt, kerek képű, és úgy szégyelltem, hogy legszívesebben a pincében tartott volna az idők végezetéig. Pedig nem voltam Down-kóros vagy ilyesmi. Meg nem tudnám mondani, mi is volt akkor a probléma velem. Születési rendellenesség, erre a következtetésre jutottak hosszás töprengés után az orvosok, rá is írták a kórlapra. Anyám pihegett az ágyon, apám az állát vakarta, és csak annyit kérdezett gondterhelten, talán, hogy elhessegesse saját borzalmát, talán, hogy ne érezze annyira segghülyének magát, ott, a kórházi ágy mellett szerencsétlenkedve, annyit kérdezett anyámtól, hogy nagyon fájt, csillagom, mármint a szarvak, tudod, anyám meg ekkor elsírta magát. Mégiscsak a kislány voltam.

Állok itt az étterem erkélyén, viszket a fülem, jó alaposan megvakarom. Időnként legyenek is köröznek a fejem körül, zavarodottak, hogy mi is ez itt, egy döglött bikafej vagy mi az isten, de akkor miért rándul össze a bőre, mint a lónak, nem értem, no mindegy, körözzünk még

egy kicsit körülötte, aztán húzzunk a retekbe, ilyesmiket gondolhatnak a legyek. Nem csapom agyon őket, a légynek sem ártanak, ugye, he-he. Egyébként pontosan így jópofáskodom a vendégekkel is, amikor éppen nem hörgök. Szeretem a szóvicceket meg a montipájtont. Egyik vendég sem nevetett még a tréfáimon. Szerintem azért, mert bűdös a fejem kicsit, hiába fújom dezodorral, attól még bűdös, na.

Bámulom a csendes vizet, elképzelem, hogy belezuhan a napégette, szárnyas fiú. Persze nem esik senki a vízbe, úgyhogy jobb híján belecsulázok egyet. Ökörnyál, tessék, rikoltom, lehet röhögni! Nem röhög senki, odalent az utcán szótlan totyognak a percek. Emlékszem arra az időre, amikor elkezdtem ezt az egészet, amikor még nem mertem megszólítani senkit az utcán, csak álltam az étterem előtt, félmeztelenül, lógó karral, szerencsétlenül, mint a fater a születés csodájától berezelve. Még félre is álltam az útból udvariasan, hogy ne zavarjam a továbbhaladást. A főnök, az mégis kitarzott mellettem, na, nem mintha olyan átkozottul meg lett volna elégedve a munkámmal, nem, hanem tudta, nem nyüzsögnek körülötte a bikafejúek, ezért jobb, ha elnéző marad. Igazi kis csoda voltam a magam nemében. Néhány hónap elteltével aztán megjött a bátorságom, oda-odaköszöntem a turistáknak, közös fotókat készítettek velem, néhány hét múltán pedig már peckesen hátracsaptam a kezem, és meg is állítottam őket az étterem előtt. Jöjjenek, jöjjenek, mádám és möszió, miszter és miszisz, herr és frau, szenyor és szenyorita, több nyelven nem tudom, de hát hadd ne erőlködjek itt tovább. Mi, hogy nem is turisták, hanem helybéliek? Jöjjenek akkor is, és élvezzék Kréta pompáját! Egyenek és igyanak, itt garantáltan felejthetetlen lesz az estéjük. Hogy gyerekek vannak? De hisz ez fantasztikus! Jöjjenek a kis csöppségek is, majd a nyakamba veszem őket. Kapnak mini páncélt és játék kardot, az apukák meg filmezhetik hősies fiaikat, amint megmérkőznek velem! Apuka, csak Magának mondom, győzni fog a gyerek, hagyom magam, ez csak természetes. Rakja csak vissza a pénzt, nem kell ezért külön fizetni, kérem, ez a dolgom. Hogy mondja, hölgyem? Nem, köszönöm,

nem túl meleg a fejem, de nagyon figyelmes, hogy megkérdi. Szóval így jöttem bele, és így jöttek a vendégek. A főnöknek pedig nem kellett többé olyan savanyú pofát vágnia, amikor alkalomadtán megdicsért.

Egyszeriben fehér folt rebben át a szemem előtt, és megtelepedik a párkányon, látom a szemem sarkából. Jó ideig rá sem hederíték, csak-hogy időnként megmozdul, verdes és vibrál, mintha bosszantani akarna. Hányingerkeltően. Hirtelen odakapok, és rászorítom a párkányra, miközben azt szuszogom, nyughass már, te. Csiklandozza a tenyere-met, hát odanézek. Egy madár az, kétségbeesve kapálódzik, feszítgeti a szárnyát. Olyan rémült és ostoba szeme van, valamiért előnt tőle a harag. Na, gyerünk, suttogom neki, gyerünk, te szerencsétlen, szabadulj ki akkor, mutasd meg, mit tudsz! Valahol a mutatóujjam és a középső ujjam tövének találkozásánál érzem a bőrömön a szíve kalapálását. De nem is kalapálás az, annál sokkalta gyorsabb, inkább motorberregés. Milyen aprócska vagy, sziszegem, és közben arra gondolok, hogy én meg hatalmas vagyok, és bikafejem van, és azt csinálhatok ezzel a madárral, amit akarok. És hogy szégyellnem kellene magamat ez miatt – emiatt, nem ez miatt, javít ki sietve apám hangja, távolról és sejtelmesen, mint a halottaké a sztárvorzban –, hogy szégyellnem kéne magam emiatt, de akkor is rég éreztem már ekkora erőt. Nyűglődik a kezem alatt a szárnyas kis gyépés, elképzelem, hogy az étterembe betérő gyerek, akit így fogva tartok, ettől a gondolattól meg vihogni kezdek, kissé zavartan persze, mert közben tudom, hogy ilyenre nem szabad gondolni. Megint mondani akarok valamit a madárnak, de annyira izgatott vagyok, hogy csak az a fura hörgés szakad ki belőlem. Gyengébben préseli ujjaim között a szárnyát, micsoda csicska vagy, gondolom erre én. Már alig mozog, már a szíve sem birizgálja úgy a bőrömet. Össze kéne roppantani, hogy vége legyen, ez jut eszembe, amikor visszatérnek a legyek, beledöngenek a fülembé, a nyakamnak verődnek, én meg próbálom elhessegetni őket, de ezúttal csak nem tágítanak, hiába ordibálok velük. A hártvány szárnyuk a szempillámat pöcköli, még a nedvedző orrlíkamba is bepofátlankodnak. Csapko-

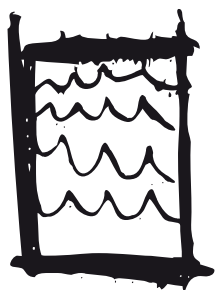
dok magam körül. A madár most kibújik a tenyerem alól, és lefordul a párkányról. Sokáig zuhan, egyenest a víz felé, aztán szárnyra kap, és egyre erősebb csapásokkal repül tovább. A legyek végre elkotródznak. Ökölbe szorítom a kezem, befejezem a mozdulatot. Hosszú percekig tart, mire sikerül megnyugodnom, a pofám meg tiszta vörös. A madár eltűnik az egyik közeli hotel mögött. A homlokomat rányomom a párkányra, hogy lehűtsem kicsit, ez segít valamelyest. Egy darabig így maradok, előredőlve, mozdulatlanul, mint aki hóhérra vár. Szemem lecsukva, de a koponyám sötétjében valahogy tovább nyüzsögnek a legyek, mint az adás nélküli tévé képernyőjén azok a fehér pontok. Figyelem ezeket a pontokat, ahogy ugrabugrálnak, ez nyugalmat sugároz, és ahogy egyre tovább figyelem őket, lassul a szívverésem. Ezek a legyek mégiscsak az én oldalamon állnak, döntöm el akkor. Mintha a fejemhez tartoznának. A fehér pontok összesűrűsödnek, némelyik még félreszökken, de a többi már nagyon is jól látható alakzatba fejlődik, na, mondom, ez pont olyan, mint a madárbelekből jóslás, ezek a pontok nyilván üzennek nekem valamit, gyerünk, gyerünk, törjed csak a fejedet, hát nem vagy te hülye gyerek, na, mi lehet ez? Igyekszem belelátni valamit, valami tényleg csodálatosat, mint mondjuk egy istenséget, de az alakzat erre mindig valami baromsággá változik, egy kecsapos flakonná, de abból is a márkátlan szarrá, egy bokszesztyúvé, egy feltekert zsineggé, egy toronyházzá, egy hosszú körömmé, egy összepréselt sörösdobozzá, halomba szórt csikkeké, húsos szájjá, kolbásszá, kerítéssé, összekuporodó embrióvá, és aztán újra és újra egy bikafejje, legyekkel körülötte. Ezt a fejet nagyon hosszan bámulom, ott a koponyám sötétjében.

Kinyitom a szemem, mert lépéseket hallok. Nem kell hátranézniem, a főnök az, tudom. Na, mi a stájsz, cimbora, kérdezi. Mindig cimborának hív, szerintem azért, mert fél tőlem. Nézek magam elé, ahogy korábban, megy le a nap. Ácsorog mögöttem, szerencsétlenül, aztán csak rászánja magát, és mellém lép. Ő is a párkányra támaszkodik. Fújatok párat. Igen, igen, mondja, de gőzöm sincs, miért mondja. Nézi ő is

a naplementét, lehet, így próbál kapcsolatot teremteni velem. Aztán megszólal újra, hogy te, figyelj csak, cimbora, nincsen rajtad gatyá, azt tudod, csupasz seggel mélézol itt. Csapok egyet a bojtos farkammal, de most már nem legyeket akarok hajtani vele. Tudom, felelem lassan, megfontoltan, ilyenkor szoktam levegőztetni kicsit a farkam. A főnök összehúzza szemöldökét, a szemem sarkából látom, hogy felhúzta magát, csak még nem szedte össze a bátorságot, hogy kitörjön belőle a düh. Értem, mondja, és nyel egyet. Eddig észre sem vettem, milyen vékony kis nyaka van. Egyem a szívét, suttogom. Meghallja, száz, hogy meghallja, mégsem kérdez vissza, hogy mi van, mit mondtál? Hátrébb lép a párkánytól, és kicsit távolabb tőlem is, oldalirányba. Na, gondolom, most fog kitörni, most, hogy biztonságos távolságba húzódott. Most fog lecseszni, hogy mit lopom itt a napot, mikor ő jó pénzt fizet, hogy miért nem vagyok már az utcán, új vendégekre vadászni. De nem kiabál velem, nem hord le, csak hátrateszi a kezét, olyan nagyöregesen, vagy mi, mint aki olyan okos, hogy már nem is lesz mérges semmitől. Fújtatok egyet. Cimbora, szól hozzám, ide figyelj, sokat gondolkodtam rólad, és el kell mondjam, nagyon meg vagyok elégedve a munkáddal. Ez meglep, erre nem számítottam, hátra is fordulok, hogy lássam az arcát. Int egyet a fejével, ezt is csak amolyan donkorleónés nyugalommal, így jelzi, hogy takarjam el magam valamivel, én meg erre elszégyellem magam, és odakapom a kezem. Ő folytatja, dicsér, dicsér csak, egyre dicsér, már szinte zavarba is jövök, annyit dicsér, de közben persze jólesik, és nem is érzem már magam olyan haragosnak és gorombának, és arra gondolok, miért nem tudott a fater is dicsérni, még amikor anyám hasában voltam, akkor talán nem nőtt volna ilyen bikafejem, és még mosolygok is, ahogy a főnököt hallgatom. Az a nyamvadt madár a fejemből is kirepül végre. A főnök pedig folytatja, és a fülem már zsong a sok bóktól, de ő folytatja, és végül azt mondja, de ezt már szinte alig hallom, azt mondja, hogy éppen ezért eldöntöttem, hogy új munkakört kapsz, áthelyezlek oda, ahol csak a legjobbak lehetnek, nem kell többet az utcán, a szabad ég alatt, esőben és for-

ró napégésben gürcölnöd, nem, áthelyezlek az étterem újonnan nyíló termeibe, itt aztán már tényleg csak a nagyon fontos vendégek lesznek, áthelyezlek ide, az új termekbe, ez az étterem alatt lesz, egy pincehelyiségből építjük át, fáklyákkal és hűvös kövekkel, és kacskaringós lépcsők vezetnek majd le oda, és annyi terem nyílik majd egymásból, hogy akár el is tévedhet ott az ember, izgalmas, igaz, na, ide helyezlek át, cimbora, remélem, örülsz!

Nekem csak zsong a fülem és kóvályog az a szőrös fejem, de azért továbbra is mosolygok, mert olyan kedvesen néz rám a főnök, hogy menten beleszakad a szívem.

Jan Van Eyck | FÉRFIPOTRÉ VÖRÖS CHAPERONNAL

ESTE A TÜKÖRBEN

Kellett valami a vizes hajamra, a feleségem vörös törölközőjét csavartam hát a fejemre. Mióta kopaszodom, minden egyes hajszálért megküzdök, nem hagyom, hogy megfázzon a fejbőröm és újabb derék katonákat veszítsek, ahogy mondogatni szoktam. A feleségem nincs otthon, hisztizett egy sort, aztán lelépett, ami azt illeti, már több napja hírét se hallottam. Hadd menjen, gondolom, kisírja magát, ismerkedik kicsit, aztán visszatér úgyis a Grófhhoz. Igen, Grófnak hívnak, akik ismernek, mind Grófnak, pedig melóscsaládból jövök, nem ám nemesiből. De még milyen melóscsaládból! A hurkanyakú faterom tenyere olyan volt, mint a fába csapó villám, ki is mázolta vele a képemet nemegyszer, a muter meg ilyenkor kisietett a konyhába, kávé tett a spartheltre, mint valami állat, mikor tisztálkodni kezd, ha bejied. A húgom mindig a nunáját mutogatta, szerintem büszke volt rá, hogy szőrösödik, de hogy pont nekem mutogatta, hát nem tudom. Később persze mutogatta másnak is, de akkor sem százas a dolog. Bagószagú, sárga falú, penészedő tapétás lyukból jöttem, ahol a legnagyobb érték a faterom aranyfoga volt, most meg saját medencém van, és luxusa-utóim, és perzsaszőnyeggel takart lépcsőm a földszint és az emelet között, és szobormásolatok a leghíresebb szobrokról, és olyan tévé, hogy beszarsz, meg a legújabb konzol a gyerekeknek, na meg arany futtatás mindenütt, csak hogy legyen. Olyan vagyok, mint egy mesehős, hogy így lenről felkapaszkodtam.

Állok a fürdőszobában, márvány az egész, persze, állok ott a vörös turbánomban, és nézem magam a tükörben. Putyin-szemem van, ez az első, ami eszembe jut, így magamat méricskélve. Ez a hatalom jele, aki rám néz, annak is bevillan, lehet, nem tudatosan, hogy baszki, hát

ez tisztára Putyin, de azért csak befészkelődik a tekervények közé, hogy honnan ilyen ismerős a pacák, várjál már, biztos, hogy láttam valahol, mindenesetre jó lesz köszönni neki, fejet hajtva, amíg ki nem derül, ki ez, hátha orosz. Szerintem a Gróf nevet is ezért kaptam, mert ilyen ismerős hatalom van a képemre húzva. Aztán az orrom. Mint a rómaiaknak a minőségi szobormásolataimon. Azoknak az ókori göréknak erőteljes, egyenes, határozott. Ez nem egy behízelt színesz vagy hímrinygó törékeny orra, ez egy férfié, egy vezéré. A nőknek meg az jut eszébe róla, hogy biztos a pöcsöm is nagy, az fix, ezért aztán, mikor beszélek eggyel, hát jó közel megyek, és beletolom a képébe, hadd fantáziálgasson csak. Fordítom kicsit az arcomat, a borotválkozó tükör tiszta, nincsen rajta fogkrémszeplő vagy zsíros ujjlenyomat, minden vonásom tökéletesen látszik. Olyan vékony és vértelen az ajkam, mint egy hullőnek, mint egy T-Rexnek a Jurassic Parkból, marcangolásra és üvöltésre való pengeajak ez, nem szerelmesen susogó, csókos digószáj. Gróf, suttogom, megcsóválom a fejemet, és megigazítom a törölközőt.

Micsoda elcsépett, ezerszer hallott történet, vicc az egész, még hogy márványfürdőszoba meg ókori szobormásolatok. Sötét és leárazott csempével burkolt, szűkös kis fürdőszobában ácsorgok, még egy kád sem fér el itt, csak egy zuhanykabin, annak se záródik rendesen az üvegfala, a feleségem folyamatosan ki is fröcsögteti a vizet, mikor tusol, a rongyszőnyeg átázik és cuppog, mikor rálép az ember. A lefolyó mindig eldugul, émelyítő hullámokban jön a csatornaszag. Állok itt a tükör előtt, turbános baromként, a feleségem meg közben ki tudja, hol van, azt mondta, kilencre megjön, erre már elmúlt tíz óra is, és ide se telefonált, ki tudja, hol van, és mit csinál az éjszakában. A gyerekek alszanak, vacsoráztunk, elmosogattam, aztán mesét olvastam nekik, most szuszogós csönd van, én meg a tükörben méricskélem a képe-met. A bal szemem kicsit nagyobb, mint a másik, jobban is szeretem ezt a szememet, mert ez figyelmesen és értelmesen szemlélődik,

míg a másik egy megkeseredett öregasszonyé. Utálom, hogy nincs szemöldököm, ettől olyan kígyószerű az arcom, és nem szeretem a hullőket, a kígyókat főleg nem. A gyárban égett le a szemöldököm, munkahelyi baleset, nem figyelt eléggé a Gyuszika, én meg beszoptam istenesen, az orvos csak annyit mondott, hogy nem kell izgulni, ki fog az nőni szépen, hát azóta sem nőtt ki. A turbán alól kilóg egy tincs. A hajamra legalább büszke vagyok, azt mindig is szépnek gondoltam, és mások is, igen, sokan megdicsérték már, hogy milyen szép fényes és erős, mint egy modellnek, a feleségem is sokat simogatta, játszott vele, én olyankor az ölébe hajtottam a fejemet, és úgy éreztem magam, mint egy indián az asszonyával. Aztán az orrom. Egyszer voltunk egy borkóstolón, igazi puccos rendezvényen, befizettek rá a rokonok, öltönyt húztam, feszengtem, fogalmam sem volt, hogyan kell viselkedni, ezért csak álltam mereven, egyik lábamról a másikra helyezve a testsúlyomat, és mikor megindult a sor, mindenkit magam elé engedtem, míg a feleségem gyengéden megfogta a kezemet és magával vont. Egyik bort a másik után, de csak úgy finomkodva, csak egy-egy kortyot, így kóstolgattuk. Aztán az egyik borszakértő, vagy ahogy ő mondta, szomelié vagy szomáliai, kiszúrt magának, odajött hozzánk, megveregette a vállamat, és bizalmasan azt mondta, bárcsak olyan pompás orra lenne, mint nekem, meg hogy ilyen nagyszerű orra csak az ókori rómaiaknak volt, a császároknak, bizony. Elvörösödtem, mint gyerekkoromban, ha idegenektől dicséretet kaptam, mert a fater sosem dicsért, az is biztos, de jólesett a szomáliai bókja, azt bevallom. Azóta az orromat sem szégyellem, pedig a suliban gyakran mondogatták a többiek, hogy én már a kanyarból kiszagolom a kutyaszart. A szájam. A szájamról mindig az jut eszembe, hogy olyan, mintha össze lenne fércelve, olyan vékony és vértelen, mintha folyton folyvást összeszorítanám, nehogy kibukjanak a titkaim. Igaz, ami igaz, a feleségem gyakran mondogatja, hogy nem könnyű velem, mert sosem mondom el, mi nyomja a lelkemet, mindig magamban tartom a dolgaimat. Az ilyenekből lesznek a rákosok, tűnődöm néha, valami

tévéműsorban mondták, hogy a szótlanság egyenes arányban összefügg a rákkal, hát nem tudom, mindenesetre tény, hogy nem vagyok beszédes. Megigazítom a törölközőt, vérturbános török pasa, gondolom. Ezen elmosolyodom.

Török pasa vagyok, körülöttem félhomály és füst, ópium és hasis kesernyés illata, kávészag, a fürdőben meztelen nők, sötét pillantásuk az enyémet keresi. Fátyol lengedez az esti szélben, mintha az éjszaka sötétje fodrozódna. A testem kimerülten zsidog, elvégeztem a dolgomat ma éjjel is. Nézem magam a tükörben, faragott keretén végigsimítok, száz meg száz nyugtalan alak mozgolódik az ujjam alatt. Az arcom más, mint a többi pasának, formája kevésbé kerek, bőrszíne jóval világosabb. Inkább azokra a nyugati és északi tudósokra hasonlítok, akik most bódultan hemperegnek a palota vendégeknek fenntartott szárnyában, bódultan és idióta képpel. Kell nekik a hasis és kell nekik az itteni nők forró teste. Az itteni nők dús alakját a naptól perzselt homok formálta, ezek, ha férfi öleli őket, nem vizenyős tekintettel és hideg kebellet túrik azt, mint a halszagú északiak vagy a porcelánként imbolygó nyugatiak, ezek megvadulnak, mint a párducok, tépnek, sikoltoznak és harapnak. Nézem a tükörben ezt a hosszúkás, idegen arcot. A szeme gyanakvó, fürkésző, összeesküvést, merényletet les minden lépcsőfordulóban, minden súlyos függöny moccanásakor. Az orra döllyfős, hosszú és hegyes, mint a tör, beledőf a vaksötétbe, megelőzi a támadást. A szája papír, rajta a halálos ítélet. A jó ideje érlelődő ítélet pedig így szól: vesznie kell a külföldi vendégeknek, veszniük kell, ha nem lépünk ellenük, hamar megszállják az országot. Most még csak bódultan vihorásznak, most még talán elég nekik ennyi, de mikor sétálni viszem őket, mikor a palotát és a várost és a környező földeket mutatom nekik, észreveszem, hogy mohón vizslatják a roskadozó termést, mohón tapogatják szőnyegeinket és ékszereinket, mohón isszák keserű kávékat, kétpofára zabálják cukortól fénylő süteményeinket, folytatják a nyálukat mindenre, ami a miénk. Az alattva-

lóim pedig hajbókolnak, mézes-mázos hangon csábítgatják őket, és odaadnak mindent, hogy maradjanak és költekezzenek. De már nincs szükség rájuk, én mondom, többé már nincs. Egyre többen és többen jönnek, hátrafesztik a fejüket, kérkednek a fehér nyakukkal, és az ördög vigye el, én is pont úgy festek, mint ezek a fennhéjázók. Valakinek végre lépnie kell. És ha más nem teszi meg, hát én leszek az. Végtére is én vagyok a pasa. Járkálok kicsit, közben, mintha támogatást várnék, időnként bele-belepislantok a tükörbe. Becsületesen kerekedő bal szememre most nincs szükség. A ravaszkásan szűkülő jobb szem, az kell ide, abba nézek bele. Aztán megtorpanok végre. Az itteni párdúcnök tüzes karjaiban éri őket a halál. Megkapják, amiért jöttek, az már más kérdés, hogy bele is döglenek.

Siessél, drága, egy-kettő, egy-kettő, ne tolláskodj annyit, már várnak. Becsapja az öltöző ajtaját, mikor kiviharzik. Drágának hív, meg művésznőnek, miközben tudja ő is, hogy férfi vagyok, nagyon is, hát ott lengedezik az a gyűlölt kolbász, attól sosem mertem megszabadulni, félek, hogy nagyon fájna utána. Felhúrom hátul a cipzárat, megigazítom csuklómon az ékszereket, a nyakamra, csak úgy távolról, parfümöt spriccelek. Az öltözőben hideg van, múlt hónapban elromlott a radiátor, azóta se hívott senki szerelőt. Azt várják talán, hogy majd én hívok, na, arra várhatnak, hát mi vagyok én, gondnok? Fázom, magamra terítem a fekete bundát. Megköszörülöm a torkomat, iszom egy pohárral, aztán újratöltök, és kortyolok, gurgulázok egy darabig.

Táncolni és énekelni fogok, táncolok és énekelek minden szerdán és pénteken, a többi napon meg az iroda, na, igen. Az irodában az asztaloknál kifehéritett, ingujjas bábuk, kopogtatják a billentyűzetet, a bárban odalent az asztaloknál csak sötét kontúrok ücsörögnek, de mikor énekelni kezdek, mindegyik mozdulatlan és néma. Szoktak virágot is dobni, azt hazaviszem, vázában tartom, amíg nem kapok újat. Az irodában én is fehér ingben ülök, és ugyanúgy meredek a monitorra, mint a többiek. Néha, mikor körbenézek, és vizsgálgom a kollégákat, el-

képzelem, hogy ők is éppen azt teszik, amit én. Hogy ők is transzvesztiták minden szerdán és pénteken, ők is szeretik, amikor a reflektor ki-süti körülöttük a világot. Nem biztos, hogy nagyot tévedek, gondolom ilyenkor, és megmozgatom az egeret, hogyha jönne a főnök, ne jöjjön rá a képernyőkímélőből, hogy nem dolgozom, csak lógatom a pöcsömet.

Öt perc, kiált egy hang. Fogom a vörös selyemkendőt, és csavar-ni kezdem, körbe-körbe a koponyám körül, hajtom, és újra tekerem, egyre magasabbra tornyozom. Közben nézem az arcomat, nézem a csúnya, vén pofámat. Lapos pillantás, ronda, nagy orr, dacos, kemény száj, szögletes áll. Hogy megöregedtél, te nyamvadt kis buzeráns, suttogom, megereszkedett a melled, hájas párna nőtt hajdan feszes alhasadra, megnyúlt a füled és megnyúlt az orrod. Közeleg a halál is, meglátod, egyet tapsol a csontos kezével, és kihunynak a fények. Egy perc, kiált a hang. Felállok az asztaltól.

Lépéseket hallok, bizonytalan lépteket, most egy pillanatra elveszti egyensúlyát a közelgő, aztán visszanyeri, megkapaszkodik a korlátban. Magas sarkú cipő kopog a márványon, szoknya surrog a combokon, sál hullik a földre. Hazajött a nejem. Haza a Grófjához. Nem lépek ki a fürdőszobából, nem sietek a köszöntésére, úgymint megtalál, úgymint jön, hogy a bocsánatomért esdekелjen, amiért úgy viselkedett, mint egy hisztis ribanc. A törölközőt sem veszem le a fejemről, úgysem mer kiröhögni. Néhány perc múlva meg is jelenik az ajtóban, dülöngél kicsit, nekitámaszkodik a félfának. Látom a szemén, hogy dolgozik benne a cefre, idiótán és szégyenkezve vigyorog. Nem szólok hozzá, nem is nézek rá, csak úgy a tükrön keresztül. Ssszia, drága, megjöttem, hebegi, szép szájából dől a piaszag. Továbbra sem válaszolok, igazgatom fejemen a törölközőt. Billeg kicsit jobbra-balra, félfától félfáig, mint a flippergolyó. Megjöttem, ismétli, most szomorú a hangja. Kitakarítsak, kérdezi, és sűrűn rebegetti a szempilláját. Röhögni kezdek, de vadul, mint a sakál, fel-alá ugrál a torkomban a röhögés. Lesüti a szemét, tanácstalanul várakozik az ajtóban. Abbahagyom a röhögést, felé for-

dulok, végigmérem. Megjöttem, kicsoda, kérdezem fagyosan. Megjöttem, Gróf úr, feleli készségesen, szaporán. Reménykedve csillog közben a tekintete, látom, mennyire örül, hogy szóba álltam vele. Sokáig megint nem szólok, megvárom, amíg kiveszik tekintetéből az a csillogás. Aztán csak annyit mondok, hogy na, menjél szépen lefeküdni, te gödény, egy hétig nem kapsz költőpénzt. Valami villan a szemében, valami rémisztő harag, amit korábban nem vettem észre, de mikor feléje lépek, hogy elkapjam, megperdül és elviharzik. Állok a fürdőszobában, nézek utána, és valami hideget érzek a gyomromban, ilyen lehet a vezéreknek, amikor árulót szimatolnak. Nyelek egyet, és letekerem fejemről a törölközőt. A kopasz fejbőrömön is végigfut a hideg, dühösen odakapok, megvakarom. Az ujjamon marad néhány hajszál.

A függöny mögül figyelem, hogyan markolásszák az izzadtan sötétlő női testeket fehér, hideg kezükkel. Egy-két fáklya lobog csak, a termekben homály. Mintha magamat látnám, hiába próbálom elhessegetni a gondolatot, akkor is, mintha én kapaszkodnék ott görcsös akarással, ettől pedig kiráz a hideg. De mindjárt vége. Hamarosan ernyedten dőlnek hátra, szétvetve szőrös karjukat, hamarosan lecsaphatnak az én kis galambjaim. Hajtűk csillannak majd, vékony és hegyes, húsba szaladó hajtűk, egyszer a kérkedő nyakba, egyszer a csontos mellkasba, egyszer a horpadt hasba csapnak. Kapaszkodom a függöny szegélyébe, feszülten várom a pillanatot, fejemen megoldódik a turbán, mindjárt a földre hullik. Hosszúra nyúlik ez az ölelkezés, irigylésre méltóan hosszúra, talán játszadoznak a nősténypárducok, azért húzzák az időt, hiszen mikor velem vannak, mindig gyorsan és hatékonyan végzik a dolgukat. Nyögnek és sóhajtanak, és felülkerekednek a fakó bőrű idegenek, hosszú majomkezükkel a párnákra szorítják a gömbölyű vállakat, és lehunyják szemüket a nők, odaadóan, legyőzötteen. Hát mi történik itt, zakatol az agyamban, mi ez a kéjes vonaglás, mi ez az élvezet, amit korábban nem láttam az arcukon? Szorítom a függöny szegélyét, surrogva tekeredik a turbán, gyerünk, suttogom, elég lesz már, elő a hajtűvel, felemel

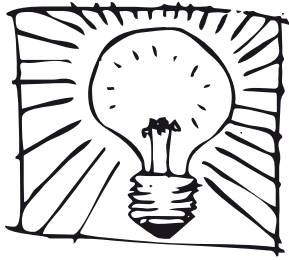
és lecsap, felemel és lecsap, felemel és lecsap, ennyi az egész, galambocskáim, gyerünk! Moccan valami mögöttem, puhán, de fenyegetően, megdermedek a rémülettől. Mi ez, mi történik?

Nyílik a bejárati ajtó, hallom tisztán, nem nagy a lakásunk, könnyedén behallatszik minden lépés, minden szuszogás a fürdőbe. Megjöttem, sújja feleségem hangja, én pedig ledobom fejemről a törölközőt, és sietve, de halkan, hogy a gyerekek fel ne ébredjenek, elébe szaladok, mint valami kölyök. Fáradt az arca, elgyötört, és görnyedten áll, ahogy nehézkesen lehúzza lábáról a csizmát. Megtorpanok, és csak nézem, elhatároztam, hogy nem akadok ki, úgy teszek, mintha mi sem történt volna, de azért csak kibukik belőlem ez a hol voltál eddig, és hallom a hangomon, milyen féltékeny színe van. Sőhajt, már nincsen rajta csizma, kicsit visszább húzza a zokniját, amit a csizma magával rántott, aztán felegyenesedik, és rám pillant, neheztelés van a szemében, ebből már sejtem, hogy nem csalt meg, semmi ilyesmi, lehet, hogy csak melózott, és nem volt ideje felhívni sem, vagy azt hitte, már én is lefeküdtem a gyerekekkel és nem akart felébreszteni, csak úgy halkan beosont volna, befeküdt volna mellém az ágyba, hogy cirógassa kicsit a szép indián hajamat. De nem válaszol továbbra sem, ettől hülyének érzem magam, az oké, hogy csak egy melós vagyok, hogy nincs sok lóvém, meg hogy az ő faterjának egyetemi diplomája van, és a muterja iskolai tanár, az rendben van, de azért válaszolni csak lehet, végül is nem a kuttyája vagyok. Na, mi van, kérdezem idegesítően remegő, sértett hangon, túlóráztál, vagy mi van. Erre elered a könnye, na, nem úgy zokogósan, mint a primadonnáknak, ő sosem jajveszékkel úgy, ő csendben, hang nélkül sír, és azt is csak akkor, ha nagyon muszáj, ezt is szeretem benne, hogy nem egy sírópicsogó, nem egy rinyagép. Ezt látva tudom, hogy valami történt, valami igazán rossz, én meg itt féltékenykedem meg rátámadok, hát egy igazi barom vagyok, meg sem érdemlem ezt a nőt, ahelyett, hogy köszönteném, de jó, hogy végre hazajöttél, egész nap erre vártam, ahelyett ráförmedek, számon ké-

rem, hát egy barom vagyok, igazán. Lefekszem, szipogja valamivel később, holnap korán kelek. Elmegy mellettem, darabig csak állok, aztán utána sietek, de már bezárkózott a fürdőszobába, most már ő nézi magát a tükörben. Állok a bezárt ajtó előtt, és hallgatom, hogy neszezik. Pár perc múlva vetkőzni kezd, hallom a ruhák csúszását, aztán horpad és kipattan a műanyag, belépett a zuhanykabinba, folytatja a vizet, na, most fogja átáztatni a szőnyeget, és mikor erre gondolok, hogy mindig átáztatja, mindig ugyanúgy, mikor erre az ismétlődő, örök dologra gondolok, és közben hallgatom a csobogó vizet, hát úgy elérékenyülök, hogy kis híján el is bögöm magam, csecsemő módra. Állok előredőlve, mint kamrában a lapát, az előszobai villany derengő fényében, fületem is rátapasztom az ajtóra. Valami moccan, néhány lépésnyire, aztán elhal a hang. Apró, puha lépés volt.

A színpadon állok, reccsen alattam a deszka, ahogy oldalra lépek. Micsoda súlyom lehet, gondolom, egy ideje már nem mérem magam. Arcomba világít a reflektor, ragyogó fehéren vakít, minden más fekete és alaktalan, csak a szemem sarkából érzékelem, hogy odalent egy-két fej még felém fordul. Állok a színpadon és nézem a reflektort, a legtöbb embert zavarja, ha a képébe világítanak, én viszont ilyenkor érzem jól magamat. Az arcomat, ezt a csúnya férfifopát kiszakítja világából e földöntúli fény, és mikor énekelni kezdek, ennek a kör alakú fényforrásnak énekelek, elképzelve, hogy angyal az vagy a halál, ilyenkor az se zavar, ha valamelyik részeg suttyó odalentről felkiált, hogy ne kornyikálj, mutasd inkább a nunádat, szépségem, azért jöttünk, ilyenkor aztán tényleg mondhatnak akármit, úgysem nekik énekelek. Egyre erőteljesebben, egyre áradóbban zeng a hangom, és nem érdekel, hogy a kapcsolásban slendrián módon megkötött kendő kilazul, és tekeredni kezd, nem érdekel, hogy valamelyik homályos alak nagyot röhög ezen, én szerdán és pénteken azt csinállok, amit akarok, bekaphatja az összes ganéj, bekaphatja, akinek nem tetszik. Ekkor kattanást hallok.

Valaki eloltja a fényt, sötétségbe zuhanok. Hallom, ahogy lélegzem, mintha más lélegezne helyettem. Lehunyom a szemem, így kevésbé rettenetes ez a sötétség. A részeg feleségem az, ő jött vissza, hogy bosszút álljon a Putyin-szeműn, az egyik gyereke az, aki felébredt a zajra, és most inkább lekapcsolta a villanyt, csak hogy ne kelljen ajtónak dőlni, furcsán rángatózó, kígyó fejű apját látnia, az egyik párducnő az, aki átpártolt az idegenek oldalára, aki fejet hajtott az elnyomóknak, és pillanatokon belül a pasa gerincébe vágja hajtűjét, a halál az, aki megunta az öregedő transzvesztita nyavalygását, és úgy döntött, lekapcsolja a reflektort. Vagy egyik sem. Talán csak állok a fürdőszobában, egy átlagos nap után, egyedül, törölközővel a fejemen, képzelődve, és egyszerű áramszünetről van szó, semmi másról. Egyszerű áramszünet.

Antonio Pisanello | HERCEGKISASSZONY AZ ESTE-HÁZBÓL

LOBUS EXTRA- TERRESTRIALIS

A fejformánk például különbözik az emberétől. Ez, mondjuk, annyira nem feltűnő, főleg, mikor haját növesztünk rá, mint ahogyan én is, de azért észre lehet venni, ha valaki figyel. Uborka alakú a koponyánk. Mint az élieneknek az élienekben. Ja, és nincs nemi szervünk, mondjuk ez is köztudott. Mint ahogyan a csigák is hímnősek, szakszerűen mondva, úgy vagyunk mi androgün népség. Inkább a nőkre hasonlítunk, csak éppen, ha megragadunk valakit, és földhöz csapjuk, akkor úgy szakadnak szét a csigolyái, hogy öröm nézni. Engem például bizonyos körökben csak úgy hívnak, hogy a bordaroppantó. Az se véletlen. Volt ember, aki birokra kelt velem, kevélységből, hogy megmutassa, micsoda jani, hát, mit mondjak, kár volt. Innen jött a nevem. A bordaroppantótól persze már csak egy lépés az élien, tudom, de azért nem örülnék neki, ha összetévesztenének azokkal a nyálcsöpögtetőikkel. Én szeretem a lepkéket, meg a virágos mezőket, meg az efféle giccses dolgokat. Azoktól mindig elérzékenyülök. És nekünk finom az arcunk, és fehér, nem fekete, pattanás egy szál sincs rajta, a pórusok sincsenek csúnyán kitágulva, irigykedhetnek a kamaszlányok, mert mint a még meg nem gyújtott, sima gyertya viasza, olyan a bőrünk. A hajunk. A hajunk úgy világlik, hogy szürkületben glóriának nézni, azért festettek régebben olyan freskókat. Egyszer egy tévéműsorban megkérdezték tőlem, hogy úrhajóval érkeztünk-e, mármint a Földre, én meg csak mosolyogtam, hogy mit ki nem találnak, és azt feleltem, hogy na, jöhet a következő kérdés. De a riporter nem hagyta magát, jött továbbra is a testrablással, a gabonakörökkel, a titkos kísérletek-

kel, hogy nekünk ebben mi a jó, mit akarunk mi a szegény emberiségtől, mikor ők semmi rosszat nem csináltak, én meg ekkor besokalltam, bevallom androgünösen, besokalltam, de annyira azért nem vesztettem el a fejemet, hogy bordaroppantsak, csak éppen csináltam egy kis csodát, ott a stúdióban, amolyan parasztvakítósat, hogy lenyugodjon végre ez a riporter, csettintettem egyet az ujjammal, mintha ez is hozzátartozna a mutatóványhoz, közben pedig lángra lobbantottam az asztalt, ami elválasztott tőle. Nem kell félni, nyugtatgattam még élő adásban, közönyös képpel ülve tovább, miközben ő malacként sivalkodva szaladt el, nem éget ez, csak úgy lánghol.

Vizsgáltak orvosok is, azon jót mulattam, elvégre az emberek jönnek mindig ezekkel az úrhajókon végzett kísérletekkel, ez a mániájuk, esküszöm, fognak, és bedugnak valami fura gépbe, ahol időnként mintha állót verne egy óriási kalapács, olyan éktelen zaj bántja a fületem, szerintem azért találják ki ezeket az úrhajós történeteket, mert szégyellik magukat az efféle vizsgálatok miatt, érzik, hogy túllépi kicsit a határt, mikor belekben turkálnak és agyakat tapogatnak. A gépben fekvé különféle kunsztokat kellett végrehajtanom, ezt egy fejhallgatón keresztül közölték velem, én meg, mivel jobb dolgom úgysem volt, engedelmesen követtem utasításait. Szárnyat növesztettem, ami háton fekvé nem is volt egyszerű, több hangon beszéltem, megmondtam, hogy a szobában hány bűnös lélek van, nem név szerint persze, csak úgy statisztikailag, kipattintottam a hasamból egy gyereket, aki nyomban forró párává alakult és szertefoszlott a gépben, vargányát sarjasztottam a térdkalácsomon. Az orvosok lázasan figyelték a monitorjaikat, és mikor végre kihúztak a mágneses térből, közölték velem, hogy az agyamban van egy plusz lebeny, a nyakszirtili lebeny mögött, ahol egyáltalán nem kellene semmilyen lebenynek lennie, de nekem mégiscsak van, ez már önmagában is orvosi csoda, ebből olyan tanulmányt lehet írni, ami a Nature-ben jelenik meg, de ráadásul az általam bemutatott csodákért is ez a plusz lebeny a felelős, ugyanis ott dúskál csak igazán oxigénben a vér, amikor varázsolok, így

mondták, hogy varázsolok, mint a Gandalf. Pompás, mondom én erre, és elnézően mosolygok. Az egyik orvos, idősebb, bámulatosan közép-szerű karrierrel görnyedt háta mögött, félrevon, bizalmasan odahajol, látom rajta, hogy szinte megrészegült az évtizedek óta várt tudományos áttörés és szakmai siker soha nem látott közelségétől. Alázatos és behízelt képét vágva megkérdi, hajlandó lennék-e még egy kis vizsgálatban részt venni, higgyem el, leírhatatlanul fontos volna, olyan felfedezésekhez vezetne, hogy az valami példátlan, én pedig látom a szemén, mennyire elkeseredetten akarja, ezért rábólintok az uborkafejémmel. Az öregnek savanyított káposzta szaga van.

Altatás nélkül műtenek, oldalt fekve heverek az asztalon, tükröt tartanak elém, amiben én is megfigyelhetem, mit ténykednek a koponyám körül. Jó pár bemetszéssel tarkítják a fejbőrömet. Megkérem őket, hogy vigyék el a tükröt és adjanak inkább valami olvasnivalót, mert unatkozom. A műtőben orvostanhallgatók álldogálnak, az öreg orvos sosem volt még ilyen lelkes, úgy ugrál körülöttem, mintha valami fesztiválon lenne, kiabálva magyaráz a hallgatóknak, akik gondosan jegyzetelnek. Az öreg orvos szeret tanítani, talán túlzottan is, talán túl sok idejét veszi el a tanítás, és ezt a túl sok időt akár publikálásra is fordíthatná, ez a gondolat sokszor gyötri, na de majd most, ez villog a fejében, ott, a műtőben magyarázva, majd most lesz miből publikálnia, el sem hiszi, hogy ilyen kincs hullott az ölébe. Rászolgáltál, mondaná most neki a felesége, aki aztán tényleg mindenben támogatta, egy rossz szava sem lehet rá, most is vele örülne, ha itt volna. Nem kapok olvasnivalót, hát hallgatom én is az öreget, ahogy az izgatottságtól remegő hangján közvetíti saját produkcióját. Penfield-féle invazív beavatkozást fognak látni, hölgyeim és uraim, ezt írják fel, bár egyértelmű, de hát ugye, a részletek, a részletek, szóval írják csak fel! Finomelektrodákkal ingereljük majd az agynak ezt az eleddig ismeretlen lebenyét, amit én már el is neveztem lobus extraterrestriálisnak, ezt csak úgy magunk között mondom, de ha gondolják, ezt is jegyzék fel nyugodtan, ki tudja, hányszor fognak még találkozni ezzel a ki-

fejezéssel, a lényeg azonban, amiért most itt vannak, a lényeg, hogy hamarosan ingerelni fogjuk ezt a tudományos kincsesbányát, ezt a mágikus agyi területet, hogy megvizsgálhassuk, milyen motorikus és egyéb funkciókhoz köthető neuronális aktivitása. Sűrűn bólogatnak a hallgatók, érzik ők is, hogy itt valami tényleg hatalmas dolog készülődik, hát itt fekszik egy igazi ufó előttük, itt hever az oldalán engedelmesen, egy igazi ufó, beszarus, csak azt sajnálják, hogy a mobiltelefonokat nem hozhatták be, mert most aztán fotóznának, de mint az őrült, hogy aztán legyen mivel alátámasztani az esti sörözés közben elmesélteket. Fekszem engedelmesen, a mütő rideg fénye és az öreg doktor savanyú káposztaszaga kicsit zavar. Babrálnek a fejemen, nem fáj, sőt, nem is érzek semmit, nézek magam elé, a falat figyelem, ahhoz képest, hogy steril mütő, hát nem tudom, eléggé ótvar állapotban van, kopik a vakolat, azt rögtön kiszúrom.

Az öreg szuszog fölöttem, próbálom visszafogni a lélegzetemet is, hogy ne érezzem a szagát, szuszog, majd azt suttogja pergamenszájjal, hogy rendben, kérem, jöhetnek a finomelektrodák. Sokáig mintha nem történne semmi, csak a hallgatók nehezednek egyik lábukról a másikra, várnak, aztán előredőlnek, most valóban erősen figyelnek, meg is hatódom a tudásvágyuk láttán, szép, szép, szép dolog, gondolom. Aztán egyszerre megcsapják az agyamat. Végigfut a remegés az egész testemen, elfehéredik a világ, az állkapcsom úgy megfeszül, mint a hiénának, a tenyerem felforrósodik, valahonnan a könnyököm tájékaról akkora roppanásokat hallok, mintha mennydörögne, utána meg csak a hallgatók kiabálása tölti be a koponyámat, zsong tőle a fejem, ezek belém költöztek, vagy mi, ott kiabálnak, az agyam tekervényei között keresve egymást. Aztán meg, életemben először, eszméletemet veszttem.

Kórtermi ágyon fekszem, most már a hátamon, egy izzadt nővér hajol az ágy fölél. Kérek tőle egy tükröt, azt mondja, egy pillanat, azzal elviharzik, de fél perc múlva már vissza is tér a tükörrel. Belenézek, az arcom nem változott meg, ez az első, amit megfigyelek, és csak aztán

veszem észre a vékony, fehér kötéseket, amikkel bepólyálták a feje-
met. A tarkómon kötötték át, és a halántékomon végigfutva a homlok
és a haj találkozásánál érik körbe a koponyát. Vér nem itatja át. A nővér
most az ágy mellett gubbaszt, valamit keres talán a földön, a nyaka
csak úgy csillog a verítéktől. Az ablak nyitva van, de levegő nem sok jut
be rajta. Gondoltam, szükség lesz kacsára, amíg fekszik, dűnnyögi a
nővér, hogy könnyebb legyen, folytatja, csak aztán láttam, hogy nincs
ott semmi, tudja, hogy nincsen ott semmi egyáltalán. Szegény, gon-
dolom, mert elképezelem a döbbenetet, amit érzett, mikor kitakart, és
felfedezte, hogy se ez nincs, se az, ráteszem a vállára a kezem, kicsit
összerezzem, de nem tiltakozik. Nem szoktam vizelni, mondom neki
nyugtatólag, de köszönöm. A nővér most feláll, gondosan elsimítja a
ruháját és távozni készül. Várjon, szólok utána, és ő megtorpan. Mi
történt a műtőben, kérdezem tőle, és mivel nem válaszol rögtön, meg-
kérdzem azt is, megsérült-e valaki? Felém fordul és mosolyog, majd
összezsapja tenyerét, kiütözik arcára az áhítat, és szapora beszámo-
lóba kezd, hogy én ugyan nem voltam ott, tudja, de a doktor úr min-
denkinek beszámolt a műtétről, és hogy ott mik történtek, atyaúr-
isten, minden egyes elektromos ingerre valami varázslat, csak úgy röp-
pentek sorra a csodák, kivirágzott a műtő fala, a doktor úrnak elmúltak
a pajzsmirigyproblémái, a serlegre tekeredett kígyó életre kelt, néhány
hallgató ruhája elporladt, harsonák harsogtak a plafonon, szóval el se
hiszi, olyan volt, mint a paradicsom, csak szikével meg elektródák-
kal, na, de akkor is. Folytatná tovább is, látom, hogy még nem adta ki
magából teljesen az izgalmat, még kerekedik a szeme és a szája, és
még a levegőben tartja a kezét, ekkor azonban betoppan a doktor, és
olyan büszkeség feszíti a mellkasát, hogy egészen megfiatalodik tőle.
A lobus extraterrestrialis, vág bele rögvést, de aztán jelentőségteljes
szünetet tart, talán hogy megbizonyosodjon róla, valóban magamhoz
tértem-e már, a lobus extraterrestrialis, mondja fojtott hangon a dok-
tor, mintha titkot súgna, elképzelhetetlen lehetőségeket rejt magában,
amiket vétek lenne kihasználatlanul hagyni, remélem, ebben egyetér-

tünk, miközben ezt suttogja, megint olyan kétségbeesetten néz, de egyúttal valahogy fenyegetően is. Most már nem sajnálom annyira. Vétek lenne elrejtteni a világ elől ezt a csodát, emeli meg kissé a hangját, önző, aljas cselekedet lenne, ugye, ez nyilvánvaló, ezt fölösleges magyarázni, itt emberéletekről van szó, erre esküdtem fel, az ördögbe is, ezt már szinte kiáltja, tudom, hogy magát győzködi valami miatt, de akkor is bántja a fülemet a zaj. Kinyújtózom az ágyon, lehunyom a szemem. A doktor erre elhallgat, de rövidesen újra rákezd, és mikor megint kinyitom a szememet, már többedmagával áll az ágy mellett, úgy kepel tovább, hogy kialakítunk itt a kórházban egy saját szobát önnek, és ígérem, csak a gyógyíthatatlanokat küldjük oda, nem lesz annyira leterhelve, és ha az megkönnyíti a munkáját, elektródákkal segítjük a csodatételt, éppen úgy, mint a múltóban, képzelje csak el, micsoda változásokot hoz ez a gyógyításban! Felülök az ágyon, összevonom az amúgy vékony szemöldökömet. Micsoda tanulmányok születnek majd, szónokol az öreg, a többi orvos pedig irigykedve figyeli a különös lebeny világhír felé csörtető névadóját, és mennyi mindent meg kell még tudnunk erről az agyterületről, hogy azt mondja, milyen pályákkal kapcsolódik például a prefrontális lebenyhez, milyen neurotranszmitterek szabadulnak fel ebben a régióban, miféle genetikai kód felel a kifejlődéséért, továbbörökíthető-e, mert ez, kérem, fontos, ez nagyon fontos, hogy továbbörökíthető-e. Igen, igen, helyeselnek néhányan, a nővér meg, kezében a tükörrel, hol rám pillant, hol az orvosokra. Külön szoba, aztán külön osztály, egyedülálló szakrendelés, sorolja a doktor, és csak úgy árad belőle a tömény káposztaszag. Mert idővel rájövünk mi is, hogy kell ezt csinálni, idővel megfejtjük a működését, új generációs orvoslás, és akkor már nem lesz szükség a kórházi gépekre, nem kell majd gyötörnünk magunkat, mit tehattunk volna még, mit tehetünk volna, ha a kórház kellőképpen felszerelt, nem, nem, ilyen gondjaink nem lesznek többé. Lüktet egy ér a halántékomon, ilyet se éreztem korábban. Minthogy a finomelektrodás stimuláció gátlólag hat az ingerelt idegsejtek működésére, halkította le hangját újra az orvos,

feltételeznünk kell, hogy a lobus extraterrestrialis funkcióját tekintve a csodák gátlásáért felelős, de valahogy mégiscsak innen erednek a csodák, ezért mesterséges úton kizárólag elektromos impulzusok segítségével idézhetjük elő ezeket a fantasztikus jelenségeket, persze ezen az eljáráson még finomítani kell, de akkor is ez a legjobb lehetőség, ami pillanatnyilag a rendelkezésünkre áll, mert ugye, nem vagyunk mi barbárok, hogy hosszú távú deficitet okozó lézióban gondolkodjunk, remélem, egyetértenek a kollegák. A kollegák egyetértenek, udvariasan kacarásznak, majd egyszerre mind felém fordulnak. Látják, hogy felkeltem az ágyból, látják, hogy fölējük magasodom, hogy furán elfeketedett a szemfehérem, mintha csak a pupillám falta volna fel, az ér úgy lüktet a halántékomon, hogy megrezeg tőle a kötés, mintha gitárhúrt pengetnék, vöröslök a nyakam, mint a pulykának, és látják, látják, hogy valamiért különös figyelemmel méricskélem a bordájukat. A nővér leejti a tükröt.

Mondtam, hogy szeretem a lepkéket és a virágos mezőket, hát voltak olyan figyelmesek, és fotosopban gyorsan összeszerkesztették az ízlésemnek megfelelő háttérképet, aztán kinyomtatták vászonra. Ez előtt állok most, a ruhát is én választhattam ki, és én ragaszkodtam ahhoz is, hogy a kötések a fejemen maradjanak. A festő valami fiatal, feltörekvő művész, meglehetősen zavarban van, korábban nem volt még börtönben, és már eleve az a procedúra, ahogy bejutott ide hozzám mint látogató, hát már az megviselte a lelkét. Összehúzta magát, ahogy a folyóson lépdelt, azt hitte, úgy van ez, mint az amerikai filmekben: a rabok rácsok mögött acsarkodnak, erre fel azok is ott mászkálnak a körletben, és kóstolgatják, füttyögnek, beszélőgatnak. Állok a vászon előtt, türelmesen, olyan ruha van rajtam, hogy nem is igaz, növények tekergőznek rajta, és olyan puha, olyan puha, meg minden. Én választottam ki a ruhát, de ez a kis festőgyerek hozta be magával. Fotózni nem lehetett, maradt a festés. Állok ott, eljátszom kicsit a gondolattal, hogy életre keltem a hátteret, hogy megmozgatom azt a térbe rekedt lepkét, de mégsem teszem, mert az egyik bört-

tönőr, a harcsabajszos, aki egyébként, mint megtudtam, szabad idejében a bolhapiacon árulja a kacatjait, na mindegy, ez a harcsabajszos smasszer már így is nagyon néz, gyanakodva, hogy mire készülök, szóval állok csak tovább, és a lobus extraterrestrialisom meg legátolja a gandalfos varázslást, a festőgyerek hol rám néz, hol a börtönőrrre, épp, mint a nővér a kórházban, de azért közben csak pingálgat szorgosan. Tudod, mi vagyok én, haver, kérdezem a festőtől, de közben nem mozdítom a fejem, hogy zavartalanul dolgozhasson, tudod, mivel állsz itt szemben? Tanácstalanul széttárja a karját, zavarban van rendesen, pontosan tudja, miért kerültem ide, de hogy ki vagy mi vagyok, na, arról lövése nincs. Ahogy a karját eltartja magától, a kezében szorongatott ecsetről csöpög le a festék, a harcsabajszos rá is förmed gyorsan, hogy óvatosan, hééé, nem otthon van a művészúr, a festő pedig öszszerezzen, és engedelmesen visszakapja a karját. Nem tudom, válaszol aztán a kérdésekre, nem tudom, mivel állok szemben. Kihúdom magam, a fejemet persze továbbra sem mozdítom, hadd legyen csak szép az a kép, hadd látszódjon rajta a nyújtott koponyám, és benne, a csont alatt a lobus extraterrestrialisom, és így, sudáran és büszkén, így mondom a festőnek, hogy én vagyok az isten. Erre nem tud mit felelni, festeget tovább, csak az arca vörösödik el. Hallom, ahogy az ecset szőre a vásznat karmolja, aztán lassít mozgásán a kéz, óvatosabban húzza az ecsetet, bizonyára most festi a kötéseket a fejemre. Aztán kinek lesz a festmény, kérdezem most tőle, egyrészt, hogy megtörjem a csendet, másrészt, mert unatkozom. Erre sem válaszol, csak stíröli a vásznat, és mintha remegne a válla. Felszökik a homlokomba a vér, nem tudom, mit tettek velem ott, a mütőben, de azóta egyre sűrűbben törnek rám ezek az ingerületek. Hozzád beszélek, gyerek, rivallok rá, erre végre újra rám pillant. Megrendelésre készül, mondja halkan. Megrendelésre, ismétlem én, és nézek magam elé. Ki rendelte meg, kérdezem akkor, a festő pedig azt válaszolja, hogy az ilyesmi bizalmas, sajnálja, de tényleg, erre nem mondhat semmit, épp elég neki, hogy egy börtönben van, épp elég neki, hogy egy gyilkost fest, sajnálja, de

tényleg, egyre szaporábban beszél, egyre szaporábban veszi a levegőt is, ahogy így préselődik ki mellkasából a feszültség, ő eddig még nem látott ilyesmit, se rácsokat, se ilyen nyújtott fejformát, hát komolyan, ez nyújtottabb, mint az afrikai nőké a nesöneldzséografikban, már-már olyan, mint egy uborka, sajnálja, de tényleg, mint egy uborka, hát ő eddig legfeljebb külföldön járt, és már az is épp elég kaland volt neki, attól még, hogy festő, attól még egyáltalán nincs neki olyan érdekes élete, erre most egy börtönben fest egy ufót, egy földönkívüli mészáros, aki pillangó meg virágok előtt pózol neki, hát mi ez, mi ez, ez nem is lehet valóság, bocsásson meg, bocsásson meg. A végén már csak ezt hajtogatja, hogy bocsássak meg, hogy bocsássak meg, nekem meg ötletem nincs, miről hebeg ez itt, de azért nem mozdulok, mert hátha még folytatja a festést, de ez csak hajlong, és könnyezik, és szipog, és folyamatosan elnézést kér. Intek a fejemmel a harcsabajszosnak, az meg legalább ért a szóból, karon fogja a gyereket, és elvezeti szakszerűen. Hallom, hogy a rabtársak röhögnek és füttyögnek, ahogy újra elvonul közöttük a festő. Aztán lassan visszaáll a rend, árnyékos csend folyik át a körleten. Állok a vászon előtt, most nincs ott senki rajtam kívül, egyedül vagyok. A lepkére pillantok, és arra gondolok, hogy most végre megmozgatom kicsit a lobus extra-terrestrialisommal, illetve annak legátlásával, erre gondolok, és már csinálom is, amit szoktam, a varázslást. De ezúttal nem történik semmi. A lepke mozdulatlan marad. Fura érzés költözik belém. Újra megpróbálom, most a növényeket akarom tekergetni a képen. Azok se tekergőznek. Fura érzés költözik belém, viszket az ágyékom. Ilyet se éreztem még korábban.

Este engedélyezve van a tévészés. Ülünk a kollégákkal a mákmin-tás felöltőben, néhányan rajzfilmet akarnak nézni, de én mondom, ne kapcsolják el a hírműsorról. Mert rólam van szó benne. Vitatkozik két szakértő, hogy minek a szakértői, az nem teljesen világos, de nagyon vehemensen vitatkoznak, szóval végül is biztos értenek hozzá, vitatkoznak arról, hogy akkor mit is kellene kezdeni ezzel az egész ufó-kérdéssel, mert az ugye, egyértelmű, hogy ez így nem, ez így nem marad-

hat tovább. Az egyik szakértő még fiatal, viszont szemüveges, amitől elfogadhatóbb, mit keres egy vitaműsorban, most kikel magából, elveszti a fejét, és haragos tekintettel fröcsög, olyanokat mond, hogy ne kerteljünk tovább, mondjuk csak ki, hogy ezek az ufók bizony velejéig romlottak, csak a pusztítás élteti őket, és azt hiszik, felsőbbrendűek, csak azért, mert van egy plusz lebenyük, azt hiszik, bármit csinálhatnak. Tenni kell valamit, vicsorog a szemüveges, lehet persze kerülgetni a forró kását, de akkor is eljött az ideje kimondani, hogy tenni kell valamit, mert ezek egyszerűen gonoszak, erre nincs más szó. Aljas gyilkosok, testrablók, betolakodók, ordibálja a stúdióban. Éreztük már, mi készül, mikor az asztalt felgyújtotta, erre most tessék, bekövetkezik a legrosszabb! Kapóra jött nekik ez a kórházás eset. Erre gondolok, miközben nézem a tévét a kollégákkal, mellettem kucorog a csicskám, nyeszlett kis legény, most hozzá fordulok, megpaskolom a képét, és az arcába kurjantom, hogy milyen igazuk van ezeknek az uraknak a televízióban, nem igaz, fiacskám, milyen igazuk van. A csicska pedig összehúzza magát és bólogat. Milyen igazuk van, suttogja.

TARTALOM

DÖGÖK

Reggeli cowboy	6
Döghús	8
Kukkolók	18
Őrnagy úr	23
Bunyós	30
Ránc	36

MANGA TERMINÁL

Ajándék	44
A víz-ember	53
Bosszú, hálóval	59
Ezzel itt nehezebb dolgunk van	62
Háton fekve	66
Az új majomkirály kegyeiért	70
Extrém	74
Manga terminál	84

KÉPMOZGATÓ

Hajóavatás	95
Csapatépítők	101
Fotózáson	109
A Nagy Csupasz tornyában	115
A három kentaur és a paraszt	123
Blues-t a bolhapiacról	131
Áthelyezés	141
Este a tükörben	149
Lobus extraterrestrialis	161

Kiadja a Liget Műhely Alapítvány, 2014

Kiadó-szerkesztő

Horgas Béla, Levendel Júlia, Horgas Judit

Tervezte | René Margit

Korrektor | Saródi Szilvia

www.liget.org

...a doktor úr mindenkinek beszámolt a műtétről...
atyaúristen, minden egyes elektromos ingerre
valami varázslat, csak úgy röppentek sorra a csodák,
kivirágzott a mítő fala, a doktor úrnak elmúltak
a pajzsmirigyproblémái, a serlegre tekeredett kígyó
életre kelt, néhány hallgató ruhája elporladt,
harsonák harsogtak a plafonon... mint a paradicsom,
csak szikékkal meg elektródákkal...

3200 Ft

ISBN 978-615-5419-02-7

9 786155 419027